

Tartu Ülikool
Filosoofiateaduskond
Läänemeresoome keelte õppetool

Tiina Maripuu

**Soome keel Eesti turismimajanduses.
Eesti-soome turismisõnastik**

Magistritöö

Juhendaja Heinike Heinsoo

Tartu 2004

Sisukord

Sisukord.....	2
Sissejuhatus	3
1. Ülevaade Eesti turismimajandusest.....	5
1.1. Ajaloost	5
1.2. Turism tänases Eestis.....	6
1.3. Soome turist ja Eesti	7
2. Turismiterminoloogia problemaatika.....	10
2.1. Turismi põhiterminoloogia	12
2.2. Turismimajandus, turismitööstus ja turismitoode	13
2.3. Kas loodusturism, ökoturism, maaturism või taluturism?	14
2.4. Anglomaania.....	16
3. Soome keel Eesti turismimajanduses	20
3.1. Eesti turismitöötajate soome keele oskuse analüüs	20
3.2. Soome keel Eesti turismireklaamis	27
4. Turismisõnastike analüüs.....	38
4.1. Eesti-türgi, türgi-eesti turistsõnastik	38
4.2. Eesti-soome loodusturismisõnastik: abiks turistidele. Luontomatkailusanasto suomi-viro-suomi: avuksi luontomatkailuyrittäjälle	41
4.3. Hyvää päivää! Tere päevast! Matkailu- ja palvelualan suomi-viro-käsikirja. Turismi ja teeninduse soome-eesti vestmik	43
4.4. Väike eesti-inglise-saksa-prantsuse-soome-vene hotellisõnastik	45
4.5. Matkailualan ammattisanasto.....	48
5. Eesti-soome turismisõnastik	50
6. Kokkuvõte ja järeldused	53
Kirjandus	55
Materjali allikad.....	58
Summary and Conclusions	59
Lisa 1. Eesti – soome turismisõnastik	61
Lisa 2. Turismitöötajate küsimustik-test	116

Sissejuhatus

Turismi on ühelt poolt peetud käesoleva sajandi elustiiliks, teisalt aga maailma üheks kiiremini arenevaks majandusharuks. Refereerides väljapaistvat inglise sotsioloogi John Urryt (1997) – olla turist on üks moodsa aja karakteristikuid, see on staatuse märk; turism on üks kesksemaid vaba kultuurivahetuse vorme kaasaja globaliseerivas ühiskonnas.

Tänast maailmamajandust iseloomustatakse kui pidevalt liberaliseeruvat ja piire ületavat/piire eiravat nähtust. Maailma Turismiorganisatsiooni hinnangul kasvavad eeloleva 20 aasta jooksul erinevate tegurite koosmõjul nii tavaturismi vormid (ringreisid, ostuturism, linnaturism jne) kui ka erihuvidel põhinev turism (kultuuriturism, terviseturism, ökoturism, seiklusturism). Maailmamajanduse globaliseerumise tulemusena suureneb äri- ja konverentsiturismi osakaal. Turismil on iga riigi majandusele otsene oluline mõju: see suurendab sisemajanduse koguprodukti, tööhõivet ja riigi ning omavalitsuste eelarvetulusid, tasakaalustab regionaalset arengut ja riigi maksebilanssi, parandab üldist elukeskkonda. Täna Eestis moodustab turismi osakaal sisemajanduse koguproduktist ning ka tööhõivest 8,2 %.

Turismistatistika andmed on kõnekad: Maailma Turismiorganisatsiooni (WTO) andmetel tehti eelmisel aastal maailmas peaaegu 700 miljonit ööbimisega välisreisi, Eestit külastas poolteist miljonit välisturisti, neist üle poole Soomest. Soome on esimese prioriteetse sihtturuna fikseeritud ka Eesti riiklikus turismi arengukavas aastateks 2002 – 2005. Ülevaade Eesti turismi ajaloost ja tänapäevast ning Soome turisti rollist Eesti turismimajanduses antakse töö esimeses peatükis.

Käesoleva töö põhieesmärgiks on analüüsida soome keele seisundit Eesti turismimajanduses. Üldlevinud (väär)arusaamade kohaselt on eestlasel soome keelt kui lähedast sugulaskeelt tunduvalt lihtsam omandada kui teisi võõrkeeli ning turism ei tähenda tavaarusaama järgi muud kui transporti, majutuskoha ja toitlustamist. Käesoleva töö teises peatükis tutvustatakse eestikeelset turismi baasterminoloogiat, kaasaegse turismi oskuskeele – nii eesti kui soome - arenguraskusi (anglomaania, kultuurierinevustest tulenev mõistete kattumatus, vastuseis uudissõnadele). Töö kolmandas peatükis keskendutakse soome keele kasutamisele Eesti turismimajanduses: analüüsitakse turismitöötajate soome keele oskust, tüüpviigu, senist keelekoolitust ning koolitusvajadust tulevikus, samuti Eesti majutusasutuste soomekeelsete interneti kodulehekülgede keele- ning stiilivigu.

Töö neljandas peatükis analüüsitakse paari viimase aastakümne jooksul Soomes ja Eestis ilmunud turismisõnastikke, mille lähte- või sihtkeeleks on soome või eesti keel. Tähelepanu pööratakse sõnastike ülesehitusele, märksõnavalikule, vastete adekvaatsusele, kasutuslihtsusele.

Käesoleva töö praktiliseks väljundiks on töö lisas esitatud eesti-soome turismisõnastik, mille sihtrühmaks on lisaks turistidele ja teenindajatele ka Eesti turismi- ja hotellikoolide ning –kõrgkoolide õpilased ja üliõpilased. Sõnastik sisaldab lisaks traditsioonilistele alateemadele, mida kajastavad kõik seni ilmunud turismisõnastikud (transport, majutus, toitlustus), tervise- ning konverentsiturismi termineid ning levinumaid ingliskeelseid turismilühendeid koondavaid alapeatükke.

Töö valmimisele aitasid hea nõuga kaasa juhendaja dotsent Heinike Heinsoo ja TÜ Pärnu kolledži turismi- ja hotelliettevõtluse lektoraadi õppejõud.

1. Ülevaade Eesti turismimajandusest

1.1. Ajaloost

1930ndail aastail olid Eesti peamisteks turismiobjektideks kuurordid: Pärnu, Narva-Jõesuu, Haapsalu, Kuressaare. Esimeseks turismiga seotud riiklikuks tegevuseks oligi “suvitus- ja ravitsuskohtade” arendamine, ning juba 1925.a võeti vastu Suvitus- ja ravitsuskohtade seadus, mille aluseks oli Vene keisririigi arstiseadus. Vabariigi valitsus hakkas *tervishoidliku kaitse* alla võtma mererandu ja muid *looduslikke tervistkosutavaid kohti*.

Nii turismiasutuste kui ka muude vaatamisväärsuste tutvustamiseks välismaal loodi 1930.a teedeministeeriumi algatusel sihtasutus Turismi Keskkorraldus Eestis, mis hakkas ehitama ja korrastama nn turistidekodusid, meie mõistes puhkekodusid Nelijärvel, Haanjas ja Vilsandil. Järgmiseks oluliseks muudatuseks turismi riiklikus juhtimises olid Turismi korraldamise seaduse jõustumine 1938.a ja Loodushoiu- ja Turismi Instituudi asutamine. Instituut tegeles turismi üldise juhtimise ja järelevalvega, konkreetsema juhtimistööga tegeles endiselt eelnimetatud sihtasutus.

Eriti oluliseks uuenduseks oli aga Turismi Arendamise Fondi moodustamine 1939.a , kuhu laekus 1 % rongi- ja bussipiletite hinnast. Summasid võidi kasutada nii toetusteks kui ka reklaamiks ja kirjastamiseks. Kahjuks jäi kõigi eelnimetatud instantside tegevusaeg pingestunud rahvusvahelise olukorra tõttu väga lühikeseks.

Siiski jõuti välja töötada üldised tegevussuunad (puhkekohtade planeerimine, avalike suhete kujundamine, koostöö Läti, Leedu ja Soomega, statistika korrastamine,

piirikontrolli lihtsustumine, majutuskohdade arvu ja kvaliteedi tõstmine) ja konkretiseerida turismiobjektid, millele rajatud turismipoliitika võib Eesti tõsta “esimeste turismimaade ritta” (meremuda, mererannad, Petseri klooster ja selle ümbrus, ajalooliselt tähelepanu väärivad linnad ja maakohad). Turismikorralduslik mõte oli maailmasõdade vahelisel ajal Eestis täiesti oma aja tasemel. Majanduslikud ja poliitilised olud polnud aga soodsad turismi kiireks arenemiseks (võrdluseks – 1938.aastal puhkas Eesti kuurortides 19 307 inimest, sealhulgas 6035 välismaalast Rootsist, Soomest, Lätist ja Saksamaalt; 1996.aastal külastas Eestit 1 354 101 välituristi, domineerivad riigid olid Soome ja Rootsi). Tänapäeva mastaapides turism on Euroopas tekkinud alles 1960ndatel aastatel, pärast seda kui sõjajärgne madalseis oli ületatud ning inimesed muutunud jõukamaks. (Koitjärv: 1998).

1.2. Turism tänases Eestis

Turismi, nagu iga teisegi majandusharu puhul on olulisteks näitajateks ekspordimaht, osatähtsus sisemajanduse koguproduktis (SKP) ja tööhõives. 2001.aastal moodustas Eesti turismiteenuste ekspordi maht (koos reisijateveo ekspordiga) 11,6 miljardit krooni, moodustades kaupade ja teenuste koguekspordist 13,3%. 1997.aastal tehtud uuring turismi majanduslike mõjude kohta Eestis hindas väliturismi osatähtsuseks SKPs otseselt 10% ja kaudselt 15%, sama suureks hinnati ka turismiga seotud tööhõive osa SKPs. 2003.aastal avaldas Statistikaamet esmakordselt Maailma Turismiorganisatsiooni poolt soovitatud turismi satelliitkonto metoodikal põhineva arvutuse turismi osatähtsusest Eesti majanduses aastatel 1997-2000. Selle metoodika põhjal oli turismi osatähtsus Eesti sisemajanduse koguproduktis (jooksevhindades) 2002.aastal 8,2 %. Sama suur oli ka turismiga seotud tööhõive osatähtsus. (Arengud...2004)

2001.aastal külastas Eestit 3,2 miljonit väliskülastajat, Eesti suurimad sihtturud on **Soome (u 60 % väliskülastajatest)**, Läti, Venemaa ja Rootsi. Majutusettevõtete andmebaasis oli 2002.a 1.jaanuari seisuga 540 atesteeritud majutusettevõtet, reisikorraldajaid ja –büroosid oli kokku 273.

Aastatel 1990-2000 teostas riiklikku turismipoliitikat Turismiamet (algul kultuuriministeeriumi ja kaubandusministeeriumi, 1993.aastast majandusministeeriumi valitsemisalas), alates 2001. on selleks instantsiks Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) Turismiagentuur. Turismialase ettevõtluse regulatsiooni Eestis sätestab turismiseadus, mis jõustus 2001.aasta 1.märtsil.

Turismiseaduse § 4 alusel on välja töötatud riiklik turismiarengukava aastateks 2002-2005. Prioriteetsete sihtturgudena nähakse selles dokumendis endiselt Soomet, aga ka Rootsit, Venemaad, Saksamaad ja Suurbritanniat (Riiklik...2001).

Statistikaametis töödeldud värskeimad, 2003.aasta andmed kõnelevad Eesti kui sihtkoha jätkuvast populaarsusest soomlastest turistide seas. Kasvanud on oma autoga Eestisse reisivate soomlaste arv, ning ka sanatooriumides puhanud soomlaste arv (86 % kõigist Eesti sanatooriumides majutatud turistidest on Soomest), uueks tendentsiks on ka Harjumaal, Tartus ja Saaremaal majutunud Soome turistide arvu tunduv suurenemine. (Arengud ...2004).

Turismi- ja hotellimajandusega seotud erialasid õpetatakse praegu 23 Eesti ameti- ja kõrgkoolis. Mainekaimaina mainitagu TTÜ Kuressaare ja TÜ Pärnu kolledžeid ning Olustvere teeninduskooli.

1.3. Soome turist ja Eesti

Puhke-, äri- ja õppereisid Soomest Eestisse polegi nii värske nähtus, kui sageli arvatakse. Aktiivsem kahe hõimurahva vaheline suhtlemine algas juba 1920.aastatel. Tuletagem meelde, et isegi Eino Leino igatses toleaegsest vaimselt kitsarinnalisest Soomest Eestisse, mida pidas mentaliteedilt avaramaks ja ka vabameelsemaks maaks. Nii mõnegi soomlase silmis tundus Eesti tol ajal ka materiaalselt rikkam (Inkinen 2004: 51).

Eelmise kümnendi jooksul on suuremad laevafirmad põhjalikumalt uurinud tavalisemaid soomlastest kliendirühmi: vaba aja turiste, ärireisijaid ning õpilasi/noori. Kahjuks puudub asjatundlik ja põhjalik uuring ravituristide, erinevate harrastusrühmade, loodusturistide jms kohta.

Esimest neist tüüpilistest rühmadest on üsna raske iseloomustada, kuid niisuguse turisti kliendi- ja tarbijakäitumisele on iseloomulik paindlikkus, mitteametlikkus; neid ühendab põhivajaduste täitmine, sisseostude tegemine, uute kogemuste ja vahelduse otsimine. Soome vaba-aja turist on tähtis raha sissetooja, aga ka reisi risk (nii mõnigi sooviks purjus inimesi täis laevast eemale hoida ja soovib, et sellistele soomlastele oleks oma “põdraedik” ja laevafirma). Suurem osa soome vaba aja turistidest ei tea eesti kultuurist ega ajaloost midagi, neile pakuvad huvi Tallinna kesklinn (Tallinn on reisi peamiseks sihtkohaks 77 % Eestit külastavatest soomlastest), uued poed, aga ka juba tuttavad kohad, neid huvitavad rahvusvahelised kaubamärgid ja nende hind, aga mitte kohalik omapära. (Heikkinen 2004: 12-13)

Ärituristide kliendi- ja tarbimiskäitumine on enamasti otstarbekas, reisi eesmärgiks on teenuste müümine, koolitused ja koosolekud. Soomlasest ärireisija ootab head teenindust ja kiirust, rahu ja mugavusi, paljud soomlastest ärireisijad eeldavad, et hotellis on olemas ka jõusaal, basseini ja saun.

Paljud uuringud näitavad, et Soome noored vanuses 18-30 aastat on tähtis kliendirühm nii laevafirmadele kui Tallinna linnale. Samas on tegemist väga ebaühtlase rühmaga. Noored on baaride ja ööklubide põhiline kliendirühm, kuigi tarbijasissetulekuid uurides selgub, et noorte tulud ei ole kümne aasta jooksul tõusnud. Tihti pole noore soomlasest turisti jaoks aga Tallinn peamiseks sihtkohaks – linn on tema jaoks “out” kui liiga vana ja kulunud, liiga idaeuroopalik, läänelik või siis soomelik. Siit sõidetakse edasi kas mujale Eestisse või Kesk-Euroopasse. (Heikkinen 2004: 14-15).

Kokkuvõtlikult: soomlased teevad Eestisse ligikaudu 2 miljonit reisi aastas, aina rohkem viibitakse siin mitu päeva, ühepäevakülastajate arv näitab jätkuvat

langustendentsi. Rohkem kui pooled soomlastest nimetavad oma reisi peamise eesmärgina puhkuse veetmist ning motivaatoritena lühikest vahemaad, madalaid hindu, Tallinna vanalinna ning meeldivaid kogemusi eelmistest reisidest. Viru hotelli direktor Yrjö Vanhanen usub, et soomlased jätkavad juba praegu siia rohkem kui ametlikus statistikas fikseeritud 3,4 miljardit krooni aastas ning see summa kasvab veelgi, ning lisab: “Normaalne soomlane hakkab ka Eestisse tulema ja reisimine tervikuna hakkab normaliseeruma nagu Soome ja Rootsi vahel”. (Rammo, Kalvik:2000)

Soome turismispetsialist, Haaga Instituudi teadur ja uurimisrühma juht V.A.Heikkinen annab 10 soovitusi turismi arendamiseks Eestis:

1. infrastruktuuri arendamine;
2. turismiala maine tõstmine;
3. turumajanduse aktsepteerimine: raha toovad sisse **soomlased** ja tulevikus ka venelased, aga mitte EU, USA ega Norra;
4. teeninduse kvaliteedi parandamine;
5. tootearenduse parandamine;
6. investeeringud **uurimis- ja arendustegevusse**;
7. panustamine **põhi- ja täiendõppesse**;
8. teadlik Eesti kaubamärgi arendamine ja tutvustamine;
9. *wellness*-, senior- ja loodusturismi arendamine;
10. koostöö **Soome**, Vene ja Saksa turismiettevõtetega. (Heikkinen 2004: 102)

2. Turismiterminoloogia problemaatika

Üld-, ühis-, oskus- ja allkeelt on eesti keeleteadlased defineerinud erinevalt. Tiiu Ereli (1985: 17, 23) definitsioon: “Üldkeeles all mõtlen kirjakeele tuumosa, mida ühisvarana vajab kogu rahvuskeeles kasutajaskond eest, ametist, haridusest, elupaigast hoolimata. Oskuskeel on keeles kui terviku suhtes allkeele asendis.” Rein Kull väidab: “Kirjakeeles allkeelena eristatakse üldkeelt ja oskuskeelt, esimest neist kasutab kõiges laiem üldsus, oskuskeel on aga kitsa suunitlusega, ainult erialaselt kasutatav allkeel või allkeeltes kogum” (Kull 2000: 11). Krista Kerge on oskuskeeles defineerinud järgmiselt: “Üldkeeles mõistele on kindel vastand – oskuskeel, mis vastandub esimesele kui eriline üldisele. Defineerigem seetõttu negatiivselt: üldkeel on selline eesti keel, millel puuduvad oskuskeeles tunnused ja funktsioon (st seal on väiksem valik termineid, vähem keerukas süntaks).” (Kerge 2000: 81):

Oluliseks tuleb pidada oskus- ja üldkeeles vahelist üleminekuala, mille koostis pidevalt muutub: ühelt poolt annab üldkeeles tüvevara pidevalt juurde uusi termineid, teisalt rikastub üldkeel üldhariduses jõudva terminoloogiaga (*Ibid.*).

Eesti keeleteaduses on allkeeltes omavahelised suhted seega väga vastuolulised: üldjuhul jagatakse eesti keel esmalt kaheks: murdekeeles ja sellele vastanduvaks laialt levinud allkeeltes kogumiks, mida nimetatakse kirjakeeles või ühiskeeles ning mida omakorda liigitatakse väga erinevalt: Andrus Saareste kirjakeeles ja ühiskeeles (haritud inimeste argisituatsioonides keel); Tiiu Ereli erinevates stiilides vahel jagunevaks kirjakeeles (ühiskeeles mõistet ta ei kasuta), Karl Pajusalu ühiskeeles, mis jaguneb norminguliseks kirjakeeles ja muuks; Rein Kull kirjakeeles, mis jaguneb

normikeeleks ja argikeeleks (ka tema ei kasuta selles liigenduses ühiskeelee mõistet). Mart Mäger esitab kolm põhimõistet: murded, kirjakeel kui reeglipärane keel ja kõnekeel kui igapäevase suhtluse keel. Ühiskeeleks nimetab ta kõnekeelee allkeelt, mis on kirjakeelelähedane ja vaba silmatorkavatest erikeelenditest. Seega puudub ühene ühis- ja allkeelee definitsioon. (Hennoste 2000: 36-37).

U. Mereste (2000: 84) sõnul peaks mis tahes eriala oskussõnavara loomine ja oskuskeelee korraldamine olema eelkõige vastavat eriala käsitleva teaduse probleem, samas ei tohiks see viia keeleteaduses väljakujunenud põhimõtteid ignoreerima "metsiku" sõnaloominguni. Parimate tulemusteni jõutakse koostöös vastava eriala teadlaste ning keeleteadlaste koostöös.

Kahjuks on turismiteadus Eestis veel oma arengu algfaasis, esimesed magistritööd on valminud ja kaitstud TÜ Geograafiainstituudis alles paari viimase aasta jooksul, ühtki turismi (vahel kasutatakse ka terminit *inimgeograafia*) alast doktoritööd veel valminud ei ole.

Turismi, nagu paljude teistegi igapäevaste tegevusvaldkondade oskussõnavara on liiga mahukas, keerukas ja kujuneb liiga stiihiliselt, et olla kirjeldatav klassikalise terminoloogia vahenditega. Turismimajandust, nagu ka ühiskonnateadusi, poliitikat, religiooni, turundust ei saa allutada mõistekesksele analüüsile. Eelnimetatud erialade sõnavara ei põhine mõistesüsteemidel, kuid täidab mingil muul viisil vastava kogukonna keelelisi vajadusi, hoolimata oma ähmasusest ja sisemisest vastuolulisusest. (Rey 1995, viidatud Tavasti 2002 järgi).

Eriti keeruliseks muudab turismioskussõnavara korrastamise ja piiritlemise asjaolu, et turism hõlmab lisaks erialaspetsiifilisele sõnavarale ka paljude teiste erialade termineid, nii on ka käesoleva töö lisaks olevas sõnastikus oskussõnu nii ajaloo, arhitektuuri, geograafia, kunstiajaloo, allergoloogia, füsioteraapia, IT-tehnoloogia, transpordi, majandusteaduse kui ka botaanika, zooloogia ja paljudelt teisteltki erialadelt.

2.1. Turismi põhiterminoloogia

Turismi mõiste üle, eriti võrdluses mõistega “reisimine”, on palju vaieldud: kas turism ongi reisimine või on turism reisimise üks osa või vastupidi. Ametliku turismi-definitsiooni on formuleerinud Maailma Turismiorganisatsioon WTO (*World Tourism Organization*): **turismiks** nimetatakse inimeste reisimist ja viibimist väljaspool oma igapäevast elukeskkonda puhkuse, äri või muudel eesmärkidel, kui külastuse kestus ei ületa üht kalendriaastat (Holloway 1998: 2). Seega on turism organiseeritud reisimine, üks reisimise alammõistetest.

WTO definitsiooni järgi nimetatakse **turistik** inimest, kes läheb sihtkohta, mis pole tema elukoht, vähemalt 24 tunniks kõikvõimalikel põhjustel, v.a töötamine, mille eest teda tasustatakse. Turistid jagatakse kahte kategooriasse:

- majutuvad turistid, kes viibivad sihtkohas vähemalt 24 tundi, ja
- ekskursandid, ühepäevakülastajad (*same-day visitor* ingl. k), kes ei ööbi üheski külastatava sihtkoha majutusettevõttes.

Reisijaks (*traveller* ingl. k) nimetatakse kõikvõimalikel põhjustel reisijaid, ka diplomaate, immigrante, pagulasi. (Jakobson 2002: 5)

Turism jaguneb **väljaminevaks** (*outgoing* ingl.k), **sissetulevaks** (*incoming* ingl.k) ja **siseturismiks** (*domestic* ingl.k). Eesti näitel on esimesel juhul tegemist eestlaste reisimisega välisriikidesse, teisel juhul välismaalaste reisimisega Eestisse ning siseturism tähendab eestlaste reisimist oma riigi piires.

Turismi kui majandusharu moodustavad ettevõtted, mis loovad külastajatele vaatamisväärsused, infrastruktuuri ja teenused. Eristatakse järgmist nelja turismisektorit:

- majutus;
- transport (õhu-, mere-, maismaatransport);

- atraktsioonid (vaatamisväärsused, looduspääkonnad, kaubandusettevõteted, erinevad sündmused jne);
- reisi organiseerijad (reisikorraldajad, -bürood).

Turismi lõpptooteks on paljudest komponentidest koosnev külastuselamus (Lõhmus, Rammo 1999). Nii ei saagi **turismitoote** rääkida kui materiaalsest, käegakatsutavast objektist, vaid kui teenuste kogumist.

Nii nagu mis tahes erialale omane, pürib siiski ka turismi oskuskeel, hoolimata oma sisemisest vastuolulisusest, olema üldkeelest täpsem. Igapäevakasutuses pole tavainimesel vajagi vahet teha, kumba sõna kasutada, kas *turist* või *reisija*, kas *reisikorraldaja* või *reisibüroo*, turismispetsialisti jaoks on aga siin oluline erinevus.

2.2. Turismimajandus, turismitööstus ja turismitoode

Turismimajandus mõõdab kogu turismiga seotud majandustegevust, **turismitööstus** sisaldab ainult turismile omaseid tegevusalasid ehk neid, milles vastava tegevusala toodangust vähemalt 25% tarbivad külastajad. Riigiti on turismimajanduse ja turismitööstuse suhe väga erinev: Eestis näiteks on turismimajanduse osatähtsus riigi SKP-s 8,2% ning turismitööstuse osatähtsus 3,1 % (Turismi ...)

Turismitoode – teenuste kogum – põhineb suures osas kuvanditel, elamustel, tunnetel. Kuvandi loomine on oluline turustamise element, aga kuvandid on ka ise osa tootest. Prof. Auvo Kostiainen analüüsib mõistet turismitoode üsna kriitiliselt (2001):

“Tänapäeva turismi moesõna on uudistoote kujundamine (*tuotteistaminen* sm.k). Kõigest tehakse toode. --- Kes suudaks hakkama saada selles mõistete rägastikus, kuhu kogu aeg lisandub ebamääraseid termineid? Jõuluvana oli veel mõni aeg tagasi turismitoode. Nüüd on jõuluvanast saanud midagi enamat – ta olevat bränd, millel püsib kogu Soome turismiimago. Jõuluvana ümber on ehitatud ja ehitatakse turismiga seotud toodete, asjade ja sündmuste struktuuri.” (Kostiainen 2001).

2.3. Kas loodusturism, ökoturism, maaturism või taluturism?

Uute, 1980ndatel esile kerkinud turismisuundadega on mitte ainult Eesti, vaid ka teistes keeltes kaasnenud hulk terminoloogilisi probleeme. Nii näiteks on palju segadust põhjustanud terminite *ökoturism* ja *loodusturism* ning *maaturism* paralleelne kasutamine. Ökoturism on sündinud inimeste murest keskkonna tuleviku pärast ja turismi tekitatud keskkonnakahjustuste tõrjumisest ning teisalt ka turistide soovist kogeda puhast ja algupärast turismikeskkonda (mitte tingimata looduslikku keskkonda). Ökoturism tähendab vastutustundlikku reisimist, mis toetab loodus- ja kultuuripärandi säilimist ja kohalike elanike heaolu, see on väärtushinnanguline turism, mille pidevus põhineb keskkonna enese väärtuse säilimisel. Ökoturism vastab küsimusele: “Kuidas reisitakse”, mitte: “Kus reisitakse?”

Turismialases kirjanduses on aga sõna “ökoturism” sünonüümideks kasutatud lisaks “loodusturismile” ja “maaturismile” veel ka järgmisi: *roheline turism*, *keskkonnaturism*, *alternatiivne turism*, *pideva arengu turism*, *keskkonnasäästlik turism* (Meimer 1998).

Loodusturismi on võimalik liigitada kahest aspektist lähtudes: 1) sõltuvalt külgetõmbefaktoritest (linnuvaatlused, loodusfotograafia, jahindus, kalapüük jne) ja 2) sõltuvalt liikumisviisist (jalgsimatkad, jalgrattamatkad, mootorkelkudel sõit jne). On selge, et kõik loodusturismi vormid (näiteks jahindus või mootorkelkudel sõit) ei lähe kokku ökoturismi eesmärkidega, seega võib loodusturismi ainult teatud tingimustel pidada ökoturismi alammõisteks (*Ibid.*).

Loodusturismi ja taluturismi – viimati mainitu puhul on oluliseks eristavaks teguriks ööbimiskoht talus ning taluelu kogemuse saamine - omakorda tuleks aga pidada maaturismi (*rural tourism* ingl k) alammõisteks (Jakobson 2002: 46).

Maaturismi mõiste defineerimisega on probleeme olnud ka teistes riikides, ning tegelikult puudub rahvusvaheliselt aktsepteeritav definitsioon praegugi. Helsinki ülikooli dotsent P.Borgi (1997: 26) sõnade kohaselt tähendab maaturism väljaspool

asulaid ja turismikeskusi toimuvat väikesemahulist, talumajapidamise ja vabaõhuharrastustega seotud ning individuaalset teenindust pakkuvat turismiharu. Seevastu Soome Turismi Koolitus- ja uurimiskeskuse definitsiooni järgi hõlmab maaturism nii taluturismi kui muid maal asuvaid turismiettevõtteid, mis pakuvad erinevaid teenuseid (näiteks suvila rentimine, majutus koos hommikusöögiga, erinevad (telk)laagrid, talutoodete otsemüük). (*Ibid.*)

Ka Kesk-Euroopa edukates turismiriikides, nagu Šveitsis, Saksamaal ja Austrias pole jõutud ühisele kokkuleppele, mis on maaturismi mõiste sisu. Paralleelselt kasutatakse ka nendes maades erinevaid termineid: ökoturism, agroturism, loodusturism, kestev turism, terve turism ja maaturism. Kõikide eelnimetatud riikide turismimajandust reguleerivad instantsid vaidlevad selle üle, kuidas saada sellesse “terminidžunglisse” selgust. Näiteks mõiste “maa” on defineeritud kui “mittelinnastunud piirkond”. Sellest aga tuleneb omakorda uus probleem – nimelt erinevad ka mõiste “linn” definitsioonid riigiti üksteisest. (Egger 1999).

Raskusi valmistab eestikeelsete terminite leidmine/loomine paljude loodus- ja raviturismiga seotud soomekeelsete terminite vasteteks (*ulkoilu, kuntoilu, kuntoutus lenkkeily, liikunta, retkeily, patikointi* jne). *Ulkoilu* eestikeelseks vasteks on pakutud *vabaõhutegevust*, SES (2003) pakub vastetena kohmakaid sõnaühendeid *väljas (õues) olemine; värskes õhus viibimine; tervisesport värskes õhus*. *Kuntoutus* on raviturismi kiire arengu käigus saanud eestikeelseks vasteks *taastusravi*, mis on terminina parem kui võõrtermin *rehabilitatsioon*. Uue eestikeelse terminina, mis küll veel sagedast kasutamist pole leidnud, on tulnud käibele *virgestus*, sm. k *virkistys*, mille sisuks on rekreatsioon (eeldatavalt looduskeskkonnas). Probleeme tekitabki tähenduselt lähedaste soome terminite (nt eelnimetatud *ulkoilu* ja *virkistys*) jaoks korrektsete, tähenduselt selgesti eristuvate eestikeelsete vastete leidmine. Põhjuseks on arvatavasti see, et meie tõine igapäevaelu ei jätagi meile eriti palju aega erineval viisil looduses oma vormi taastada ja vaba aega veeta, ka virgestusalasid ja puhkealasid on veel vähe, seega – kui pole selgelt välja kujunenud nähtust, on raske kui mitte võimatu luua ka terminit.

Turismi oskuskeelee problemaatika, see, et üht sõna võidakse vägagi erinevalt mõista, johtub mitmetest teguritest: riikidevahelistest kultuurierinevustest, turismispetsialistide töökogemusest ja spetsialiseerumise astmest. Jane Lindell (2000) näiteks analüüsis oma Turu Ülikoolis valminud *pro gradu* töös Soome turismiliike ja mõisteid ning võrdles neid Kanada omadega. Selgus, et Soomes ja Kanadas kasutatavaid termineid ja mõisteid ei saa pidada teineteise identseteks vasteteks. Turismiliike ühendatakse omavahel mõlemas riigis erineval viisil ja erinevatel põhjustel. Selgus ka, et Soome turismiliikide kohta pole võimalik koostada tüpoloogiat, sest selles poleks võimalik arvesse võtta mõistete mitmetahulisust ja turismi dünaamilisust.

2.4. Anglomaania

Järsult tugevneva inglise keele mõju paljudele erialadele, nii ka turismiterminoloogiale tõid kaasa vaba turumajandus ja püüd integreeruda Euroopa struktuuridega. Totaalne inglise keele mõju on praeguseks küll taandunud ning eesti keel on hakanud inglise laenude tulva läbi seedima, ometi on veel lähiminevikus tehtud ettepanek võtta Eestis teaduskeelena kasutusele inglise keel. (Kull 2000: 43,44).

Ka turismialal kasutatakse kahjuks liiga kergekäeliselt ingliskeelset terminoloogiat, isegi püüdmata kasutusele võtta eestikeelseid vasteid. Osaliselt on see ilmselt tingitud rahvusvahelisest praktikast, mis võimaldab turismitöötajatel üle maailma üheselt mõista lennupiletite, broneeringu kinnituste, majutuslepingute, menüüvalikute vms. sisu. Nii on turismiettevõtte töötaja jaoks tavapärane kasutada nii kirjas aga ka kõnes termineid *voucher*, *duubel*, *twin*, *singel*, *check-in*, *check-out*, *pax*, *walk-in klient*, *VIP-klient*, *jacuzzi*, *king-size jne*. Samas poleks ju keeruline asendada *singel* ühese toaga, *twin* kahe voodiga kahetoaga, *check-in* sisseregistreerimisega, *walk-in* klient juhukliendiga, *jacuzzi* mullivanniga.

Turismialal kohtab kahetsusväärset tihti ka slängi (= mitteformaalset ametikeelt). Näiteks giidi või hotelli vastuvõtu töötaja soome-inglise-eesti segakeeles lausutud:

"Saad vautšerid ja listad respast, homme on transfer, kokku 40 paksi," kõlab küll tõelise keelekoletisena, kuid iga turismialaga tõsisemalt kokkupuutunu mõistab, et vautšerid ja nimekirjad on vastuvõtus, ning et homme tuleb (sadamast või lennuväljalt) ära tuua 40-liikmeline rühm.

Üheks näiteks ingliskeelse termini järjekindla eelistamise kohta on sõna *kruis*, mida ÕS (1999) peab mittesoovitavaks ning pakub selle asemel järgmisi omakeelseid: *ristlus*, *matke*, *huvireis*, *lõbusõit*. Neist esimest on vähemalt ühel korral kasutatud eesti ajakirjanduses, kirjeldamaks *ristlusturistide* päeva Tallinnas, kuid rohkem pole käesoleva töö autor terminit *ristlus* kohanud. Ilmselt assotsieerub *ristlus* *ristlejaga*, ja mõjub seega kui sõjandustermin. Soome keeles on aga terminid *risteily*, *risteilyalus* jne juurdunud ka lõbusõidu ja lõbusõidulaeva tähenduses (kuigi sõnadel *risteily* ja *risteilijä* on ka sõjandustermini funktsioon), samuti on olemas verb *risteillä*, mille üks tähendus on '*lõbusõidul olla*'. *Matke* on küll ilus omakeelne termin, aga assotsiatsioon sõnaga *matk* ning sellega kaasneva füüsilise pingutusega muudavad selle kasutuselevõtu ristluse või lõbusõidu tähenduses raskeks. Ka *huvireis* ei ole kõige sobivam: *huvireisijateks* võiks eelkõige pidada neid inimesi, kes on huvitatud teatud kindlast atraktsioonist, neid kes käivad näiteks ooperi- või aia(ndus)reisidel. Värskeima ettepanekuga *kruisi* asendamiseks eestikeelse sõnaga esines Eesti Päevalehes Ain Kaalep (2004), kes pakub nelja varianti: *ristmesõit*, *ristakureis*, *riste*, *ristak*. (Olgu siinkohal mainitud, et A.Kaalepi uudissõnu pakkuv artikkel pakub ka *sviidi* asemele omasõna *olemu* ning *šoppamise* asemele *ostlemise*; eelnimetatud artikkel tekitas sellise internetikommentaari tulla, millega käesoleva töö autori arvates oleks õpetlik tutvuda kõigil keelekorraldusega tegelejail).

Uusimad turismitrendid on toonud nii eesti kui soome keelde järgmised terminid: *incentive*-reisid, *wellness*-reisid, *cluster*. Neist esimest määratleb Soome Turismiarenduskeskus järgnevalt: *incentive*- reisi kasutab ettevõtte juhtkond töötajate motiveerimiseks ja/või premeerimiseks reisikogemusega. Reisi eesmärgiks on pakkuda osavõtjatele ainukordne elamus, mis innustab neid veelgi paremini töötama. Tihti pakutakse niisugustel reisidel lisaks toitlustamisele ja majutusele ka programmteenust,

vahel korraldatakse reisi käigus ka koosolekuid või seminare. (Matkailun ...). Arusaamatuks jääb, miks ei võiks siinkohal kasutada soome keeles vasteid *kannustematka* või *palkintomatka*, eesti keeles on samuti olemas kasutuskõlblik *preemiareis*.

Üks värskematest turismitrendidest on ka *wellness*-reis. Nähtuse tekkepõhjuseid on mitu (üks tähtsamatest asjaolu, et aina enam on ostujõuliste klientide hulgas nn seniorturiste ja naisi, aga ka see, et nn tooteturism on sihtkohaturismiga võrreldes tunduvalt kiiremini arenenud). Selle turismitoote olulisteks komponentideks on elukvaliteedi parandamine, füüsilise ja vaimse heaolutunde tekitamine. Turistile pakutakse nii erinevaid lõõgastavaid hooldusi, tervislikku toitu kui ka mitmesuguseid aktiivse puhkuse komponente. Olulisim on siiski vaikus, rahu ja võimalus segamatult lõõgastuda. Turismiasjatundjate väitel on *wellness* eluviis, mis rõhutab tervislikke valikuid ja oma elu vastutustundlikku planeerimist. (Types of...). Soomes kasutatakse selle turismiliigi jaoks sõna *hyvinvointimatkailu*, eestikeelne vaste peaks siis olema *heaoluturism*.

Sõna *klaster* (ingl k *cluster*) on samuti üks turismimajanduse uusterminitest. *Klaster* on ettevõtete kobar, võrgustumise vorm, mis eksisteerib kindlas geograafilises piirkonnas, kus ettevõtete ja institutsioonide seotus tagab või on aluseks erilistele koostöömudelitele ja tõstab sidususe ja integratsiooni mõju. Eelkõige on antud termin vajalik turismiarendajatele ja regionaalteadlastele. Soome keeles kasutatakse samuti inglise keelest mugandatud kuju *klusteri*.

Lõpetuseks näide soomlaste keelekorraldusest turismivaldkonnas. Soomes tegelevad oskussõnavara loomise ja korrastamisega kaks instantsi: *Kotimaisten kielten tutkimuskeskus* ja *Tekniikan Sanastokeskus*. Neist esimese teeneks tuleb lugeda ingliskeelse *bed & breakfasti* asendamine terminiga *aamiaismajoitus*. (Salmi 2003) Sama suupärast vastet eesti keeles veel pole – *hommikusöögiga majutus* on kohmakam, kuigi annab mõiste sisu täpselt edasi.

Lõplik terminilooja on aga tihti hoopis avalikkus, nii näiteks soovitasid Soome terminoloogid omal ajal vabaabielu terminiks küll *asuinliitto*, see aga ei juurdunud ning soomlased kasutasid edasi harjumuspärast sõna *avoliitto*, mis aja jooksul sai ka asjaajamiskeele oskussõnaks.

T.Erelt (1997: 823) on avaldanud kahtlust, kas oskuskeelekorraldust keeleinimeste käes säilitada ongi üldse tarvilik, mitmel erialal toimub korralik oskuskeelearendus selletagi ja on õige, et oskuskeeletöö põhiraskuse võtavad enda kanda erialainimesed. Siiski peaks viimati mainituil jääma võimalus keeleteadlastega koostööd teha.

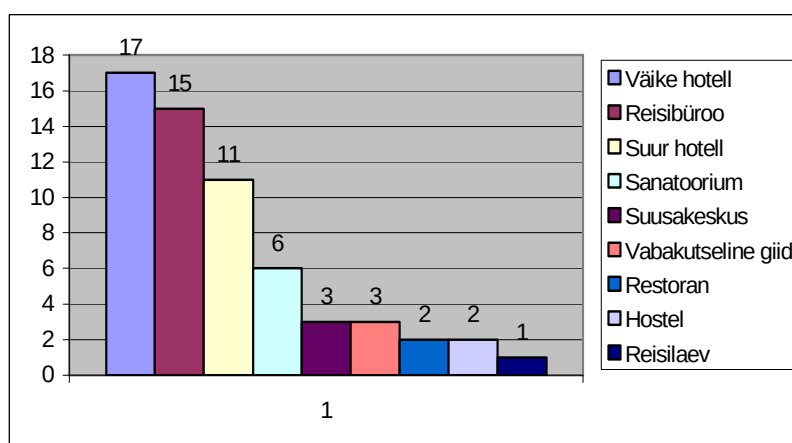
Seega - ülal kirjeldatud ebajärjekindlust ja liigset anglomaaniat eesti turismiterminoloogias aitaks kindlasti vähendada asjatundliku töögrupi rakendamine turismi oskuskeele korraldamiseks ja puuduvate terminite loomiseks. Nii nagu muudelgi aladel, saavutatakse parim tulemus juhul, kui töös osaleksid nii turismiteoreetikud-õppejõud, praktikud nii majutus-, transpordi-, reisikorralduse kui toitlustusalalt, ning filoloogid. Turismiarendust koordineeriv katusorganisatsioon on EAS Turismiagentuuri näol olemas.

3. Soome keel Eesti turismimajanduses

3.1. Eesti turismitöötajate soome keele oskuse analüüs

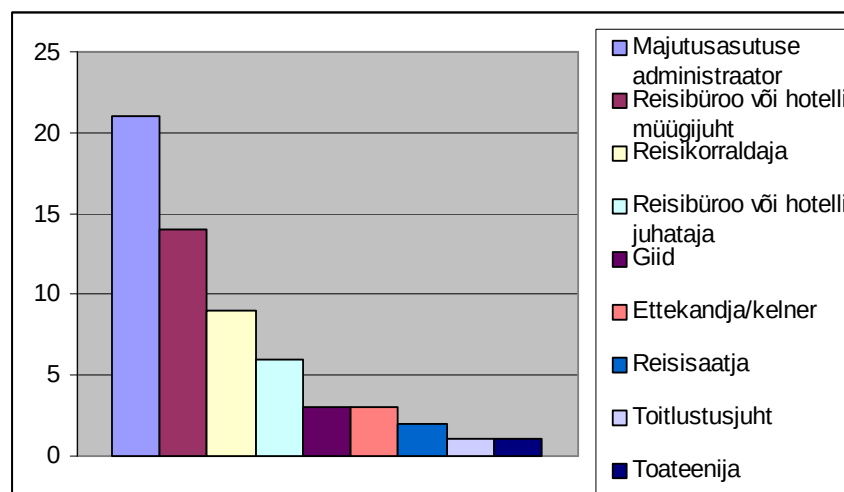
Eesti turismitöötajate soome keele taseme, aga ka koolituse, koolitusvajaduse, keele kasutamise sageduse analüüsimiseks koostati küsimustik-test (vt lisa 2). Uuringu üldkogumi moodustasid TÜ Pärnu kolledži turismi- ja hotelliettevõtluse erialale 2001. ja 2002.aastal astunud avatud ülikooli üliõpilased, kuna nende õppima asumisel on üheks tingimuseks eelnev turismialane töökogemus. Küsimustik-testi täitis ning uuringu valimi moodustas 79 üliõpilasest 60 – need, kes oma igapäevatöös otseselt turistidega kokku puutuvad. Testiosa vastuste adekvaatsuse tagamiseks täitsid üliõpilased testi õppejõu järevalve all.

Vastajaist enamiku (95%) moodustasid naised keskmise vanusega 28 aastat. Kolmveerandil vastanutest oli lisaks viimasele töökohale ka varasem turismialane töökogemus. Erinevat tüüpi turismiettevõtted on esitatud järgneval joonisel.

Joonis 1. Anketeeritute töökohad

Järgneval joonisel on esitatud uuringus osalenute ametikohad erinevates turismiettevõtetes.

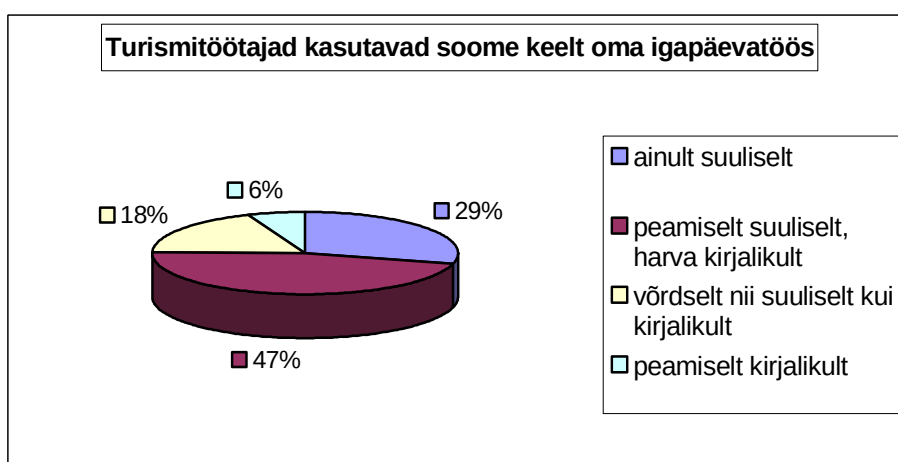
Joonis 2 . Küsimustikule vastanute ametikohad.

Soome keelt oli spetsiaalsetel kursustel või õppeasutuses õppinud 60% vastanutest. Kõige sagedamini oli tegemist keskkooli fakultatiivse soome keele kursusega, kutseõppeasutustest mainiti sagedamini Olustvere Teeninduskooli ja Tallinna Majanduskooli, kursuste korraldajatena omaaegseid keeltekoole, kus läbiti tavajuhul 3-aastane võõrkeelekursus, aga ka EBSi koolitusi ning Soome Instituudi korraldatavaid soome keele õpetajate suvekursusi. Kolm vastanut olid õppinud soome keelt nelja semestri vältel Tartu Ülikoolis. Kõige sagedamini on soome keele õppimisel/õpetamisel kasutatud I.Eiber-Tamme ja T.Mäntylä-Roosi õpikut “Puhutteko suomea?”, aga ka O.Nuutise “Suomea suomeksi” ja M.Kuuse “Suomi selväksi”. Väga sageli märkisid vastanud, et õppejõud kasutas tunnis paljundusmaterjale, millest ei selgunudki, mis autori/autorite õpiku/õpikute järgi õppetöö toimus. Samuti oli sagedaseks vastuseks see, et soome keele tundides kasutati õppejõu poolt spetsiaalselt turismi oskuskeele õpetamiseks koostatud materjale.

Autori arvates on viimane selgeks märgiks, et Eestis turismikoolitusega tegelevad õppeasutused vajavad soome (miks mitte ka vene ja rootsi) turismi oskuskeelet õpikut. Peaaegu pooled vastanutest polnud õppinud soome keelt ei kursustel ega üheski õppeasutuses. Viiendik vastanuist oli soome keelt õppinud Soomes koolitusel või töötades, üldjuhul oli tegemist mõnekuulise suvetööga hotellis, restoranis, talus või hooldusasutuses, kaks vastanut oli osalenud pooleaastasel Soomes korraldatud täiendkoolitusel.

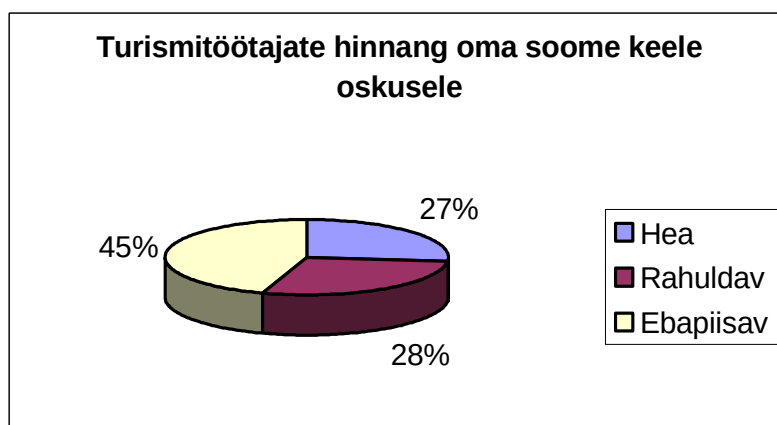
Autorile oli üllatuseks, et praktiliselt pooled vastanuist (48%) väitsid, et on omandanud turismialase soome keele oskuse igapäevatöö käigus klientidega ja partneritega suheldes ning pole saanud mingit muud keelealast koolitust. Iseseisvalt püütakse keeleoskust arendada ja säilitada soomekeelsete telekanalite, aja- ja ilukirjanduse lugemisega. Tööandja on töötaja soome keele oskust kontrollinud ainult 3 juhul (5% vastanutest).

Soome keelt kasutab oma kutsetöös praktiliselt iga päev suur enamik vastanutest (70%), üsna harva (kord nädalas või harvem) 16,7 % ja väga harva (kord kuus või harvem) 13,3%. Kõne- ja kirjakeele kasutust illustreerib järgnev joonis.

Joonis 3.

Küsimustikus paluti vastanutel ka ise hinnata oma soome keele oskust 4-astmelises skaalas (väga hea, hea, rahuldav, ebapiisav). Tulemused on esitatud alloleval joonisel.

Joonis 4.

Eeltoodud andmete alusel võib väita, et situatsioon Eesti turismiettevõtetes on soome keele kui olulise töökeele seisukohalt äärmiselt vastuoluline: enamik turismitöötajaid kasutab soome keelt töökeelena praktiliselt iga päev (peamiselt suuliselt, harvem ka kirjalikult), samas hindab ligi pool vastanutest oma keeleoskust ebapiisavaks.

Keeleoskuse taseme objektiivsemaks hindamiseks koostas töö autor majutusasutustes ja reisibüroodes üldkasutatavast turismisõnavarast koosneva testi. Järgnevas tabelis on toodud eestikeelne märksõna või väljend, selle soomekeelne vaste või vasted, õigete vastuste osakaal ning raskemad eksimused. Kuna enamik turismitöötajaist kasutab soome keelt peamiselt kõnes, ei pidanud autor vajalikuks käesolevas peatükis analüüsida vastanute õigekirjavigu (õigeteks vastuseks loeti ka näiteks kirjavigadega, kuid sisuliselt õiged vormid, nagu *kääntykä oikealle, palautaa* vms), tähelepanu on pööratud vaid teenindaja ja turisti kommunikatsiooni seisukohalt eksitavatele või valedele vastustele.

Testi keskmine õigete vastuste osakaal oli vaid 45,6 %. Tulemust võib õigustatult pidada mitterahuldavaks, samas langeb see kokku anketeeritute eneste hinnanguga

oma soome keele oskusele (45% vastanutest pidas oma keeleoskust ebapiisavaks, 55 % rahuldavaks või heaks).

Silmatorikavalt palju oli anketeeritute vastuste hulgas terminoloogilisi ebatäpsusi või lausa väärkasutust, samuti kohmakaid toortõlkeid, millest soomlasest klient ei pruugigi aru saada. Niisuguste vastuste näited on toodud tabeli 1 neljandas veerus.

Tabel 1. Eesti turismitöötajate soome keele testi analüüs

Eestikeelne märksõna/ väljend	Soome- keelne vaste	Õigete vastuste osakaal	Raskemad eksimused – eksitavad vasted, toortõlked jms
1	2	3	4
▪ ajavahe	<i>aikaero</i>	40 %	<i>ajankurssi</i> ('ajakurss'), <i>aikatauko</i> ('ajapaus'), <i>aikanero</i> ('ajageenius')
▪ arstlik kontroll	<i>lääkärintarkastus</i>	52 %	<i>lääkäriin tutkinto</i> ('arstidiplom'), <i>lääkäriin katsaus</i> ('arsti ülevaade')
▪ broneerida	<i>varata</i>	70 %	<i>tilata</i> ('tellida')
▪ bussiühendus	<i>bussiyhteys</i>	38,3 %	
▪ erisoov	<i>erikoistoivomus</i>	28,3 %	<i>erilainen pyyntö</i> ('teistsugune palve'), <i>erikoistarjous</i> ('eripakkumine'), <i>erityisehto</i> ('eritingimus'), <i>erinomainen halu</i> ('suurepärase tahtmine'), <i>haave</i> ('unistus')
▪ firma jõulupidu	<i>pikkujoulu</i>	33,3 %	
▪ föön	<i>hiustenkuivain,</i> <i>tukanhuivain</i>	46,6 %	
▪ grupitoitlustus	<i>ryhmäruokailu</i>	36,6 %	<i>ryhmän ruokinta</i> ('rühma toitmise'), <i>porukka-ateria</i> ('kõnek.' rühmaeine')
▪ hiljemalt homme	<i>viimeistään huomenna,</i> <i>huomisen mennessä</i>	35 %	<i>viimeksi huomenna</i> ('viimati homme'), <i>myöhemmin huomenna</i> ('hiljem homme')
▪ hinnatase	<i>hintataso,</i> <i>hintaluokka</i>	55 %	
▪ ilmateade	<i>sääätiedotus,</i> <i>sääennuste</i>	35 %	
▪ ilus loodus	<i>kaunis luonto</i>	55 %	<i>nätti luonto</i> ('kena loodus'; nätti ei sobi selles kontekstis)
▪ infomapp	<i>infokansio,</i> <i>tietokansio,</i>	30 %	<i>viestintäsalkku</i> ('kommunikatsiooniportfell'), <i>tietolaukku</i> ('infokohver')

	<i>hotellikirja</i>		
▪ intenetiihendus	<i>internet-yhteys</i>	48,3 %	<i>sähköpostin piste ('elektronposti punkt'), tietokoneyhteys ('arvutiühendus')</i>
▪ isikuandmed	<i>henkilötiedot</i>	46,6 %	<i>henkilötunnus ('isikukood')</i>
▪ jaanilaupäev	<i>juhannusaatto</i>	53,3 %	<i>juhannuslaupantai (laupantai kasutatakse ainult argilaupäevade tähenduses), johannusaalto ('jaanipäevalaine')</i>
▪ kanuumatk	<i>kanoottiretki; kanoottimatka</i>	30 %	
▪ kolmandal korrusel	<i>kolmannessa kerroksessa</i>	66,6 %	
▪ koridori lõpus	<i>käytävän päässä, käytävän lopussa</i>	58,3 %	<i>eteisen lopussa ('esiku lõpus')</i>
▪ kämping	<i>leirintäalue</i>	30 %	<i>motelli ('motell'), mökki ('suvila'; 'majake')</i>
▪ külastage meid jälle	<i>tervetuloa taas, tervetuloa uudelleen</i>	55 %	<i>vieraile jälleen ('külasta jälle'; niisuguses vormis selles kontekstis ei kasutata)</i>
▪ liikumispuue	<i>liikuntavamma</i>	30 %	<i>liikennevamma ('liikluustrauma(ga)'), kehitysvamma ('arengupuudega')</i>
▪ linnaekskursioon	<i>kaupunkikierros</i>	53,3 %	<i>linnanekskursio ('kindluse ekskursioon'), kaupunkimatka ('linnareis')</i>
▪ maksetähtaeg	<i>eräpäivä</i>	26,6 %	<i>maksuerä ('osamaks')</i>
▪ meelelahutus	<i>viihde</i>	26,6 %	<i>kisailu ('mäng; võistlus')</i>
▪ minge otse edasi	<i>menkää suoraan eteenpäin</i>	70 %	<i>käykää suoraan ('käige otse')</i>
▪ mittesuitsetajate tuba	<i>savuton huone, huone tupakoimattomille</i>	48,3 %	<i>savunen huone (vig. 'suitsune tuba'), ei tupakoiva huone ('mittesuitsetav tuba')</i>
▪ mullivann	<i>porekylpy, poreallas</i>	56,6 %	<i>puroallas ('ojabassein')</i>
▪ nelja inimese laud	<i>neljän hengen pöytä</i>	86,6 %	<i>neljän hengen lauta ('nelja inimese (sae)laud'), neljän ihmisen pöytä (koos numeraaliga kasutatakse soome keeles sõna henki, mitte ihminen)</i>
▪ novembris	<i>marraskuussa</i>	78,3 %	
▪ osavõtjate nimekiri	<i>osallistujalista, osallistujien nimilista</i>	50 %	<i>osakaslista ('aktsionäride nimekiri')</i>
▪ pardakaart	<i>mai hinnousukortti</i>	36,6 %	<i>partakortti ('habemekaart'), portinkortti ('väravakaart'), pääsylippu laivalle ('pilet laevale')</i>
▪ peaukse kõrval	<i>pääoven vieressä</i>	66,6 %	

▪ populaarne ööklubi	suositu yökerho	45 %	kapakka (kõnek. 'kõrts'), tunnustettu yökerho ('tunnustatud ööklubi')
▪ programm	ohjelma	71,6 %	programmi (sellist võõrsõna soome keeles pole)
▪ puhkusereis	lomamatka	68,3 %	lepomatka ('lepo' tähendab küll puhkust, kuid mitte selles kontekstis), seuramatka ('rühmareis')
▪ pöörake paremale	kääntykää oikealle	80 %	
▪ püsiklient	kanta-asiakas	46,6 %	kestävä asiakas ('vastupidav klient')
▪ rahvustoit	kansallisruoka	33,3 %	kansalaisruoka ('kodanikutoit'), kansainruoka ('rahvaste toit'), kansallisuusruoka (kansallisuus tähendab küll rahvust, kuid selles kontekstis kasutatakse lühemat tüve, vrd kansalliskirjasto, kansallislaulu)
▪ registreerimisblankett	ilmoittautumislomake	36,6 %	varauslomake ('broneerimisblankett'), esite ('voldik; tutvustav brošüür; prospekt')
▪ reisikindlustus	matkavakuutus	46,6 %	matkavahvistus ('reisi kinnitus'), matkanpoliisi ('reisipolitse')
▪ renoveeritud	uusittu	36,6 %	korjattu ('remonditud; parandatud'), varattu (reserveeritud; broneeritud)
▪ rootsi laud	seisova pöytä, buffet-pöytä, noutopöytä	61,6 %	ruotsin pöytä, ruotsalainen pöytä (toortõlge, soomlane mõistab Rootsis toodetud lauana)
▪ sisseostud	ostokset	58,3 %	
▪ sularaha	käteinen	60 %	seteli ('paberraha')
▪ tagastada	palauttaa	35 %	luovuttaa ('üle anda; alla anda; eraldada'), palata ('tagasi tulla, naasta')
▪ tasuta hoiukapp	ilmainen tallelokero	55 %	säästökaappi ('säästukapp'), hoitolokero ('hooldus/ravilahter', kuigi mõlemad liitsõna komponendid on soome keeles olemas, liitsõnana siiski ilmselt arusaamatu)
▪ tekipilet	kansilippu	20 %	partalippu ('habemepilet'), partakortti ('habemekaart')
▪ tellida	tilata	78,3 %	
▪ toateenindus	huonepalvelu	55 %	siivoja ('koristaja'), huonetarjous ('toa pakkumine')
▪ turismitalu	matkailumaatila	10 %	turismitalo ('turismimaja'), lomatalo ('puhkemaja'), majatalo ('võõrastemaja; öömaja'), retkeilytalo ('matkamaja')
▪ täispansion	täysihoito	28,3 %	pansionaatti ('pansionaat')
▪ tühistada broneering	peruuttaa varaus	33,3 %	keskeyttää tilaus ('katkestada tellimus')
▪ vaatamisväärsus	nähtävyys	40 %	

▪ valgustatud suusarada	<i>valaistu latu</i>	18,3 %	<i>valoisa latu</i> ('päikesepaisteline suusarada'), <i>valotettu hiihtopolku</i> ('valgustatud suusarada'; soomlasele väga raskesti mõistetav otsetõlge, verbi <i>valottaa</i> kasutatakse eelkõige fotograafias säritamise tähenduses, <i>polku</i> tähendus on küll 'tee' ja 'rada', kuid mitte 'suusarada')
▪ valvega parkla	<i>vartioitu parkkipaikka</i>	43,3 %	
▪ väljumisaeg	<i>lähtöaika</i>	45 %	<i>luovutusaika</i> ('väljaregistreerimisaeg; üleandmisaeg'), <i>poistumisaika</i> ('lahkumisaeg'), <i>ulosmenoaika</i> ('väljaminekuaeg', sõna <i>ulosmeno</i> kasutatakse soome keeles väga harva)
▪ ärikohtumine	<i>liiketapaaminen</i>	23,3 %	<i>liiketapaus</i> ('ärijuhtum'), <i>liikekokous</i> ('ärikoosolek'), <i>liikeneuvottelu</i> ('äriläbirääkimised')
▪ üldmassaaž	<i>kokovarta-lohieronta, täysihieronta</i>	38,3 %	

Küsimustikus sooviti saada ka informatsiooni selle kohta, millist laadi soome keele õpet sooviksid turismitöötajad saada tulevikus. Ootuspäraselt rõhutasid peaaegu kõik vastanud, et soovivad end täiendada turismialases oskuskeeles, eelkõige suhtlustasandil. Üllatav oli aga see, et praktiliselt pool vastanutest leidis end vajavat intensiivset grammatikaõpet, lisati ka, et vajatakse oskust korrektselt vormistada soomekeelseid ärikirju. Eelistatakse õpet väikestes, maksimaalselt 5-6-liikmelistes rühmades. Mõned vastanud leidsid, et lühikeste intensiivkursuste asemel on kõige tulemuslikum traditsiooniline pikk keelekursus (2-3 aastat, 4 õppetundi nädalas), mis annab võimaluse nii sõnavarasse kui grammatikasse piisavalt süveneda, ning mitmed vastanud olid õigustatult veendunud, et prima keelekoolituse saab Soomes praktiseerides või õppides.

3.2. Soome keel Eesti turismireklaamis

Eesti turismiettevõtted reklaamivad end soome keeles mitmesuguste kanalite kaudu – trükiajakirjanduses (suurema levikuga väljaannetest olgu mainitud tasuta väljaanded *Baltic Guide* ja *Tallinn This Week*), messidel ja internetis. Käesolevas töös

analüüsitakse Eesti turismiettevõtete (eelkõige majutusasutuste) soomekeelseid kodulehekülgi. Materjal koguti Soome turistidele mõeldud internetiportaalist aadressil www.viroinfo.com 2003.aasta jaanuarist märtsini.

Eesti majutusasutuste kodulehekülgede analüüsimisel torkas silma, et praktiliselt kõik koduleheküljed olid mitmekeelsed – eesti keelele lisaks peaaegu alati ka ingliskeelne versioon, esinemissageduselt järgnes soome keel. Regioonist tulenevalt oli ka selliseid kodulehekülgi, millest oli koostatud kas vene-, saksa-, rootsi- või ka lätikeelseid versioone ning haruldased polnud nelja- ja isegi viiekeelsed koduleheküljed. Võrdluses Soome majutusasutuste ja sanatooriumide kodulehekülgedega selgus, et ka nendest on praktiliselt alati olemas ingliskeelne versioon, harvem ka rootsi- või saksakeelne. Muud keeled praktiliselt puudusid, siiski leidis autor ühe Soome hotelli kodulehekülje eestikeelse variandi, mida käesolevas peatükis ka tutvustatakse.

Autor peab ootuspäraseks, et suurtesse rahvusvahelistesse kettidesse kuuluvate hotellide (*Best Western, Scandic Hotels* jt), aga ka suuremate sanatooriumide ja taastusravikeskuste soomekeelsed koduleheküljed on keeleliselt korrektsed, tõenäoliselt on kasutatud professionaalse tõlkebüroo teenuseid. Väiksemate majutusasutuste puhul on aga pilt äärmiselt ebaühtlane: leidub nii õigekeelseid kui äärmiselt vigase keelekasutusega lehekülgi. Kahjuks ei selgu üheltki koduleheküljelt tõlke autorit, parimal juhul on võimalik leida andmed *webmasteri* kohta, kuid see, kas tõlge telliti tema kaudu või hankis selle majutusasutuse juhtkond, jääb ikkagi selgusetuks, samuti pole võimalik tuvastada, kes on tõlke autor. Eelmainitu on kahetsusväärne, sest teatavasti on internet tänase maailma levinuim meedium ja nii tiražeeritakse vigast keelt palju laiaulatuslikumalt kui trükiajakirjanduse, reklaamprospektide või messimaterjalide vahendusel.

Järgnevalt analüüsitakse Eesti majutusasutuste soomekeelsetel kodulehekülgedel esinevaid keele- ja stiilivigu. Kokku leiti 48 vigase keelekasutusega soomekeelset kodulehekülge. ESA (2003:391) andmetel oli 2002.aastal Eestis turistidele avatud 420 majutusk kohta 10 485 voodikohaga. Samal aastal peatus majutuskohades 1 401 627

turisti. Ligi pool majutatutest olid Soome turistid. Eelnevast nähtub, et **üle 10%** Eesti majutusasutuste interneti kodulehekülgedest on keeleliselt ebakorrektsed. Näidete puhul viidatakse analüüsitava kodulehekülje internetiaadressile. Vigased sõnad/fraasid / laused ning nende parandatud variandid on kursiivis.

Keelevead

Vokaalharmoonia vead, nt

- a) 3oo *metria*, p.o 300 *metriä* (<http://www.hot.ee.lepispeale>)
- b) *sijäitsevat*, p.o *sijaitsevat* (<http://www.w3.saaremaa.ee/tohvri>)
- c) *ruokalistän*, p.o *ruokalistan* (<http://www.puhkeala.ee>)
- d) *oleviä*, p.o *olevia* (<http://mihkli.ee>)
- e) *ihanteellisiä*, p.o *ihanteellisia* (<http://www.tikatalu.ee/fin.php>)

Vead hääliku pikkuse märkimisel

Kõige tüüpilisemaks hääliku pikkuse märkimise veaks oli pika türevokaali märkimine ühe tähega, nt

- a) *aluella*, p.o *alueella* (<http://www.janunekagu.ee>)
- b) *stressivapa*, p.o *stressivapaa* (<http://www.saaremaa.ee/tohvri>)
- c) *hotellihuonet*, p.o *hotellihuoneet* (<http://www.gh-laine.ee>)
- d) *lohiviipalet*, p.o *lohiviipaleet* (<http://www.oruhotel.ee>)
- e) *lainamme*, p.o *lainaamme* (<http://www.kase.ee>)
- f) *luonnonkaunissa paikassa*, p.o *luonnonkauniissa paikassa*
(<http://www.puhkeala.ee>)

Palju esines ka kindla kõneviisi oleviku ainsuse 3.pöörde vokaalipikenduse puudumist, nt

- a) bussi *kuljetta*, p.o bussi *kuljettaa* (<http://www.discoverbaltics.ee>)
- b) Väikejärvi *sijaitse*, p.o Väikejärvi *sijaitsee* (<http://www.puhkeala.ee>)

Suhteliselt harva esinevaks, kuid siiski häirivaks veaks oli kirjas märkimata või valesti märgitud diftong, nt

- a) *huonesto* keskikaupungissa, p.o *huoneisto* keskikaupungissa
(<http://infoweb.ee/paasu>)
- b) *pyöerä* pöytä, p.o *pyöreä* pöytä (<http://www.puhkeala.ee>)
- c) kahden hengen *houne*, p.o kahden hengen *huone*
(<http://w3.saaremaa.ee/nasvahotel>)
- d) *sijanti*, p.o *sijainti* (<http://www.aisa.ee>)

Valesti märgitud konsonant, nt

- a) *kastikeessa*, p.o *kastikkeessa* (<http://www.janunekagu.ee>)
- b) *ei pitä*, p.o *ei pidä* (<http://www.kase.ee>)
- c) *paikkat*, p.o *paikat* (<http://www.gh-laine.ee>)
- d) *lemmikkit*, p.o *lemmikit* (<http://www.hotellathena.ee>)
- e) *valkosibulileipä*, p.o *valkosipulileipä* (<http://www.hotellathena.ee>)
- f) *osokeriiti*, p.o *osokeriitti* (<http://w3.saaremaa.ee>)
- g) *marinoitun kurkkun*, p.o *marinoidun kurkun* (<http://www.oruhotel.ee>)
- h) *poikeamme* Pärnuun, p.o *poikkeamme* Pärnuun (<http://www.discoverbaltics.ee>)
- i) *naudimme* lounaan, p.o *nautimme* lounaan (<http://www.discoverbaltics.ee>)
- j) *täynä* yleisöä, p.o *täynnä* yleisöä (<http://www.discoverbaltics.ee>)

Vormi- ja lauseõpetuse vead

Vale possessiivsufiks, nt

- a) Saunataloon tarjoamme myös *haluamansa* ruuat ja juomat, p.o *haluamanne*
(<http://www.janunekagu.ee>)
- b) *Ollessaan* meidän talon vieras, p.o *ollessanne* (<http://www.kase.ee/esitely.htm>)

Vale objekti kääne, nt

- a) Paketti käsittää max 10 hengen *majoitusta*, *saunaa*, *grilliä*, ja veneen *käyttöä*,
p.o ... *majoituksen*, *saunan*, *grillin* ja veneen *käytön*
(<http://www.hot.ee/puhkemaja>)

- b) Paketti sisältää *opaspalvelua*, 2 yöpymistä + *aamupala*, *lounas* sekä illalliset, saunaillat, pallokenttien, kyläkiikkujen, ulkogrillien ja nuotiokenttien käyttö, p.o *opaspalvelun*, *aamupalat*, *lounaat*, *käytön*.
(<http://www.hot.ee/voerahansu.ee>)
- c) *Linnan* kutsutaan myös Latvian Versaille'ksi, p.o *linnaa*
(<http://www.discoverbaltics.ee>)
- d) odottaa *teidät*, p.o odottaa *teitä* (<http://www.janunekagu.ee>)
- e) Bussikierroksella nähdään Kadriorgin *linnaa* ja *puistoa*, *laulukenttää*, Piritan *olympiapurjehduskeskusta*, Pyhän Brigitan luostarin *raunioita*, p.o *linna ja puisto*, *laulukenttä*, *olympiapurjehduskeskus*, *rauniot*.
(<http://www.discoverbaltics.ee>)
- f) Koidulapark Hotelli tarjoaa asiakkaiden käyttöön *neuvotteluhuonetta*, p.o *neuvotteluhuoneen* ([http://www.koidulaparkhotell.ee/index\(fin\).html](http://www.koidulaparkhotell.ee/index(fin).html))
- g) ...tarvittaessa voimme sijoittaa huoneisiin *lisävuodetta*, p.o *lisävuoteen/lisävuoteita* (<http://tammemae.ee/suomeksi.html>)

Rektsioonivead, nt

- a) Viidessä huoneessa saa yhteensä majoittaa eniten 16 ihmistä, p.o *viiteen huoneeseen*; antud lauses on valesti kasutatud ka *saada*-verbi ning sõna *ihmistä* tuleks asendada sõnaga *henkeä*. (<http://aadutalu.maaturism.ee>)
- b) vieraille avoinna ympäri vuotta, p.o vieraille avoinna ympäri vuoden.
(<http://www.saaremaa.ee/nasvahotel>)
- c) Monet Tikan Tilan hevosista osallistuvat hyvin tuloksin *ratsastuskilpailuissa*, p.o *ratsastuskilpailuihin*. (<http://www.tikatalu.ee/fin.php>)

Vale sõnajärg: kõige tüüpilisemaks sõnajärjeveaks on (ilmselt eesti keele teistsuguse sõnajärje mõju tõttu) aluse paigutamine öeldise järele, nt

- a) Erittäin hyvin *sopisi Villa Ene* moottoripyöräturistien majoituspaikaksi, p.o *Villa Ene sopisi* erittäin hyvin moottoripyöräturistien majoituspaikaksi.
(<http://www.hot.ee/villaene>)

- b) Kaupungin läheisyydessä sijaitsevalta lentokentältä *kuljettaa pieni lentokone* meitä nauttimaan kauniin Tarton..., p.o *Pieni lentokone kuljettaa* meitä kaupungin läheisyydessä sijaitsevalta lentokentältä nauttimaan kauniin Tarton... (www.discoverbaltics.ee)
- c) *Lähtee laivamme* kohti Helsingiä, p.o *laivamme lähtee* kohti Helsingiä. (<http://www.discoverbaltics.ee>)
- d) Makuelämystä *täydentävät valkoviini ja hedelmät*, p.o *valkoviini ja hedelmät täydentävät makuelämystä*. (<http://www.discoverbaltics.ee>)

Saada-verbi vale kasutus, st eesti *saada*-verbi tähendus 'on võimalik' omandab soomekeelses tõlkes tähendusvarjundi 'on lubatud, tohib' või kasutatakse seda eestikeelses tähenduses 'pääseb, jõuab', nt

- a) Ensimmäisessä kerroksessa *saa* pelata biljardia ja käydä kaupassa, p.o ensimmäisessä kerroksessa *voi* pelata (<http://w3.saaremaa.ee/nasvahotel>)
- b) Hotellissa *saa* järjestää kokouksia, p.o hotellissa *voi* järjestää kokouksia (<http://w3.saaremaa.ee/nasvahotel>)
- c) Meiltä *saa* tilata aamiaisia, päivällisiä ..., p.o meiltä *voi* tilata aamiaisia, päivällisiä (<http://www.kase.ee>)
- d) Miten *saa* Tallinnasta Saarenmaalle?, p.o Miten *pääsee* Tallinnasta Saarenmaalle? (<http://www.saaremaa.ee/jurna>)

Asua-verbi vale kasutus tuleneb ilmselt eesti *asuda*-verbi mõjust, nt

- a) camping *asu* Virossa..., camping *on/sijaitsee* Virossa... (<http://www.hot.ee/lepispeale>)
- b) Hotelli Getliin *asuu* Sakussa..., p.o hotelli Getliin *on/sijaitsee* Sakussa ... (<http://www.hot.ee/hotellgetliin>)

Väga sagedaseks veaks oli küsiwa asesõna kuka/mikä kasutamine siduva asesõna joka asemel, nt

- a) 2 makuuhuonetta, *missä* on yhteensä 10 makuupaikkaa..., p.o 2 makuuhuonetta, *jossa* on yhteensä 10 makuupaikkaa (<http://www.w3.saaremaa/tohvri>)
- b) pieni ostospaikka, *mistä* saa olutta , p.o pieni ostospaikka, *josta* saa olutta (<http://www.hot.ee/lepispeale>)
- c) kävelyreitit ympäristömetsissä, *missä* mahdollisuus tutustua Nuudin lähteiden..., p.o kävelyreitit ympäristömetsissä, *jossa* mahdollisuus tutustua Nuudin lähteiden ... (<http://www.maaturism.ee>)
- d) Meillä on päärakennus, *missä* on pieni baari ja sali ..., p.o meillä on päärakennus, *jossa* on pieni baari ja sali (<http://www.kase.ee>)
- e) ...matkanjärjestäjän lisenssi, *mikä* oikeuttaa, p.o matkanjärjestäjän lisenssi, *joka* oikeuttaa (<http://www.toilasanatoorium.ee>)
- f) ... kuntouttaa niitä, *ketkä* sairastavat..., p.o kuntouttaa niitä, *jotka* sairastavat (<http://www.toilasanatoorium.ee>)

Hämmastust tekitas toortõlgete, eesti keelel baseeruvate terminite sage kasutamine, mille puhul on raske uskuda, et Eesti majutusasutuste kohta teavet otsiv soomlasest reisihuviline neist alati aru saab, paremal juhul on aga tulemus lihtsalt abitult koomiline. Sageli esines sellistes konstruktsioonides ka palju muud tüüpi vigu, millele käesolevas näideteblokis siiski spetsiaalsed tähelepanu ei pöörata, nt

- a) Päärakennuksessa voi järjestää *yhdessäolotilaisuuksia*, p.o *iltaohjelmaa, illanviettoa* (<http://www.kase.ee/palvelukset.htm>)
- b) ...aloitti toimintansa vuonna 1958 *lapsihalvauslaineen* jälkeen..., p.o *lapsihalvausaallon*. (<http://www.hnrkeskus.haapsalu.ee/soome.html>)
- c) *kylpyhuoneen ja tualetin kanssa*, p.o *kylpyhuoneella ja WCllä*. (<http://www.infoweb.ee/paasu>)
- d) Meidän laitos järjestää myös *ulkoruokintaa*, p.o yrityksemme järjestää *ruokailua myös ulkona*. (<http://www.kase.ee>)

- e) 16 huoneistosta *koostuva* asuntohotelli, p.o 16 huoneistoa *käsittävä* asuntohotelli / 16 *huoneiston asuntohotelli* (<http://www.cassandra-apartments.com>)
- f) ...sijaitsee ruotsinaikaisten *multalinnoitusten alalla*, p.o *linnoitusten paikalla* ([http://koidulaparkhotell.ee/index\(fin\).html](http://koidulaparkhotell.ee/index(fin).html))
- g) Hotelli sijaitsee Hiidenmaalla, *luonnollisesti kauniilla* saarella, p.o *luonnonkauniilla* saarella. (<http://www.lookese.com>)
- h) Rakennus sijaitsee *mobiilipuhelimien levinneisyysalueella*, p.o *matkapuhelimien kenttä* on hyvä. (<http://w3.saaremaa.ee/keskranna>)
- i) kaikilla Eestissä *pätevillä* luottokorteilla, p.o kaikilla Eestissä *hyväksytyillä* luottokorteilla. (<http://w3.saaremaa.ee/nasvahotel>)
- j) Olemme valmiit *organisoima Teidän hyväksi* matkoja, ekskursioita, kalastusta, metsästystä, ratsastusta ja paljon, paljon muuta, mitä on *meidän voimassa*, p.olemme valmiina järjestämään (pystymme järjestämään) matkoja, kierroksia, kalastus- ja metsästysretkiä, ratsastusta ja paljon muuta. (<http://www.kase.ee>)
- k) paperitaulu, *graafinen projektori ja kuvapinta*, p.o paperitaulu, piirtoheitin ja valkokangas. (<http://www.mihkli.ee>)
- l) *kulttuurimiesten* U.Masingun ja E.vetemaan syntymäpaikoissa, p.o kulttuurihenkilöiden. (<http://www.maaturism.ee>)
- m) *on sopiva klientille*, p.o on sopiva/sopii asiakkaalle. (<http://www.gh-laine.ee>)
- n) kokoustilan *suuruus*, p.o kokoustilan pinta-ala. (<http://www.mihkli.ee>)
- o) *gelikynsit*, p.o geelikynnet (<http://www.gh-laine.ee>)
- p) 2 sviittiä, *yhdessä* niistä on sauna ja poreamme, p.o toisessa on sauna ja poreamme (<http://www.aisa.ee/fin/esittely.htm>)
- q) *lomakompleksin* luota, p.o lomakeskuksen luota (<http://tammetrahter.maaturism.ee>)
- r) *luistinkenttä*, p.o luistinrata (<http://tammetrahter.maaturism.ee>)
- s) Joka *numerossa* on WC, suihku, p.o joka huoneessa/huoneistossa on WC, suihku... (<http://www.hot.ee.villaene/suomeksi.html>)

- t) *poven huolto*, p.o decoltealueen hoito
(http://w3.saaremaa.ee/sanatoorium/FIN/valss_hinnad.htm)
- u) *ehhokoke*, p.o sydämen ultraäänitutkimus, ECHO
(http://w3.saaremaa.ee/sanatoorium/FIN/valss_hinnad.htm)
- v) *kenttäkäymälä*, p.o ulkokäymälä (<http://www.peipsi-suvi.ee/fin/finindex.php>)

Kodulehekülgede analüüsimisel torkasid silma sagedased stilistilised liiasused, mille põhjuseks võib olla püüd kopeerida soome värvikamat ja lopsakamat reklaamikeelt, tulemuseks on aga tihti vigase sõnajärgjega ülekoormatud fraasid, mille parandamine ei ole käesoleva analüüsi eesmärgiks, seega on piirdutud võimalikult sõna-sõnalise tõlkega eesti keelde, nt

- a) *viihtyisä luonto kauniissa maalaismiljöössä`meeldiv/mõnus loodus ilusas maamiljöös`*(http://www.zone.ee/katriguesthouse/id13_m.htm)
- b) *Kolmen kerroksen läpi ulottuvat portaat ristimuotoisineen siltoineen, jotka synnyttävät talossa avaruutta ja vaikuttavat ylhäisiltä. `läbi kolme korruse ulatuvad ristikujuliste sildadega trepid loovad majas avarustunde ja mõjuvad suursuguselt`* (<http://w3.saaremaa.ee/nasvahotel/soome.htm>)
- c) *Iholle ja kauneudenlomaksikin ovat hyviä virkistävä joenvesi ja kuuma sauna, hengelle ovat vaikutuksellisia linnunlaulu, vesipulinat, rauhallinen hiljaisuus. `nahale ja ka ilupuhkusele teevad head karastav jõevesi ja kuum saun, hingele mõjuvad linnulaul, vetevulin, rahulik vaikus`*
(<http://www.hot.ee/puhkemaja/indezfin.html>)

Korduvalt oli majutusasutuste kodulehekülgedel valesti kasutatud sõnu *ihminen* 'inimene', *henkilö* 'isik, indiviid, persoon', *henki* 'inimene' (viimast kasutatakse soome keeles koos arvsõnaga), nt

- a)mahtuu tähän 40 ihmistä, p.o 40 henkeä
(<http://www.kase.ee/palvelukset.htm>)

- b) ... kaksiperhehuonetta (4-6 ihmiselle), p.o 4-6 hengelle
(<http://www.hot.ee/villaene/suomeksi.html>)
- c) 20 henkilön mittaiselle seurueelle 1400 EEK/vuorokausi, p.o 20 hengen
seurueelle (<http://www.peipsi-suvi.ee/fin/finindex.php>)

Lõpetuseks olgu näitena ära toodud üht Eesti kämpingut tutvustav soomekeelne kodulehekülje tekst tervikuna ja parandusteta. Allolev näide kuulub kahtlemata kõige vigasema keelekasutusega kodulehekülgede hulka ning tõestab veel kord, kui suunamatu ja kontrollimatu on soome (aga kindlasti ka teiste võõrkeelte kasutamine) internetireklaamis:

Tervetuloa, olet tullut caravan-camping "Lepispea" kotisivulle. Camping asu Virossa, "Eesti Caravan" alueelta 300 metria Võsu-Käsmu risteyksen suuntaan. Olemme avoinna 20.05. – 20.09. Mitä voit löytää meidän alueelta? Meillä on eksoottinen sauna, mikä asu osittain maan sisällä, pieni ostospaika, mista saa olutta ja muita tarvikkeita, teltpaikka, grillikohta ja hyvä pieni uimaranta. Alueella on paikka 30 caravaanille tai matka-autolle. Meillä on parhaat hinnat Virossa. Odotamme Sinua meidän alueelle! Tule, katso Viron uusi caravaanipaikka! (<http://www.hot.ee/lepispeale/avaleht-s.html>)

Nagu peatüki algul nenditud, püüdis autor leida ka Soome majutusasutuste eestikeelseid kodulehekülgi, niisuguseid aga praktiliselt polegi, kuna Soome majutusettevõtted reklaamivad end internetis eelkõige inglise, harvem ka rootsi keeles. Siiski õnnestus leida ühe Uusikaupunki hotelli kodulehekülje eestikeelne versioon. Võrreldes Eesti hotellide soomekeelse internetireklaamiga on see keeleliselt tunduvalt korrektsem, praktiliselt veatu, autor leidis ainult mõned sõnajärje ja kokku- ja lahkukirjutamise ning sõnavaliku vead (kõik näited on võetud internetiaadressilt <http://www.hotelli-lannentie.fi/ee/>), nt

- a) ...teeme Teile *isikupärase* pakkumise, p.o teeme teile *personaalse* pakkumise.
- b) õnneratas, loosimine, tants, karaoke ja *discomusa* kuuluvad asja juurde, p.o *diskomuusika*.
- c) mõnus *kokkusaamis koht*, p.o *kokkusaamiskoht*.

d) ...saun on *vabalt* külastajate käsutuses, p.o *tasuta*.

Eelneva analüüsi põhjal võib kindlalt väita, et Eesti turismiettevõtete soomekeelne internetireklaam on äärmiselt madalatasemeline. Käesoleva peatüki eesmärgiks oli küll ainult soomekeelsete internetilehekülgede analüüs, kuid autor on giidina töötades puutunud kokku ka situatsioonidega, kus Soome klient on omaalgatuslikult parandanud hotellitoa infomapi rohkeid keelevigu või avaldanud imestustust, et Eesti ühe olulisema vaatamisväärsuse, Kuressaare piiskopilinnuse ingliskeelsetest tutvustustekstidest pole üldse võimalik aru saada. Järelikult on probleem tunduvalt laiem ja eraldi analüüsi vajaksid kõik võõrkeeled, milles Eesti turismiettevõtted ennast reklaamivad ja tutvustavad.

Uno Liivaku sõnul on ärimeeste keelelise ignorantsuse ja massi korrutis kohutav suurus ning neid võib positiivsemas suunas mõjutada ainult see, kui vilets keelekasutus hakkab mõjutama kasumit (Liivaku 1999). On küll loomulik, et ettevõtjad on lähtunud oma tegevuses turundusprintsipist, mis väidab, et ostja tuleb alati toime oma emakeeles, selleks aga, et efektiivselt müüa, tuleb müüjal/ettevõtjal osata ja kasutada ostja emakeelt. Paraku tundub, et selle kahtlemata õige põhimõtte järgimine on tekitanud bumerangiefekti, sest hotelli, motelli, sanatooriumi või turismitalu kodulehekülgede vigaderohke keelekasutus, või halvemal juhul nn soome keel eesti keeles - tüüpi keel, millest Soome turist ei pruugi arugi saada, võib potentsiaalsed kliendid pigem eemale peletada. Ettevõtte, aga arvatavasti ka riigi ja rahvuse maine saab aga sellise reklaami levitamisega igal juhul kahjustatud.

4. Turismisõnastike analüüs

Käesolevas peatükis analüüsitakse paari viimase aastakümne jooksul Soomes ja Eestis ilmunud turismiteemalisi sõnastikke, mille lähte- või sihtkeeleks on soome või eesti keel. Tähelepanu pööratakse nii sõnastike ülesehitusele, kirje struktuurile kui ka märksõnavalikule.

Aastaid on põhjalikud Eestis välja antud oskussõnastike ülevaated ilmunud “Keeles aastatel 1996-2000 Eestis ja Kirjanduses” Tiiu Ereli sulest, hiljem ilmunud oskussõnastikke on samas väljaandes analüüsinud Arvi Tavast.

4.1. Eesti-türgi, türgi-eesti turistisõnastik

Ülejäänud turismi oskussõnastikega võrreldes on kahtlemata tegemist eestlaste jaoks kõige eksootilisema keelevalikuga. 2000.aastal Tartu Ülikooli kirjastatud sõnastiku autoriteks on Ott Kurs ja Hagani Gayıblı.

Eestikeelses eessõnas väidab esimene autoritest, et sõnastik on mõeldud Türgit külastavale eestlasele lihtsama keelealase teabe hankimiseks (Kurs, Hagani Gayıblı: 2000: 4). Sõnaraamatu kahesuunalisus annab aga ka Eestit külastavale türklasele võimaluse kohaliku keelega tutvuda. Kahjuks ei selgu eessõnast sõnaraamatu märksõnade arv.

Sõnaraamatu kirje ülesehitus on äärmiselt lihtne: tavajuhul ühesõnalisele (*tiiburlaev*), harvem mitmesõnalisele (*kokku leppima*) märksõnale järgneb vaste. Pärsia ja araabia keelest pärinev türgi sõnavara on tähistatud vastavalt tähtedega *p* ja *a*. Kuigi sõnastiku algul tutvustavad autorid türgi keele hääldamisjuhiseid, on üksikute türgi märksõnade

puhul lisaks antud ka täpsustavaid lisajuhiseid (*memur /mee-/*). Vähesed märksõna tähendust täpsustavad märkused või taimede-loomade ladinakeelsed nimetused on paigutatud märksõna järele sulgudesse: *tursk (Gadus morhua)*, *vallaline (mees)*, *tuuleklaasipuhastaja (autol)*, *seal (kaugemal)*, *riidest lahti võtma (arstil)*, *kurgupastill (ravimkoogike)*, *kui (lause alguses)*. Käesoleva töö autori arvates pole aga täpsustavate märkuste lisamine alati põhjendatud, sest märksõna tähendus on näiteks järgmistel juhtudel arusaadav selletagi: *rõhtne (horisontaalne)*, *pross (rinnaehe)*, *kokteilikutse (kutse kokteilile)* või on tegemist märksõna tähendust muutva/hägustava kommentaariga: *ümbersõit (kõrvaline tee)*.

Mingit grammatilist lisainformatsiooni kirje ei paku, märkimata on mitmuslikud sõnad ning paraku tekitab segadust ka homonüümide eri tähenduste määratlemata jätmine. Nii pole märksõna *mulk`delik`* puhul võimalik aru saada, kas tegemist on mulgi või mulguga, märksõnade *tee`yol`* ja *tee(jook)`cay`* puhul on aga õnneks võimalik vahet teha.

Ebajärjekindlusele osutab muugi, nii on mõnede sõnade singulari ja pluurali nominatiivid esitatud eraldi märksõnadena: *seen`mantar`* ja *seened`mantarlar`*. Pluurali kasutamine singulari asemel on aga täiesti põhjendamatu näiteks märksõnade *rohelistes oad*, *narkootikumid*, *maltsad*, *kuulajad*, *konservid*, *vaatamisväärsused*, *antiikesemed* puhul. Sõnastiku kasutamisel tekitab segadust ka see, et kohati on püütud kasutada nn pesameetodit, nt:

pähkel`findik`

sarapuupähkel`ceviz`

maapähkel`fistik`.

Eelneva näitega analoogsed märksõnad *pipar*, *punane pipar*, *roseepipar*, *roheline pipar* ja *valge pipar* on aga paigutatud alfabeetiliselt.

Lubamatuks tuleb pidada lähedaste sünonüümide esitamist ühes kirjes: *külmik*, *külmkapp`buz dolapı`*, *pinevus*, *põnevus`heyecan`*. Eelneva näite puhul oluks vormistuslikult korrektne esitada kaks erinevat märksõna ja viidata enamkasutatavale.

Häiriv on seegi, et teatud märksõnade puhul on lisaks algvormile esitatud eraldi kirjena ka sõna mõni muu grammatiline vorm: *küpsetama* ‘*kızartmak*’, *küpsetamine* ‘*kızartma*’; *üürima* ‘*kiralmak*’, *üüritav* ‘*kiralık*’.

Probleeme võivad tekitada ka kirjed, kus ühele märksõnale pakutakse mitut vastet. Analüüsitava sõnaraamatu puhul on tähenduselt kaugemad vasted korrektselt semikooloniga, lähedasemad komaga eraldatud, nt *garaj* ‘*garaaz*; *bussijaam*’, *set* ‘*kõva*, *jäik*’.

Sõnaraamatu esimeseks osaks on temaatilised alajaotused: põhiarvud, aastaajad, kuud ja nädalapäevad ning toidusõnastik. Viimati mainitud alajaotusega tutvudes tekkis põhjendatud lootus leida sõnastikust türgi (või miks mitte ka eesti) köögile iseloomulike toitude-jookide nimetusi, kahjuks aga on tegemist mõneteistkümnele leheküljele mahtuva põhisõnavara loendiga, kus eksootilisimateks märksõnadeks olid näiteks *merlang*, *nugakala*, *tatari pihv*, *türgi aniisiviin*. Segadust suurendab veelgi see, et põhisõnastik siiski sisaldab mõningaid Türgi spetsialiteete, näiteks *airaan* (*hapupiimajook*).

Oskussõnastike koostamisel on raskeimaks probleemiks märksõnade valik. Eesti-türgi-eesti turisti(mitte turismi-)sõnastiku puhul võiks eeldada Türgis viibivale eesti turistile olulisemate valdkondade põhisõnavara esitamist (transport, majutus, toitlustus). Tähelepanuta ei tohiks jätta ka kaubandust, programmeerimiseid, meditsiiniabi jm puudutavat sõnavara. Valiku tegemine tähtsa ja vähemtähtsa vahel on kahtlemata keeruline.

Analüüsitava turistsõnastiku põhisõnastik on temaatiliselt liigendamata, puuduvad erinevad alljaotused näiteks transpordi- või majutussõnavara jaoks. Autorid pole seda ka endale eesmärgiks seadnud. Seega võib järeldada, et kõik turisti seisukohalt oluline on kahesuunalises põhisõnastikus alfabeetiliselt järjestatuna esitatud. Põhjalikuma analüüsi käigus aga selgus, et sõnastikus puuduvad näiteks järgmised olulised turismiterminid: *ajavöönd*, *ajavahe*, *broneerima*, *ekskursioon*, *reisikindlustus*, *giid*,

sihtpunkt, sviit, ümberistumine, pakihood, vahemaa. Teisalt peab käesoleva töö autor aga põhjendamatuks, et turistikõnastik sisaldab järgmisi märksõnu, mida on üsna raske mõne turismiharu või ka kohaliku kultuuri ja kombestikuga seostada: *blondeerimine, deviis, elupäästja, erapooletu, harjutus, hull, juuksekrunn, võimlemisussid, vägistama, sinine laik, nurisünnitus.*

Kuigi mitmedki eestikeelsed märksõnad tekitasid küsitavusi (*voucheri* mõiste on laiem kui lihtsalt *hotellipilet*, turismimajanduses tähendab see mis tahes teenuse, mitte ainult majutuse eest tasumise garantiikirja; *kosmeetikapaun* võiks olla *kosmeetikakott*, *iluravisalong* lihtsalt *ilusalong*), väärivad autorid tehtud töö eest siiski täit tunnustust.

4.2. Eesti-soome loodusturismisõnastik: abiks turistidele. Luontomatkailusanasto suomi-viro-suomi: avuksi luontomatkailuyrittäjälle

Aastal 2000. ilmunud loodusturismi sõnastiku väljaandjaks on Turu Ülikooli Täiendkoolituskeskus, autoriteks Riina Plosila ja Antti Karlin. Sissejuhatuses kirjeldavad autorid sõnaraamatu koostamisprotsessi, mis toimus Varsinais-Soome ja Lääne-Uusimaa loodusturismi arendusprojekti (Interreg IIA-programm) raames. Projekti keskseteks eesmärkideks olid loodusturismitoodete väljaarendamine, eestlastest loodusturistide osakaalu kasv Soomes ja turismiettevõtjate koolitamine. Projektis osalesid lisaks Turu ülikoolile ka Soome Metsaamet, Helsingi Ülikool, Suomen Ympäristökoulutus Oy, Juniperus Oy ning Ilmos Ky. Projekti finantseerisid Euroopa Liit, Soome põllumajandus- ja metsandusministeerium, Varsinais-Soome TE-keskus ja 14 Soome valda. Kokku osales projektis 32 ettevõtjat. Sõnaraamatu koostamisse kaasati ka Eesti-poolseid asjatundjaid, nii filolooge kui turismispetsialiste.

Sõnaraamatu koostamist alustati 1998.a sügisel. Märksõnade kogumiseks paluti igal ettevõtjal saata 50 märksõna ja 50 väljendit. Sõnaraamat on kaheosaline: esimeses osas on märksõnad ja väljendid temaatiliste plokkide kaupa, lähtekeeleks soome keel. Teises osas on sõnad ja väljendid alfabeetilises järjestuses ning lähtekeeleks on eesti keel. Märksõnade arvu pole autorid täpsustanud.

Arvi Tavast (2002:493) on oma 1996-2000 ilmunud oskussõnastike ülevaates jätnud ülal nimetatud sõnaraamatu klassifitseerimata, kuna ilmselt ei vasta see tema arvates ei täppissõnastikule, vihjesõnastikule ega ka lihtsõnastikule esitatavatele nõuetele. Sõnastiku analüüsimisel selgub, et nii negatiivseks hinnanguks on põhjust. Järgnevalt lähemalt sõnaraamatu puudustest.

Sõnaraamatu esimeses, temaatiliselt liigendatud osas pole märksõnad plokkide sees alfabeetilises järjestuses, nii tuleb vajaliku märksõna leidmiseks läbi lugeda kogu konkreetse teema märksõnavalik, see on aga äärmiselt tülikas, eriti mahukamate alajaotuste puhul, nagu “Taimed” või “Linnud”.

Küsitavusi tekitab teatud märksõnade paigutamine ühte või teise teemaplokki. Nii on teema “Linn” (loodusturismisõnastiku puhul tundub see plokk üldse ülearune) alla paigutatud ka meditsiini- ja tuleohutusterminid (*palosammutin* `tulekustuti`, *ruokamyrkytys* `toidumürgitus`, *ripuli* `kõhulahtisus`) ja teema “Majutus” alla verbid riisua `lahti riietuda` ja pukea `riietuda`.

Teatud märksõnade puhul kasutatakse ainsuse nominatiivi asemel põhjendamatult mitmuslikku vormi: *talonpojat* `talupojad`, *torpparit* `popsid`, *kellukkeet* `ujukid`.

Alateema “Jaht” märksõnavalik on äärmiselt puudulik, jahiloomadest on sõnastikku võetud ainult *põder*, *jänes* ja *halljänes*, puuduvad aga *metskits*, *hunt*, *karu*, *rebane*.

Segadust tekitavad nii sisulised vead (*konn* ja *kärnkonn* pole roomajad, vaid kahepaiksed) kui ka soomekeelsete märksõnade valesti või sõnasõnaline tõlkimine: *avaruus* `orbiit` p.o *kosmos*; *jalkakäytävä* `jalutuskäik`, p.o *kõnnitee*; *vammainen* `hälve`, p.o *invaliid*, *puudega isik*; *kerrossänky* `korrusvoodi, korrustega voodi`, p.o *nari*, *tuloselvitys* `tuludeklaratsioon`, p.o *saabumise registreerimine*.

Kahjuks on jäänud põhjalikumalt kommenteerimata Soome kultuurile ja oludele ainuomased märksõnad, millest eestlane ei pruugi sõnasõnalise tõlke kaudu aru saada:

eskimokäännös 'eskimopööre', *pirunpelto* 'kuradipõld', *karjalan paisti* 'karjala praad'. Kindlasti oleks lugejal lihtsam, kui *eskimopööre* oleks lahti seletatud kui kanuuga ümber pikitelje tehtav pööre, *kuradipõld* kui kiviväli, *karjala praad* kui teatud pajapraad.

Kõige häirivamaks, ja ilmselt kiirustamisest ning pealiskaudsusest johtuvaks puuduseks tuleb pidada rohkeid trükivigu, näiteks *perunet*, *p.o perunat*; *küver*, *p.o kiiver*; *põik*, *p.o põik*; *pöhmell*, *p.o pohmell*; *laturi*, *p.o laituri*; *kõhulahtisus*, *p.o kõhulahtisus*.

Loodusturismisõnastiku koostamise idee on kindlasti tänuväärne, eriti kui silmas pidada hetke turismitrende, mis ennustavad loodus- ja ökoturismi osakaalu kasvu ning välituristide senisest elavamat huvi Eesti maapiirkondade vastu (Rebane 2002). Igal juhul tuleks aga enne töö alustamist põhjalikult analüüsida, mis tüüpi sõnaraamatut, millisele sihtrühmale ning millises mahus soovitakse koostada. Eelpool analüüsitud sõnastik on hoiatavaks näiteks, kuidas sõnaraamatut koostada ei tohiks ning samal ajal selge märk tänapäevase projektiajastu pinnalisusest.

4.3. Hyvää päivää! Tere päevast! Matkailu- ja palvelualan suomi-viro-käsikirja. Turismi ja teeninduse soome-eesti vestmik

Aastal 1999 ilmunud vestmiku väljaandjaks on FINTRA (Soome Rahvusvahelise Kaubanduse Koolituskeskus), autoriteks Johanna Vesterinen ja Outi Puro FINTRAst ning Mall Raig ja Ain Hinsberg Turismiarenduse ASist. Koostajate eesmärgiks on, arvestades seika, et soomlased teevad igal aastal Eestisse umbes 2 miljonit reisi ning eeldavad saavat Eestis omakeelset teenindust, pakkuda igapäevases teenindussituatsioonis vajalikku sõnavara ja fraseoloogiat sellisel kujul, et ka iseõppija ennast käsiraamatuga aidata saaks. Käsiraamatu kasutajatena nähakse nii soomlasest turisti kui eestlasest teenindajat, kelle kohta autorid väidavad sissejuhatuses järgmist (kirjaviis muutmata): "Kui Tallinnas võib teenendajate soome keele oskusega kuidagi rahule jääda – kuigi häirivalt palju on neid, kes tundigi keeleõpikuga veetmata

“puhuvad” reipalt enda arvates soome keelt, mis küll soomlasele tihti täiesti arusaamatuks, kui mitte eksitavaks osutub – siis mujal Eestis kohtab ikka veel teenendajaid, kes hoolimata tõsiasjast, et soomlased on vastava teenendusasutuse suurim kliendirühm, ei valda ega proovigi soome keeles suhtlemist” (Hyvää ...1999).

Sõnaraamat on jagatud temaatilisteks plokkideks, mis omakorda jagunevad kitsamateks alajaotusteks:

- Põhiteadmised
- Telefon
- Reisibüroo
- Programmteenused/Lisateenused ja harrastused
- Valuutavahetus
- Hotell
- Koosolek
- Küsimused
- Vaatamisväärsused ja kultuurisündmused
- Restoranid ja kohvikud
- Transport
- Maaturism
- Sisseostud
- Probleemsituatsioonid

Teemavalik on igati põhjendatud, ainukesena tundub tervikusse mitte sobivat küsimuste plokk, mis sisaldab alajaotusi ilma, kaardi, sisseostuvõimaluste, ujumis- ja söögikohtade ning igamehe õiguste jaoks. Eelnimetatud alajaotused olnuks võimalik ühendada põhiteadmiste, sissostude, harrastuste ja restoranide/kohvikute alajaotusega. Ette võiks heita ravi/kuurortturismi teemaploki puudumist, samuti pole käsiraamatus eraldi alajaotust piiriületuse ja tolli sõnavara tarvis.

Sõnastikus praktiliselt puuduvad üksikud märksõnad (teatud sõnaloendid küll on, näiteks *Astiat ja aterimet* 'Lauanõud ja söögiriistad', *Pyhät/juhlapäivät* 'Pühad', *Värit* 'Värvid', kuid nende puuduseks on see, et sõnaloendid ei ole alfabeetiliselt järjekorras), enamik materjali on esitatud sõnaühendite või terviklausetena: *matkan tarkoitus* 'reisi eesmärk', *keskiaikainen linna* 'keskaegne loss'; *saisinko muovikassin?* 'kas ma saaksin kilekoti?'; *Näissä on liian korkeat/matalat korot.* 'Nendel on liiga kõrged/madalad kontsad.'

Sõnastiku kasutamine on ühelt poolt lihtne, kuna suuremate teemade alt leiab kerge vaevaga konkreetsema alajaotuse, näiteks *Telefon* → *Teate jätmine* (*Lõpetad vestluse, Palud korrata, Valeühendus* jne). Samas tuleb vajaliku väljendi leidmiseks läbi lugeda kogu alajaotus ning see võtab eriti pikemate alajaotuste puhul palju aega (*Vaatteet* 'Riided' (6 lk), *Saapuminen ravintolaan ja tilaaminen* 'Restorani saabumine ja tellimine' (8 lk).

Teiste turismisõnastike/-käsiraamatutega võrreldes on tegemist mahuka käsiraamatu (150 lk) ja asjatundliku materjalivalikuga, ilmselt on see ka Eesti-poolsete kaasautorite teene (nii A.Hinsbergil kui M.Raigil on filoloogiline haridus, mõlemad töötavad aga praegu turismialal). Häirivaid keele- ja trükivigu käsiraamatus pole. Igapäevase abivahendina teenindussituatsioonides suhtlemiseks või ka iseseisvalt soome teeninduskeele õppimiseks sobib käsiraamat hästi, selle sissejuhatuses tutvustavad autorid ka oma kavatsust koostada tulevikus käsiraamatu tekstidel baseeruv koolitusprogramm.

4.4. Väike eesti-inglise-saksa-prantsuse-soome-vene hotellisõnastik

Oma saatesõnas märgib autor Ain Hinsberg (Hinsberg 1993), et sõnastik on valminud TÜ diplomitöö baasil. Raamat sisaldab 600 oskussõna seitsmes keeles, märksõnad on jaotatud 10 peatükki. Sõnastik erineb teistest antud töös analüüsitud sõnaraamatutest oma paljumeelsuse tõttu. Autor on keeled valinud järgmiselt: eesti keel kui Eesti hotellitöötajate emakeel, inglise keel kui rahvusvaheline suhtlemiskeel, saksa

ja prantsuse keel kui mandri-Euroopa kesksed keeled, rootsi ja soome keel kui meie lähimate põhjanaabrite keeled ning vene keel kui Baltimaade ja endise Nõukogude Liidu territooriumi rahvaste peamine suhtluskeel. (*Ibid.*)

T.Erelt väidab 1991-1995 ilmunud oskussõnastike ülevaates (Erelt 1997: 594), et kujutleb selle sõnaraamatu kasutajana siiski üksnes hotellitöötajat, mitte külastajat, sest viimastel on lihtsam kasutada oma emakeelele vastavaid taskusõnastikke või – vestmikke kui albumiformaadis seitsmekeelset sõnastikku.

Hotellisõnastiku autor on seadnud endale ülesandeks koostada samaaegselt nii oskussõnastik kui vestmik. Nii sisaldabki hotellisõnastik nii üksikuid märksõnu kui ka terviklauseid ja –küsimusi. Kahjuks puuduvad sõnastiku sissejuhatuses selgitused, mis alusel märksõnad/väljendid on reastatud, kuidas lugeda hääldamisjuhiseid (viimased on olemas kõigis keeltes vastete jaoks, v.a vene keel) ning see muudab sõnastiku kasutamise aeganõudvaks. Kuigi sõnastiku põhiosa peatükid pole alfabeetiliselt järjestatud, on sõnastiku lõpus olevast eestikeelsest sisujuhist ja sellele järgnevast ingliskeelsest registrist võimalik leida märksõnad ka tähestikuliselt järjestatuna koos viitega vastavale sõnastiku põhiosa leheküljele.

Sõnastik jaguneb järgmisteks peatükkideks:

- Hotellid
- Personal
- Fuajee / vestibüül / vastuvõturuum
- Korrus, koridor, trepp
- Õu
- Numbritoad
- Hotelli numbrituba
- Magamistuba
- Elutuba

- Vannituba
- Mugavused, teenused, võimalused
- Toitlustus
- Sisse- ja väljaregistreerimine

Silma torkab nii eesti kui ka soome keele puhul märksõnade/vastete kohmakus, mõned näited:

- *uksehoidjate, pakikandjate ja jooksupoiste ülem* (T. Erelt (1997: 595) pakub selle asemel lühemat kuju *peaportjee*;
- *voodiäärne vaip*
- *vanniesine vaibake* (siin näeb T. Erelt (1997: 595) russitsismi ning soovitab kasutada vormi *vannitoavaip*);
- *särkyä lievittävä lääke* (p.o särkylääke);
- *suorakaukovalintapuhelin* (p.o suoravalintapuhelin);
- *vastaanottotoimiston esimies* (p.o vastaanottopäällikkö)

Eesti ja soome keele võrdlemisel torkasid silma ka mõned sisulised vead: *kuntopolku* ei ole *tervisejooks*, vaid selleks mõeldud rada; *poolpansion* ei ole *puoli-täysihoito*, vaid *puolihoito*; *millä voisin palvella* ilmutab liigset lakeilikkust, sobivam oleks *miten voin auttaa*; *majahoidja* soomekeelne vaste ei ole *kenttähuoltaja*, vaid *talonmies*; *lisavoodi* puhul oleks parem kasutada vastet *lisävuode/lisäsänky*, mitte *ylimääräinen sänky*; *konditsioneer* on soome keeles *ilmastointilaite*, mitte *ilmastointi*.

Kahetsusväärsete keelevigadena torkavad silma järjekindel soome e-tüveliste noomenite pika tüvevokaali märkimine ühe tähega ning ka mõned astmevaheldusvead, nt:

- *tuoret hedelmät* (p.o tuoreet hedelmät)
- *ei sisälty hintaan* (p.o ei sisälly hintaan);
- *kuivattut luumut* (p.o kuivatut luumut);
- *monitoimihuonet* (p.o monitoimihuoneet).

Kindlasti maksnuks autoril kaaluda ka soomekeelsetele vastetele hääldamisjuhiste lisamise põhjendatust. Otstarbekam olnuks soome keele hääldusreeglid fikseerida näiteks sõnastiku sissejuhatavas osas eraldi alapeatükina. Võimalik siiski, et eelkõige peeti silmas inglise-saksa-prantsuse-venekeelset kasutajat. Käesoleva töö autori arvates on eelnimetatud hääldamisjuhised siiski tarbetud ja kohati ka raskelt mõistetavad, nt:

- Moneksiko päiväksi aiotte jäädä hotelliimme? [-go hode-];
- Kirjoituspöydän lamppu [-duspöü -];
- Terveyskylpylä [-üskülbülä].

4.5. Matkailualan ammattisanasto

Hannele Hongelini ja Leila Nurmikivi (1987: 3) koostatud turismi ametisõnastik on autorite sõnul mõeldud nii turismiala õppuritele kui praktikutelegi, seega mitte turistidele. Nagu paljudel teistelgi erialadel, on ka turismiterminid tihti pärit inglise keelest. Turismi nn töökeeles kasutataksegi autorite sõnul kas algupärast ingliskeelset sõna või selle soomepärast mugandust.

Sõnastik on ühesuunaline, lähtekeeleks inglise ning sihtkeeleks soome keel, ning jagatud seitsmeks peatükiks (turismiterminid, kongressiterminoloogia, turismiorganisatsioonid, valuuta, lennufirmade tunnused, lühendid, vene-soome turismiterminid).

Ingliskeelsete terminite soomekeelsete vastete puhul torkab häirivalt silma tendents tuua kõigepealt ära slängisõnad ja jätta olemasolev kirjakeelne sõna viimasele kohale. Käesoleva töö autor pole aga paljusid sõnastiku autorite pakutavaid soomekeelseid slängisõnu üldse kasutuses kohanud, nii kõnes kui kirjas kasutavad soome reisibürood-giidid-turistid siiski kirjakeeleid variante. Mõned näited:

* <i>breakfast</i>	<i>breku, brekkari</i> <i>aamiainen</i>
* <i>swimming-pool</i>	<i>puuli</i> <i>uima-allas</i>
* <i>calculation</i>	<i>kalkyyli</i> <i>hintalaskelma</i>
* <i>free sale</i>	<i>fresata</i> <i>vapaa myyntioikeus</i>
* <i>upgrade</i>	<i>apgreidata</i> 1. <i>antaa asiakkaale parempi huone hotellissa kuin maksu edellyttäisi</i> 2. <i>siirtää matkustaja kallimpaan lentoluokkaan</i>

Sõnastiku positiivseteks külgedeks peab käesoleva töö autor ingliskeelsete terminite põhjalikku lahtiseletamist neil juhtudel, kui soomekeelne termin puudub (vt ka eelneva näitebloki viimast näidet), samuti põhjalikku peatükki ingliskeelsetest turismilühenditest koos soome vastetega. Usutavasti on analüüsiv sõnastik vajalik ja kasulik eelkõige reisibüroode töötajatele, aga ka neile, kes on seotud konverentsiturismiga.

Nagu eelnevast sõnastike analüüsist selgub, pole ei eesti ega soome keeles seni veel koostatud täiuslikku turismisõnastikku. Mõnede sõnastike-käsiraamatute puhul on miinuseks raskesti kasutatavus, mõne puhul kummaline märksõnavalik, ebajärjekindlus kirjete sisus või kohmakas keelekasutus. Autorite tööd turismialase terminoloogia kogumisel ja süstematiseerimisel tuleb aga kõigiti tunnustada.

5. Eesti-soome turismisõnastik

Käesoleva magistritöö lisaks on eesti-soome turismisõnastik. Loomulikult on iga sõnaraamat seda parem, mida täpsemini leksikograaf oskab aimata iga potentsiaalse kasutaja soove, väikerahvaste puhul on aga adressaat tavaliselt universaalne: sõnastik peab sobima kasutamiseks nii üliõpilasele, spetsialistile kui teistele asjahuvilistele (Erelt 1991: 540).

Ideaaljuhul peaks sõnastiku koostajaks olema töörühm, mille optimaalseks suuruseks on 3-6, kõige enam 8 inimest (soovitavalt nii konkreetse eriala uurijad, õpetajad, administratiivtöötajad, aga ka tööandjad, töövõtjad ja toodete tarbijad (Sanastotyön...)). Käesoleval sõnastikul on kahjuks ainult üks autor, seega võiks kogutud materjal saada mõne asjatundliku töörühma poolt (lähi)tulevikus koostatava turismisõnastiku alusmaterjaliks.

Sõnastiku kasutajatena näeb töö autor eelkõige Eesti turismikoolide (nii ameti- kui kõrgkoolid) turismi- ja hotellierialade õpilasi/üliõpilasi, aga ka reisibüroode, majutus- ja taastusraviettevõtete töötajaid ning teisigi soomlastest turistidega ja turismiga seotud inimesi. Kindlasti saavad sõnastikku kasutada ka Soomes reisivad Eesti turistid.

Sõnastiku lähtekeeleks on eesti ning sihtkeeleks soome keel ning see on jagatud 13 alapeatükiks:

- Ajamäärused
- Suund ja orienteerumine
- Side

- Piir ja toll
- Majutus
- Transport
- Toitlustus
- Vaatamisväärsused, programmiteenus
- Loodusturism
- Terviseturism
- Konverentsiturism
- Reisibüroo
- Turismimajandus
- Lühendid

Sõnastiku märksõnade valik lähtub eelkõige eestlasest kasutaja vajadustest, õigemini Eesti ja Soome kultuuriruumist. Seega pole loodusturismi alapeatükis märksõnu eksootiliste loomaliikide jaoks, kuigi eesti turist võib sellistega näiteks Vahemere-reisidel kokku puutuda, ega raviturismi peatükis märksõnu Kesk-Euroopa kuurortides pakutavate teenuste jaoks, mida meil ega Soomes ei tunta. Sama põhimõtet on järgitud nii toitlustussõnavara kui majutus- ja transpordisõnavara valimisel, nii polegi sõnaraamatus näiteks märksõnu *sake*, *rikša*, *bangalo* või *gondel*. Toitlus- ja loodusturismisõnavara piiritlemisel on ka lähtutud sellest, et mõlemad eelnimetatud nähtused, turismiterminoloogiat kasutades ka nn atraktsioonid, eksisteerivad sõltumatult turistist ning on erakordselt suuremahulised, seega püüdis autor piirduda minimaalse turisti ja teenindaja seisukohalt vajaliku märksõnade hulgaga.

Põhiartikli märksõna on eestikeelne liht või liitsõna poolpaksus kirjas (**giid**, **reisibüroo**), samuti võib märksõnaks olla sõnaühend (**rootsi laud**). Märksõnad on esitatud alfabeetiliselt järjekorras. Noomenite märksõnad on ainsuse nimetavas, mitmuslikud sõnad mitmuse nimetavas vastava märgendiga (pl.). Verbi märksõna on I infinitiivis. Märksõnad on järjestatud alfabeetiliselt. Mitmetähenduslike märksõnade eri tähendusi eristatakse araabia numbrita ja vajadusel soomekeelsete

tähendusvihjete abil (kursiivkiri sulgudes): **väljuda** 1 lähteä (*asemalta*) 2 jäädä pois (*bussista*). Sõnade kasutussfääri võivad täpsustada ka märksõna ja vaste järel ümarsulgudes olevad definitsioonid ning ka lühendid, mis osutavad sellele, et sõna eristub üldkeelest oma stiili poolest (*kõnek*). Fakultatiivsed sõnaosad on eraldatud nurksulgudega.

Lähedasemate vastete vahel on koma, kaugemad on eraldatud semikooloniga. Rektsiooni näidatakse vaste puhul siis, kui eesti sõna ja selle soome vaste nõuavad erinevas vormis laiendeid. Rektsioon on antud vaste järel looksulgudes: **läheneda** lähestyä {*part*}.

Soome vastetele järgnevad mõnede märksõnade puhul rombi (◊) järel kasutusnäited koos soomekeelse tõlkega, eestikeelne näide poolpaksus kursiivis, soomekeelne harilikus püstkirjas (**klientide andmebaas** asiakastietokanta ◊ **klientide andmebaasis salvestatud andmed** asiakastietokantaan tallennetut tiedot). Viidet vt kasutatakse eelistatavama sünonüümi juurde suunamiseks.

6. Kokkuvõte ja järeldused

Käesoleva magistritöö eesmärgiks oli soome keele seisundi ning eesti- ja soomekeelse turismiterminoloogia põhiproblemaatika analüüs tänase Eesti turismimajanduses. Soome on Eesti jaoks olulisim turismi sihtturg - soomlased teevad Eestisse üle kahe miljoni reisi aastas, aasta-aastalt on üha rohkem neid soomlasi, kes ei piirdu ainult kiirvisiidiga “soome keelt oskavasse” Tallinnasse, vaid teevad mitmepäevaseid reise ka teistesse Eesti regioonidesse.

Soomlasest turist eeldab ja on harjunud, et teda teenindatakse tema emakeeles. Eestlasest turismitöötaja on omakorda veendunud, et soome keel polegi “õige” võõrkeel, et tegemist on lähedase sugulaskeelega, mida on kerge omandada (vähemalt selle sõnavara ulatuses, kui konkreetne töökoht turismiettevõttes nõuab).

Eesti turismitöötajate soome keele oskust analüüsides selgus, et pool valimist oli soome keelt kas kursustel või mõnes õppeasutuses õppinud, pooled uuringus osalenuist väitsid, et on omandanud keele igapäevatöö käigus. Oma kutsetöös kasutas soome keelt iga päev või vähemalt kord nädalas 86,7 % vastanuist, seega on soome keel Eesti turismiettevõtete olulisim töövõõrkeel. Kõik valimisse kuulunud sooritasid turismitermini testi, mille positiivsete vastuste osakaal oli vaid 45,6 %, häirivalt palju oli testivastuste seas ka eksitavaid toortõlkeid, seega tuleb turismitöötajate soome keele oskust pidada mitterahuldavaks. Eesti majutusasutuste soomekeelsete interneti kodulehekülgedega tutvudes aga selgus, et ligi kümnendik neist on suuremal või vähemal määral keeleliselt või stiililiselt vigased.

Mõlema analüüsitava keeles on üheks suurimaks probleemiks anglomaania: uued turismivormid ei saa kummaski keeles valutult oma terminit, isegi kui need keeles olemas on, nii kasutataksegi näiteks nii eesti kui soome keeles ingliskeelseid termineid *wellness-turism* / *wellness-matkailu*, *incentive* – reis / *incentive* – matka, kuigi soome keeles on olemas nii *hyvinvointimatkailu* kui *kannuste/palkkiomatka* ning eesti keeles *preemiareis*. Teise probleemina näeb käesoleva töö autor paljude üksteisega osaliselt kattuvate turismiterminite vohamist, nende kasutus näib sõltuvat iga konkreetse kirjutaja/kõneleja suvast, niisugusteks on näiteks *ökoturism*, *maaturism*, *loodusturism*, *taluturism*, *roheline turism*, *säästev turism*.

Praeguse segadust ja piinlikkustki tekitava keelesituatsiooni leevendamiseks tuleks rohkem tähelepanu pöörata turismi oskuskeele õpetamisele. Hetkel puudub soome turismikeele õpik eestlasest õppurile, kuigi erinevaid turismierialasid õpetatakse 23 erinevas kutse- ning kõrgkoolis. EAS Turismiagentuuri kui riikliku turismipoliitika teostaja ülesandeks peaks olema võõrkeelse internetireklaami keelelise korrektsuse jälgimine ning turismiterminoloogia korrastamine, miks mitte ka tulevaste turismisõnastike ja õpikute koostamise algatamine ning eelmainitud ülesannete täitmiseks vajalike tööühmade kokkukutsumine.

Kirjandus

Arengud maailma turismis 2003.

http://public.visitestonia.com/files/statistika/EESTI_JA_MAILMA_TURISM_2003.PDF

Borg, P. & Condit, S. 1997. Kestävä matkailu. Kestävän matkailun julkaisuja I. Savonlinna: Matkailun osaamiskeskus.

Egger, T. 1999. Gefinition des Begriffes Ländlicher Tourismus; <http://www.landtourismus.ch/Definition.PDF>.

Erelt, Tiiu 1982. Eesti oskuskeel. Tallinn: Valgus.

Erelt, Tiiu 1991. Eesti oskussõnastikud 1986-1990 (II). – Keel ja Kirjandus nr 9, lk 534 – 541.

Erelt, Tiiu 1997a. Eesti oskussõnastikud 1991-1995 (II). – Keel ja Kirjandus nr 9, lk 592-599.

Erelt, Tiiu 1997b. Eesti oskussõnastikud 1991 – 1995 (III). – keel ja Kirjandus nr 12, lk 823.

ESA = Eesti Statistika Aastaraamat 2003. Tallinn: Statistikaamet.

Heikkinen, V.A. 2004. Tänapäeva soomlane Läänemere meelelelutusäri mänguruumis. Mõtteid Eestit külastava turisti kliendi- ja tarbimiskäitumisest. - Tuntunagi tundmatu. Soome-Eesti matkaradadel. Tuttunakin tuntematon. Polkuja Suomen ja Viron matkailuteollisuuteen. Toim. V.A.Heikkinen ja Sam Inkinen. Helsinki: Haaga Instituutin ammattikorkeakoulu, Haaga Research Center; lk 11 – 20.

Hennoste, Tiit 2000. Allkeeled. – Eesti keele allkeeled. Toim. Tiit Hennoste. Tartu Ülikooli eesti keele õppetooli toimetised 16. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, lk 9-57.

Hinsberg, Ain 1993. Väike eesti-inglise-saksa-prantsuse-soome-rootsi-vene hotellisõnastik. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus.

Holloway, J.C. 2001. Business of Tourism. London: Pearson Higher Education.

- Hongelin, Hannele, Nurmikivi, Leila* 1987. Matkailialan ammattisanasto. Helsinki: Ammattikasvatushallitus.
- Hyvää päivää! Tere päevast! Matkailu- ja palvelualan suomi-viro-käsikirja. Turismi ja teeninduse soome-eesti vestmik.* 1999. Helsinki: FINTRA.
- Inkinen, Sam* 2004. Eesti ja Soome – Läänemere saatusekaaslased. – Tuntunagi tundmatu. Soome-Eesti matkaradadel. Tuttunakin tuntematon. Polkuja Suomen ja Viron matkailuteollisuuteen. Toim. V.A.Heikkinen ja Sam Inkinen. Helsinki: Haaga Instituutin ammattikorkeakoulu, Haaga Research Center; lk 49 - 55
- Kaalep, Ain* 2004. On olemas ka rämpssõnad. – Eesti Päevaleht 10.mai, nr 107.
- Kalvik, Vallo, Rammo, Alari* 2000. Soomlased kulutavad Eestis 3,5 miljardit krooni aastas. – Eesti Ekspress 14.sept., nr 37
- Kerge, Krista* 2000. Kirjakeel ja igapäevakeel. – Eesti keele allkeeled. Toim. Tiit Hennoste. Tartu Ülikooli eesti keele õppetooli toimetised 16. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, lk 75 – 107.
- Koijtjärv, Teet* 1998. Loodushoid ja turism läbi aegade. Ettekanne konverentsil “Loodushoid ja turism” Pärnus 6.11.1998.
<http://www.ee/ecotourism/koitj.html>
- Kostiainen, Auvo* 2001. Tuotteistaminen ja matkailuteollisuus. – Muuttuva Matkailu nr 1; <http://www.matkailu.org/pdf/Muuttuva%20matkailu%201-2001.pdf>
- Kull, Rein* 2000a. Kirjakeel, selle allkeeled ja stiilivaldkonnad. – Kirjakeel, oskuskeel, üldkeel. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus, lk. 11 – 13.
- Kull, Rein* 2000b. Kas kindel või lagundatud kirjakeel? – Kirjakeel, oskuskeel, üldkeel. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus, lk 36-50.
- Kurs, Ott, Hagani Gayıblı* 2000. Eesti-türgi, türgi-eesti turistsõnastik. Estonca-türkçe, türkçe-estonca turist sözlüğü. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
- Liivaku, Uno* 1999. Heitlus eesti keele pärast. – Kirjakeel ja kirjasõna. Koost. Uno Liivaku. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus, lk 5-53.
- Lindell, Jane* 2000. Pro gradu-tutkielma.
<http://www.utu.fi/hum/centra/tiivist/janelindell.html>
- Lõhmus, Riina., Rammo, K.* 1999. Turism. – Eesti Agenda 21;
http://www.agenda21.ee/EA21/2_25turism.html

Matkailun Edistämiskeskus.

[http://www.mek.fi/web/mekfi.nsf/\(pages\)/Paatuoteryhmat?OpenDocument](http://www.mek.fi/web/mekfi.nsf/(pages)/Paatuoteryhmat?OpenDocument)

Meimer, R. 1998. Ökoturismi mõiste ja sisu;

<http://www.ecoturism.ee/oko/meimer.html>

Mereste, Uno 2000. Oskuskeelee korraldamise mõningaid üldpõhimõtteid. – Oskuskeel ja seaduste keeleline rüü. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus, lk 84 – 88.

Plosila, R. 2000. Eesti-soome loodusturismisõnastik: abiks turistidele.

Luontomatkailusanasto suomi-viro-suomi: avuksi luontomatkailuyrittäjälle.

Turu: Turu Ülikooli Täienduskoolituskeskus.

Rebane, A. 1998. Turism kui regionaalse tähtsusega kiiresti arenev majandusharu;

<http://www.ee/ecotourism/rebane.html>

Riiklik turismiarendukava aastateks 2002-2005. 2001.

<http://www.visitestonia.com/public/files/aren020.pdf>

Rojek, Chris, Urry, John 1997. Touring Cultures. London: Taylor & Francis Books Ltd.

Salmi, Reetta 2003. Franchising ja tv-sovitin – näkökulmia termityöhön. – Terminfo, nr 2; <http://www.tsk.fi/fi/ti/salmi.html>.

Sanastotyön käsikirja. Soveltavan terminologian periaatteet ja työmenetelmät. SFS käsikirja 50 1989. Jyväskylä: Suomen Standardisoimisliitto SFS r.y.

SES 2003 = Soome-eesti suursõnaraamat. Suomi-viro suursanakirja. Toim. Valdek Pall. Koost. Anu Haak, Paul Kokla, Külli Kuusk, Helga Laanpere. Tallinn-Helsinki: Eesti Keele Sihtasutus, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus.

Tavast, Arvi 2002. Onomasioloogia ja semasioloogia vahekorraost oskuskeeles.

Magistritöö. Juhendaja Mati Erelt. Tartu: Tartu Ülikool, eesti keele õppetool.

Turismi mõju Eesti majandusele. Statistikaamet; <http://www.stat.ee/121747>

Types of wellness vacation 2002;

http://www.alohawellnesstravel.com/types_of_wellness_vacations.htm.

ÕS 1999 = Eesti keele sõnaraamat ÕS 1999. Toim. Tiiu Erelt. Koost. Tiina Leemets, Sirje Mäearu, Maire Raadik ja Tiiu Erelt. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

Materjali allikad

Käesoleva magistritöö lisaks oleva eesti-soome turismisõnastiku koostamisel kasutati järgmisi üldkeele ja erialasõnastikke ning teatmeteoseid:

Ametikeel: turism. Inglise keele väljendid ja sõnavara 1997. Tallinn: TEA Kirjastus.

Beaver, Allan 2002. A Dictionary of Travel and Tourism Terminology. UK: CABI

Hinsberg, Ain 1993. Väike eesti-inglise-saksa-prantsuse-soome-rootsi-vene hotellisõnastik. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus.

Hyvää päivää! Tere päevast! Matkailu- ja palvelualan suomi-viro-käsikirja. Turismi ja Internet: otsimootori Google abil kasutatud võrguleheküljed.

Kodin lääkärikirjasto 1975-1977. Tapiola: Oy Weilin+Göös AB:n kirjapaino. koosolekusõnavara. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus.

Kurs, Ott, Hagani Gayıblı 2000. Eesti-türgi, türgi-eesti turistsõnastik. Estonca-türkçe, Luontomatkailusanasto suomi-viro-suomi: avuksi luontomatkailuyrittäjälle. Turu: Turu Ülikooli Täienduskoolituskeskus.

Lõfman, Liisa, Lehtonen, Jaakko, Pihlak, Ants 1991. Soome-eesti-inglise Pall. Koost. Anu Haak, Paul Kokla, Külli Kuusk, Helga Laanpere. Tallinn-Helsinki: Eesti Keele Sihtasutus, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus.

Plosila, R. 2000. Eesti-soome loodusturismisõnastik: abiks turistidele. Publishing.

Raid, Vahur 1995. Liike-elämän sanakirja. Suomi-viro. Soome-eesti ärisõnastik.

Rohweder, Pirkko 1993. Majoitus- ja ravitsemisalan liiketaloudellinen sanasto suomi-saksa. Helsinki: Haaga Instituutin Ammattikorkeakoulu.

SES 2003 = Soome-eesti suursõnaraamat. Suomi-viro suursanakirja. Toim. Valdek Siimon, Aino 1997. Hotellimajanduse alused. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Siimon, Ivar 1996. Turisminduse alused. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus.

Sirje Mäearu, Maire Raadik ja Tiiu Erelt. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus. Tallinn: TEA Kirjastus.

teeninduse soome-eesti vestmik. 1999. Helsinki: FINTRA.

türkçe-estonca turist sözlüğü. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

ÕS 1999 = Eesti keele sõnaraamat *ÕS 1999*. Toim. Tiiu Erelt. Koost. Tiina Leemets,

Summary and Conclusions

The main objective of the present Master's project was to analyse the state of the Finnish language in the tourism industry of today's Estonia and the main issues of Estonian and Finnish tourism terminologies. Finland is the most important tourism target market for Estonia – the Finnish make more than two million trips to Estonia per year. Every year there are increasingly more Finnish who do more than just pay a quick visit to “Finnish speaking” Tallinn, and organise longer trips to other regions of Estonia as well.

Finnish tourists expect and are used to being served in their own mother tongue. Estonian tourism personnel, in their turn, are convinced that Finnish is not a “real” foreign language, that it is a close cognate language, which is easy to master (at least to the extent of the vocabulary necessary for a particular job).

The analysis of Finnish skills among Estonian tourism personnel revealed that half of them had studied the language either on a language course or in some educational establishment, and half of them claimed they had acquired the language through their everyday work experience. 86.7% of respondents used Finnish in their profession every day or at least once a week. The whole sample was made to take a test on tourism terms. The results revealed that the average share of positive answers was only 45.6%, whereas the rest of it included a disturbingly large number of misleading raw translations. Thus, it can be concluded that the Finnish skills of the tourism personnel are unsatisfactory. When studying the Finnish Web pages of Estonian accommodation providers, it appeared that one tenth of them were to a greater or smaller extent linguistically or stylistically faulty.

The biggest problem that both of the analysed languages have to face with is anglomania: new forms of tourism do not easily find their own term in either of the languages, even if the words as such exist. Thus we have both in Estonian and in Finnish the English terms for *wellness-turism/wellness-matkailu*, *incentive-reis/*

incentive-matka, even though Finnish has its own equivalents for both: *hyvinvointimatkailu* and *kannuste/palkkiomatka*. Another big issue is in the author's opinion related to the proliferation of partly overlapping tourism terms such as, for example, *ökoturism*, *maaturism*, *loodusturism*, *taluturism*, *roheline turism*, *säästev turism*, the use of which seems to depend on the whim of a particular writer/speaker.

In order to improve the language situation that causes confusion and embarrassment, more attention should be paid to teaching specific purpose tourism language. At present there are no Finnish tourism language textbooks for Estonian learners, even though there are 23 schools in Estonia that teach different tourism related specialities. One of the tasks of the Enterprise Estonia Tourism Agency, who is the executor of the state tourism policy, should be surveillance of linguistic correctness of Web pages in foreign languages and tidying up tourism terminology. In addition, they could also become the initiators for compiling future tourism glossaries and textbooks and in organising necessary working groups.

Lisa 1. Eesti – soome turismisõnastik

Ajamäärused

aasta	vuosi ◇ <i>aastal 2002</i> vuonna 2002; <i>on pärit aastast</i> on peräisin vuodelta; <i>aastast aastasse</i> vuodesta vuoteen, <i>aasta aastalt</i> vuosi vuodelta
aeg	aika ◇ <i>tore kohtuda üle pika aja</i> hauska tavata pitkästä aikaa;
ajavahe	aikaero
ajavöönd	aikavyöhyke ◇ <i>Soome ajavöönd on GMT +2:00 ehk Porvoo ja Greenwichi vahel on kahetunnine ajavahe</i> Suomen aikavyöhyke on GMT+2:00, eli Porvoon ja Greenwichin välillä on kahden tunnin aikaero.
aprill	huhtikuu
argipäev	arkipäivä, arki ◇ <i>argipäeviti</i> arkisin
august	elokuu
detsember	joulukuu
eile	eilen
emadepäev	äitienpäivä
enne (ajaliselt)	ennen, mennessä ◇ <i>enne nelja</i> ennen neljää, neljään mennessä
ennelõuna vt	
hommikupoolik	
esmaspäev	maanantai
harva	harvoin
hilja	myöhään
hingedepäev	pyhäinpäivä
homme	huomenna
hommikupoolik	aamupäivä
hooaeg	kausi, sesonki ◇ <i>vaikne hooaeg</i> hiljainen kausi
iseseisvuspäev (Eesti 24.02., Soome 6.12.)	itsenäisyyspäivä (Virossa 24.02., Suomessa 6.12.)
jaanilaupäev	juhannusaatto
jaanipäev	juhannus
jaanuar	tammikuu
juuli	heinäkuu
juuni	kesäkuu
jõululaupäev	jouluaatto
jõulupühad	joulupäivä (25.12); tapaninpäivä (26.12)
kell	kello ◇ <i>mis kell on?</i> paljonko kello on?, mitä kello on? <i>mis kell väljume?</i> mihin aikaan lähdetään?, moneltako lähdetään?
kellaaeg	kellonaika
keskpäev	keskipäivä
kevad	kevät
kevadpüha vt maipüha	
kohalik aeg	paikallinen aika ◇ <i>lennuk väljub kell 8 kohaliku aja järgi</i> kone lähtee kello 8 paikallista aikaa
kolmapäev	keskiviikko
kolmekuningapäev	loppiainen
kuu	kuu, kuukausi ◇ <i>hotell saadab arve kord kuus</i> hotelli toimittaa laskun kerran kuussa (kuukaudessa); <i>eelmisel kuul</i> viime kuussa; <i>järgmisel kuul</i> ensi kuussa, <i>raport koostatakse igas kuus</i> raportti laaditaan kuukausittain

kuupäev	päivamäärä; päiväys (<i>dateeringuna</i>) ♦ sisesta kuupäev ja kellaaeg, kui soovid fotodele kuupäeva aseta päivamäärä ja kellonaika, jos haluat kuviin päivyksen; mis kuupäev täna on? monesko päivä on tänään?
lahtiolekuaeg	aukioloaika
laupäev	laupantai
lihavõttepüha	pääsiäinen
lipupäev	liputuspäivä
mai	toukokuu
maipüha (1.05)	vappu
minut	minuutti ♦ kell on viis minutit kaks läbi .kello on viisi minuuttia yli kaksi; kell on viie minuti pärast kaks kello on viisi minuuttia vaille kaksi
mõnikord	joskus
märts	maaliskuu
neljapäev	torstai
november	marraskuu
nädal	viikko ♦ eelmisel (möödunud) nädalal viime viikolla; sel nädalal tällä viikolla
nädalalõpp	järgmisel (tuleval) nädalal ensi viikolla
oktoober	viikonloppu
päev	lokakuu
pärast (<i>hiljem</i>)	päivä ♦ käisime paar päeva tagasi suusakeskuses .kävimme pari päivää sitten
pärastlõuna vt õhtupoolik	hihtokeskukesessa
pühad pl	jälkeen ♦ pärast hommikusööki aamiaisen jälkeen; pärast viit viiden jälkeen
pühapäev	pyhät (pl), juhlapäivät (pl)
reede	sunnuntai
regulaarselt	perjantai ♦ olin Stockholmis reedest pühapäevani olin Tukholmassa
riiklik püha	perjantaista maanantaihin; reedeti perjantaisin
sajand	säännöllisesti
sekund	valtakunnallinen juhlapäivä
september	vuosisata, luku ♦ sajandi algul vuosisadan alussa, 19.sajandil 1800-luvulla.
suur reede	sekunti
suveaeg	syyskuu
suvi	pitkä perjantai
suvistepüha	kesäaika ♦ Euroopa läheb suveajale üle pühapäeval Eurooppa siirtyy
sügis	kesäaikaan sunnuntaina.
taasiseseisvumispäev (20.08)	kesä ♦ suviti kesäisin; suvel kesällä; järgmisel suvel ensi kesänä, eelmisel suvel viime kesänä
taevaminemispüha	helluntai
tagasi (<i>ajaliselt</i>)	syksy
talv	uudelleen itsenäistumisen päivä
talveaeg	helatorstai
teisipäev	sitten ♦ nädal tagasi viikko sitten; kolm aastat tagasi kolme vuotta sitten
tihti	talvi
tund	talviaika ♦ talveaega pöördutakse tagasi järgmisel pühapäeval talviaikaan
täna	palataan ensi sunnuntaina.
	tiistai
	usein
	tunti ♦ praam väljub poole tunni pärast .lautta lähtee puolen tunnin kuluttua;
	registreerimine lõppes pool tundi tagasi rekisteröinti/ilmoittautuminen päättyi
	puoli tuntia sitten
	tänään

uusaasta	uusi vuosi
vana-aasta õhtu	uuden vuoden aatto
vara	aikaisin
vastlapäev	laskiainen
veebbruar	helmikuu
veerand(tund)	vartti(tunti)
volbriöö (30.04)	vappuaatto
võidupüha	voitonpäivä
õhtupoolik	iltapäivä
öö	yö
ööpäev	vuorokausi ♦ <i>vastuvõtt on avatud ööpäev läbi</i> vastaanotto on avoinna ympäri
	vuorokauden
üleile	toissapäivänä
ülehomme	yliluonnena

Suund, orienteerumine

all	alhaalla, alla
alla	alas
edasi (ettepoole)	eteenpäin
edel	lounas ♦ <i>Edela-Eesti</i> Lounais-Viro.
ees	edessä ♦ <i>ukse ees</i> oven edessä
ettepoole vt edasi	
ida	itä
kagu	kaakko ♦ <i>Kagu-Eesti maastikud</i> Kaakkois-Viron maisemat
kaugel	kaukana ♦ <i>kesklinnast kaugel</i> kaukana keskustasta
kaugus	etäisyys ♦ <i>Siikalahti looduskaitseala asub u 800 m kaugusel</i> Siikalahden luonnonsuojelualue sijaitsee n. 800 metrin etäisyydellä
kaugusel	päässä, etäisyydellä ♦ <i>mõne kilomeetri kaugusel</i> muutaman kilometrin päässä
keskel	keskellä ♦ <i>pargi keskel on restoran Kaivohuone</i> puiston keskellä on ravintola Kaivohuone.
kirre	koillinen ♦ <i>tugev kirdetuul</i> voimakas koillistuuli.
kuni, -ni	saakka, asti ♦ <i>kuni tänavanurgani</i> kadunkulman asti
kõrval (naabruses)	vieressä ♦ <i>kaubanduskeskuse kõrval</i> kauppakeskuksen vieressä
loe	luode ♦ <i>Loo-de-Eesti vaatamisväärsused</i> Luotais-Viron nähtävyydet
lõuna (ilmakaar)	etelä
lähedal	lähellä ♦ <i>hotelli lähedal</i> hotellin lähellä/lähellä hotellia
lääs	länsi
mööda (piki)	pitkin ♦ <i>minge mööda peatänavat edasi</i> jatkakaa/menkää pitkin pääkatua
nurk (nurgal)	kulma (kulmassa) ♦ <i>sissepääs on tänavanurgal, pargi vastas</i> sisäänkäynti on kadun kulmassa, puistoa vastapäätä
orienteeruda	suunnistaa
otse	suoraan ♦ <i>sõitke otse edasi</i> ajakaa suoraan eteenpäin
parem (suund)	oikea ♦ <i>pöörake paremale</i> kääntykää oikealle
põhi (ilmakaar)	pohjoinen ♦ <i>väljasõit põhjarannikule</i> retki pohjoisrannikolle
pöörduda	kääntyä ♦ <i>pöörduge paremale, pööra vasakule</i> kääntykää oikealle, käänny vasemmalle
seal, sinna, sealt (vaatekauguses)	tuolla, tuonne, tuolta

seal, sinna, sealt (vaatekaugusest väljas)	siellä, sinne, sieltä
siin, siia, siit	täällä, tänne, täältä
suunas (millegi, kellegi poole)	kohti ◇ <i>teel majutuskoha suunas</i> matkalla kohti majoituspaikkaa.
taga	takana ◇ <i>tenniseväljaku taga</i> tenniskentän takana
tagasi (tahapoole)	taaksepäin
tagasi tulla	palata ◇ <i>tulge siia tagasi</i> palatkaa tänne
vahemaa	välimatka ◇ <i>hoia eessõitjaga ohutud vahemaad</i> pidä turvallinen välimatka edessä ajavaan
vasak	vasen ◇ <i>vasakul paistab toomkirik</i> vasemmalla näkyy tuomiokirkko
vastas	vastapäätä {part.} ◇ <i>kino vastas</i> elokuvateatteria vastapäätä
ääres (tänav, tee ~)	varrella ◇ <i>tänav aäres</i> kadun varrella.
ül(ev)al	ylhäällä
üle (silla, tänav jne)	yli ◇ <i>minge üle silla</i> menkää sillan yli
üles	ylös ◇ <i>trepist üles teisele korrusele</i> raput ylös toiseen kerrokseen

Side

aadress	osoite
adressaat	vastaanottaja
automaatvastaja	automaattinen puhelinvastaja
blankett	kaavake, lomake
ebastandardne (näit. postipakk)	erikoiskäsiteltävä (esim. postipaketti)
elektronpost	sähköposti
elektronposti aadress	sähköpostiosoite
e-post vt elektronpost	
faks	faksi ◇ <i>kas te saate lülitada faksi peale?</i> voitteko laittaa faksin päälle?
helisignaali	äänimerkki
helistada	soittaa ◇ <i>helistan teile, et küsida ...</i> soitan kysyäkseni ...
helistamispalve	soittopyyntö
jõulukaart	joulukortti
kaal	paino
kaarditelefoni	korttipuhelin
kaugekõne	kaukopuhelu
kiireloomuline	kiireellinen
kiirrahakaart	pikapostiosoitus
kiirsaadetis	pikalähetys
kiri	kirje
kohalik kõne	paikallispuhelu
kommutaator vt telefonikeskjaam	
korrata (näiteks ebaselgeks jäänud infot)	toistaa ◇ <i>kas te kordaksite?</i> voisitteko toistaa?
kuulata	kuunnella
kuulda	kuulla
kuuldavus	kuuluvuus
kuulmiseni	kuulemiin
kõne vastuvõtja kulul (call-back)	vastapuhelu

lennupost	lentoposti
levi	kenttä ♦ levi on halb kenttä on huono
liin	linja ♦ kõik meie liinid on hetkel hõivatud kaikki linjamme ovat hetkellä varattuja
looduskaart	maisemakortti
lunapost	postiennakko
maksimaalkaal	enimmäispaino
maksimummõõdud (pl)	enimmäismitat (pl)
mobiilikõne	matkapuhelu
mobiiltelefon	matkapuhelin, kõnek. kännykkä
mõõt	mitta
mündiautomaat	kolikkopuhelin
number	numero ♦ number on kinni numero on varattu; vale number väärä numero
nõudmiseni post	noutoposti
oodata	odottaa ♦ kas te võite hetke oodata? odottaisitteko hetken?
otsenumber	suora numero
peiler vt piipar	
piipar	kaukohaku
pisipakk	pikkupaketti
postiindeks	postinumero
postitada	postittaa
postkaart	postikortti
postkast	postilaatikko
postmark	postimerkki
rahakaart	postiosoitus
reklamatsioon	valitus, reklamaatio
rääkida	puhua ♦ kas te räägiksite aeglasemalt? voisitteko puhua hitaammin?
saabuda	saapua, tulla perille
saada aru	ymmärtää ♦ vabandage, ma ei saanud aru anteeksi, en ymmärtänyt.
saadeti	lähetyt
saata (kirja, faksi jms)	lähettää
saatja	lähettäjä
suunanumber	suuntanumero
tagastada	palauttaa
teade	viesti ♦ annan teate kohe edasi välitän viestin heti.
tekstisõnum	tekstiviesti ♦ kui palju maksab tekstisõnumi saatmine Soome? paljonko maksaa tekstiviestin lähettäminen Suomeen?
telefon	puhelin
telefoniautomaat	yleisöpuhelin
telefonikeskjaam	puhelinvaihte
telefoniraamat	puhelinluettelo
tempel	leima
tähitud (kiri)	kirjattu kirje
tähitusmaks	kirjausmaksu
tähthaaval öelda	tavata ♦ kas te ütleksite oma nime tähthaaval? voisitteko tavata nimenne?
valeühendus	väärä numero
välismaakõne	ulkomaanpuhelu
väärtasaadeti	arvolähetys
õnnitluskkaart	onnittelukortti

ühendada (telefonis)	yhdistää ◇ <i>kas te saaksite mind ühendada sekretäriaga?</i> voisitteko yhdistää sihteerille?
ümbrik	kirjekuori

Piir ja toll

aeguda	vanhentua ◇ <i>pass on aegunud</i> passi on vanhentunut
antiikese	antiikkiesine
dokument	asiakirja, dokumentti
eesnimi	etunimi
gaasipüstol	kaasupistooli
isik	henkilö
isikuandmed (pl)	henkilötiedot
isikutunnistus	henkilöllisyystodistus
juvel	jalokivi
kaup	tavara
kehtida	olla voimassa
kehtivus	voimassaolo ◇ <i>kontrolli passi kehtivust</i> tarkista passin voimassaolo
kodakondsus	kansalaisuus
kodanik	kansalainen
konsulaat	lähetystö
kunst	taide
käibemaks	arvonlisävero
külmrelv	teräase
maksuvaba	verovapaa ◇ <i>maksuvaba müük on reisilaevade tähtsaim tuluallikas</i> verovapaa myynti on matkustaja-alusten tärkein tulonlähde
parfüüm	parfyymi, hajuvesi
perekonnanimi	sukunimi
piir	raja
piirang	rajoitus
piirivalve	rajavartiosto
piirivalvur	rajavartija
relv	ase
riigipiir	valtakunnan raja
riik	valtio, maa
sissevedu	tuonti
taotleda	hakea
toll	tulli
tolliamet	tullilaitos
tolliametnik	tullitarkastaja, tullimies
tollida	tullata ◇ <i>El-i siseturul kaup ei tollita</i> EU:n sisämarkkinoilla tavaroita ei tullata
tollieeskirjad (pl)	tullisäännökset (pl), tullimääräykset (pl)
tollikontroll	tullitarkastus ◇ <i>kui kõik on korras, kestab tollikontroll vaid paar minutit.</i> kaiken ollessa kunnossa kestää tullitarkastus vain pari minuuttia.
tollilõiv vt tollimaks	
tollimaks	tulli[maksu], tullivero
tollimaksustatav	tullinalainen
tollimaksuvaba	tullivapaa
tollipiirkond	tullialue

tubakas	tupakka
tubakatoode	tupakkatuote
tulirelv	tuliase
vaktsineerida	rokottaa
vaktsineerimistõend	rokotustodistus ♦ <i>lemmikloomadelt nõutakse riiki saabumisel kehtivat vaktsineerimistõendit muuhulgas koertekatku ja marutõve vastu</i> lemmikloomailmiltä vaaditaan maahan tuotaessa voimassaoleva rokotustodistus mm. penikkatautia ja vesikauhua vastaan.
viisa	viisumi
väljavedu	vienti
väljaveoluba	vientilupa
ületada	ylittää

Majutus

alalisvool	tasavirta
allergiatuba	allergiahuone
apartement	huoneisto
asuda	sijaita ♦ <i>hotel asub kesklinnas</i> hotelli sijaitsee keskustassa
broneerida	varata ♦ <i>sooviksin broneerida</i> haluaisin varata, <i>meil oli broneeritud</i> meillä oli varattu
diivan	sohva
diivanvoodi	vuodesohva
dušš	suihku
elutuba	olohuone
esimese klassi hotell	ensiluokan hotelli
fuajee	ala-aula
fuajeebaar	aulabaari
hommikusaun	aamusauna
hostel	retkeilymaja
hotell	hotelli
infomapp (<i>hotellitoas, vastuvõtus</i>)	tietokansio, infokansio
invatuba	invahuone
joogiautomaat	virvokeautomaatti
juuniorisviit	juniorsviitti
kaheinimesevoodi	kaksoisvuode, parisänky
kahetuba kahe voodiga	kahden hengen huone kahdella sängyllä/vuoteella
kahetuba suure voodiga	kahden hengen huone parivuoteella
kardin	verho
keris	kiuas
kesklassi hotell	keskiluokan hotelli
kirjapaber	kirjepaperi
kirjutuslaud	kirjoituspöytä
kliimaseade	ilmastointilaite
kodumajutus	kotimajoitus
kolmetuba	kolmen hengen huone,
konditsioneer vt kliimaseade	

kongressihotell	kongressihotelli
konverentsihotell	kokoushotelli
koristada	siivota
korrus	kerros ♦ <i>millisel korrusel on ...?</i> missä kerroksessa on...?, <i>esimesel korrusel</i> ensimmäisessä kerroksessa
kortermajutus	huoneistomajoitus
kraanikauss	lavuaari
kuurorthotell	kylpylähotelli
kõrvalhoone	sivurakennus
kärarikas	meluisa
külalismaja	vierastalo
lastevoodi	lastensänky
lennujaamahotell	lentokenttähotelli ♦ <i>lennujaamahotell on jalutuskäigu kaugusel</i> lentokenttähotelli on kävelyetäisyydellä
lift	hissi ♦ <i>kahjuks lift ei tööta</i> valitettavasti hissi ei toimi
lina	lakana
linnahotell	kaupunkihotelli
lisavoodi	lisävuode, lisäsänky
luksushotell	luksushotelli
maahotell	maalaishotelli
madrats	patja
magamistuba	makuuhuone
messihotell	messuhotelli
minibaar	minibaari
mittesuitsetaja tuba	savuton huone
motell	motelli
mõisahotell	kartanohotelli ♦ <i>mõisahotell sobib suurepäraselt pidude korraldamiseks</i> kartanohotelli soveltuu loistavasti juhlien järjestämiseen
mööbel	huonekalut (pl)
nari	kerrossänky
padi	tyyny
padjapüür	tyynyliina
pansionaat	matkustajakoti, täysihoitola, majatalo
pardlikontakt (110V)	partakoneen pistorasia (110 v)
peahoone	päärakennus
peegel	peili
penthouse-apartement	<i>penthouse-sviitti (ylimmäisessä kerroksessa sijaitseva luksushuoneisto)</i>
(luksuslik katuseapartement)	
pime (valguseta)	pimeä
pistik	pistotulppa
pistikupesa	pistorasia
pudeliavaja	pullonavaaja
puhkehotell	lomahotelli
puhkekodu	lomakoti
puhkekuurort	lomakylpylä
puhkemaja	lomamökki
põrandakate	kokolattiamatto ♦ <i>allergikutele mõeldud toas ei tohi olla põrandakatet</i> allergiahuoneessa ei saa olla kokolattiamattoa
päevatekk	päiväpeite
radiaator	lämpöpatteri
rahavahetus	valuuttavaihto
rannahotell	rantahotelli

ravikuurort	terveyskylpylä
riidehari	vaateharja
riidekapp	vaatekaappi
riidekonks	vaatekoukku
riidenagi	vaatenaulakko
riidepuu	vaateripustin
rõdu	parveke
salong	salonki
saunalava	lauteet (<i>pl</i>)
saunalina	saunapyyhe
seep	saippua
spa-hotell	spa-hotelli
stuudiotuba (<i>ühetoaline apartement, mida võib kasutada kaheinimese toana</i>)	studiohuone (<i>yhden hengen huoneisto, jota voidaan käyttää kahden hengen huoneena</i>)
suvehotell	kesähotelli
sviit	sviitti, huoneisto
sviit läbi kahe korruse	kahden kerroksen sviitti
sviit läbi kolme korruse	kolmen kerroksen sviitti
šampoon	sampoo
tagavaraväljapääs	varauloskäynti
talumajutus	maatilamajoitus
tekk	peitto, peite
telefon	puhelin
telefoniraamat	puhelinluettelo
televiisor	televisio, telkkari (<i>kõnek.</i>)
termomeeter	lämpömittari
toa tüüp	huonetyyppi
toateenija	huonesiivoja
tualett	WC, vessa (<i>kõnek.</i>)
tualettlaud	kampauspöytä
tualettpaber	WC-paperi
tuba	huone
tubade arv	huoneiden lukumäärä
tugitool	nojatuoli
tuhatoos	tuhkakuppi
tuletõrjesignalisatsioon	palohälytin
uksekaart (plastkaart, mis avab kajuti või hotellitoa ukse)	avainkortti
vaatega tuba	näköalahuone
vahelduvvool	vaihtovirta
vaikne	hiljainen, rauhallinen
vaip	matto
valge (valgusrikas)	valoisia
vann	kylpy
vannituba	kylpyhuone
vastuvõtulett	vastaanottotiski, respa (<i>kõnek.</i>)
vedelseep	nestesaippua
ventilaator	tuuletin
villa	villa
VIP-numbrituba	VIP-huone

voodikate vt päevatekk	
voodipesu	liinavaatteet (pl) ♦ ööbijad peavad vajaliku voodipesu kaasa võtma tarvittavat liinavaatteet tuleb yöpyjien tuoda tullessaan
võrevoodi (väikelapsele)	pinnasänky
võtmekaart vt uksekaart	
võõrastemaja vt külalismaja	
ärihotell	liikemieshotelli
öökapp	yöpöytä
öölamp	yölamppu
üheinimesevoodi	yhden hengen vuode, yhden hengen sänky
ühetuba	yhden hengen huone
ühiselamu	asuntola
üürida	vuokrata
üürikorter	vuokra-asunto

Transport

allmaaraudtee	maanalainen
antifriis	jäähdytysneste
armatuurlaud	kojelauta
auto	auto
autonumber	(auton) rekisterinumber
autopraam	autolautta
autostopiga sõita	liftata (<i>kõnek.</i>)
autostopp	lifti (<i>kõnek.</i>)
autosuvila	matkailuauto
bensiin	bensiini, bensa (<i>kõnek.</i>)
bensiinijaam	huoltoasema, bensa-asema (<i>kõnek.</i>)
buss	bussi, linja-auto (<i>regulaartransport</i>)
diisel	dieseli
džiip	maasturi, jeepi (<i>kõnek.</i>)
edasi-tagasi-pilet	meno-paluu-lippu ♦ raudteel reisisid on edasi-tagasi-pilet kehtiv üks kuu rautatiematkojen osalta meno-paluu lippu on voimassa yhden kuukauden
eratee	yksityinen tie
esiiste	etupenkki
gaas	kaasu
haagissuvila	matkailuvaunu, asuntovaunu
hoiatuskolmnurk vt	
ohukolmnurk	
huvireisilaev	risteilyalus
hääletada (autosid) vt	
autostopiga sõita	
istekohapilet	paikkalippu
jaht (veesõiduk)	purjevene
jalgratas	polkupyörä, pyörä (<i>kõnek.</i>)
juhiluba	ajokortti
juhtida	ajaa {part.} ♦ Markku juhib traktorit Markku ajaa traktoria
jõelaev	jokilaiva
järelhaagis	perävaunu

kaater	pika(moottori)vene
kabriolett	avoauto
kajut	hytti
kajutiteenija	hyttiemäntä
kaskokindlustus	kaskovakuutus
katamaraan	katamaraani
katuseluuk	kattoluukku
kaugtuled	kaukovalot (pl)
kesklukustus (autol)	keskuslukitus
kesta	kestää
kiirrong	pikajuna
kiirtee	moottoritie, pikatie
kiirus	nopeus
kiiruspiirang	nopeusrajoitus
konduktor (rongis)	konduktööri
kruisilaev vt huvireisilaev	
kuupilet	kuukausilippu
käigukang	vaihdetanko
käigukast	vaihdelaatikko
käik (sõidukil)	vaihde ♦ <i>esimene käik</i> ykkösvaihde; <i>sõita kõige suurema käiguga</i> ajaa suurimmalla vaihteella
käivitada	käynnistää
käsipagas	käsimatkatavarat (pl)
käsi pidur	käsi jarru
kütus	polttoaine
kütusepaak	polttoainetankki
laev	laiva
laevakompanii	laivayhtiö
laevaliin	laivalinja
laevatekk	(laivan) kansi
lapseluk (autol)	lapsilukko
lastepilet	lastenlippu
lennujaam	lentokenttä
lennuk	lentokone
liiklus	liikenne
liikluskindlustus	liikennevakuutus
liikluspolitsei	liikennepoliisi
liiklusõnnetus	liikenneonnettomuus, kolari (kõnek)
lähirong	paikallisjuna
lähituled	lähivalot (pl)
maastikuauto vt maastur	
maastur	maasturi
magamiskohapilet	makuupaikkalippu
magamisvagun	makuuvaunu
marsruut	reitti
metroo vt allmaaraudtee	
mitme korra pilet	sarjalippu
mootor	moottori
mootorrratas	moottoripyörä
neljarattavedu	nelipyöräveto
ohukolmnurk	varoituskolmio

paat	vene
pagas	matkatavarat (pl)
pakiruum (<i>autol</i>)	tavaratila
pardakaart (<i>lennukisse või laevale pääsuks</i>)	maihinnousukortti
peatuda	pysähtyä
peatus	pysäkki
pedaal	poljin
pensionäripilet	eläkeläislippu
perepilet	perhelippu
pidur(id)	jarru(t)
pidurdada	jarruttaa ♦ <i>pidurda ettevaatlikult</i> jarruta varovaisesti
pilet	lippu
pileti registreerimine (<i>sadamas, lennujaamas</i>)	lähtöselvitys
piletiautomaat	lippuautomaatti
praam	lauta
purser (<i>laeva või lennuki teenindava personali juht</i>)	purseri
põhimaantee	kantatie
päikesetekk (<i>laevas</i>)	aurinkokansi
päästevest	pelastusliivi
reisijate salong/ruum (<i>autos, lennukis</i>)	matkustamo
remontida	korjata
rendiauto	vuokra-auto
renditingimused	vuokrausehdot
rentida	vuokrata
restoranvagin	ravintolavaunu
riiklik maantee	valtatie
ringtee	kehätie
roheline kaart (<i>rahvusvaheline liikluskindlustus</i>)	vihreä kortti (<i>kansainvälinen liikennevakuutus</i>)
rong	juna
rool	ohajuspyörä, ratti (kõnek)
saabuda	saapua, tulla perille
saabumisaeg	saapumisaika
sadam	satama
sidur	kytkin
sisekajut (<i>aknata</i>)	sisähytti
stjuuardess	lentoemäntä
suitsetajate vagun	tupakkavaunu
sõiduauto	henkilöauto
sõiduk	ajoneuvo
sõiduki tehnöülevaatus	ajoneuvon katsastus
sõidukijuht	kuljettaja
sõidupilet	matkalippu
sõiduplaan	aikataulu
sõita	ajaa, matkustaa ♦ <i>suviti sõidame jalgrattaga</i> kesäisin ajamme (polku)pyörällä; <i>kas sõidame rongi või autoga?</i> matkustetaanko junalla vai autolla?

tagaiste	takapenkki
tagasikäik	pakki ♦ <i>pane tagasikäik peale</i> pane pakki päälle
tagatis(raha)	takuuraha
tagavararatas	varapyörä
tagavararehv	vararengas
takso	takso
taksomeeter	taksamittari
taksopeatus	taksiasema
tee	tie
teekaart	tiekartta
teemaks	tiemaksu
tellida	tilata ♦ <i>kas te telliksite mulle takso?</i> tilaisitteko minulle taksin?
tellimuslend	tilauslento
tiiburlaev	kantosiipialus
tramm	raitiovaunu
transiit	kauttakulku
transiithall (lennujaamas)	transiithalli
transiitreis	kauttakulkumatka
transiitreisija	kauttakulkumatkustaja
transpordivahend	kuljetusväline
transport	kuljetus
transportida vt vedada	
trollibuss	johdinauto
turvapadi	turvatyyny
turvatool (laste)	turvaistuin
turvavöö	turvavyö
täiskasvanute pilet	aikuisten lippu
varuväljapääs	varaueloskäynti
vedada (transpordivahendis)	kuljettaa
väikebuss	pikkubussi
väliskajut (aknaga)	ulkohytti
väljuda	1.lähteä (<i>lahkuda, välja sõita</i>); 2. jäädä pois (<i>väljuda transpordivahendist</i>) ♦ <i>buss väljub poole tunni pärast</i> bussi lähtee puolen tunnin kuluttua; <i>väljuge järgmises peatuses</i> jääkää pois seuraavalla pysäkillä
väljumisaeg	lähtöaika
õpilase pilet	opiskelijalippu
ööpäevapilet	vuorokausilippu
ühe korra pilet	kertalippu
ühe suuna pilet	menolippu
ühistransport	julkinen liikenne
ümber istuda	vaihtaa ♦ <i>kas ma pean Tartus teisele rongile ümber istuma?</i> täytyykö minun Tartossa vaihtaa junaa?

Toitlustus

´a la carte - restoran	´a la carte - ravintola
administraator	hovimestari
allikavesi	lähdevesi
aurutada	höyryttää
baar	baari
baarilett	baaritiski

baarman	baarimestari, baarimikko (<i>kõnek.</i>)
biifsteek	pihvi
broiler	broileri
eelroog	alkuruoka
ettekandja	tarjoilija
forell	kirjolohi
friteerida	friteerata
garderoob	vaatesäilö
glasuurida	glaseerata
gluteenivaba	gluteeniton
grillida	grillata, paahtaa
grillrestoran	grilliravintola
grupimenüü vt	
rühmamenüü	
hamburger	hampurilainen
hamburgerirestoran	hampurilaisravintola
hapukoor	smetana
hautada	muhentaa, hauduttaa
heeringas	silli
hiina restoran	kiinalainen ravintola
hommikusöök	aamiainen, aamupala (<i>kõnek.</i>) ♦ hommikusöök rootsi lauas aamiainen seisovasta pöydästä; kas te käisite juba hommikusöögil? kävittekö jo aamupalalla?
juua	juoda
järelroog vt magustoit	
jäätis	jäätelö
kaalikas	lanttu
kala	kala ♦ kalavalik kalavalikoima, kalalautanen
kana	kana ♦ kanasalat kanasalaatti
kapsas	kaali
karastusjook	virvoitusjuoma, virvoke
karbonaad	kyljys ♦ seakarbonaad siankyljys, possunkyljys
kartul	peruna ♦ ahjukartul uuniperuna, friikartulid ranskalaiset perunat; küüslaugukartulid valkosipuliperunat, kartulilohud perunalohkot
kaste	kastike ♦ seenekaste sienikastike, koorene sinepikaste kermainen sinappikastike
keedis	hillo
keefir	kefiiri
keeta	keittää
kelner	tarjoilija
kibe	karvas
kiirtoit	pikaruoka
kirss	kirsikka
kodujuust	raejuusto
koha	kuha
kohupiim	rahka
kohv	kahvi
kohvik	kahvila
kook	leivos
krevett	katkarapu
kuiv (vein)	kuiva (viini) ♦ kuiv vahuvein kuiva kuohuviini
kukeseen	kantarelli
küpsetada	1.leipoa (leiba, saiakesi); 2.paistaa (ahjus, lõkkel) 3. paahtaa (vardas) ♦ äsja küpsetatud saiakesed äsken leivotut pullat; ahjus küpsetatud uunissa paistettu

küpsetis	leivonnainen
küpsis	keksi
küüslauk	valkosipuli
laktoosivaba	laktoositon
laud	pöytä ◇ <i>aknaäärne laud</i> ikkunapöytä; <i>nurgalaud</i> nurkkapöytä; <i>reserveeritud laud</i> varattu pöytä
lest	kampela ◇ <i>suitsulest</i> savukampela
liha	liha ◇ <i>liharoad</i> liharuuat
loomaliha	naudanliha
lõhe	lohi
lõuna	lounas (kergem), päivällinen ◇ <i>käime lõunal</i> käydään lounaalla; <i>rühma ühine lõuna</i> ryhmän yhteinen päivällinen
maasikas	mansikka
mage	suolaton
magus	makea
magushapu	imelänhapan
magustoit	jälkiruoka
mahl	mehu
maisihelbed	maissihiutaleet
maitseaine	mauste
maitseada	maistua ◇ <i>kuidas maitstes?</i> maistuiko?
maitsta	maistaa, maistella
menüü	ruokalista
mereannid (pl)	meren antimet (pl)
mesi	hunaja
mineraalvesi	kivennäisvesi
moos	hillo
murakas	lakka ◇ <i>murakamoos</i> lakkahillo
omlett	munakas
pakkuda	tarjoilla, tarjota
pannkook	pannukakku
peet	punajuuri
piim	maito
pirn	päärynä
pirukas	piirakka, piiras ◇ <i>pirukad singi-juustu täidisega</i> piiraat kinkku-juustotäytteellä
pitsarestoran	pitseria, pitsaravintola, pizzeria
pitsatakso	pitsataksi
ploom	luumu
pohl	puolukka
poolkuiv	puolikuiva ◇ <i>poolkuiv punane vein</i> puolikuiva punaviini
poolmagus	puolimakea
portsjon	annos ◇ <i>lasteportsjon</i> lasten annos, <i>rikkalik portsjon</i> runsas annos
praad	paisti ◇ <i>lambapraad</i> lammaspaiisti
praadida	paistaa ◇ <i>pannil praadida</i> paistaa pannussa
pruunistada	ruskistaa
pubi	pub
puder	puuro ◇ <i>kaerahelbepuder</i> kaurapuuro
punane vein	punaviini
puravik	tatti
puuvili	hedelmä
põhiroog	pääruoka
püree	sose ◇ <i>püreesupp</i> sosekeitto; <i>tilli-kartuli püree</i> tilli-perunasose
rahvustoit	kansallisruoka

reserveerida	varata ◇ <i>sooviksin reserveerida laua</i> haluaisin varata pöydän; <i>kelle nimele reserveerime?</i> millä nimellä varataan?
restoran	ravintola
rootsi laud	seisova pöytä, bufettipöytä
rostbiif	paahtopaisti
rõõsk koor	kerma
räim	silakka
röstida (restil)	pariloida
rühmamenüü	ryhmäruokalista
saiake	viineri (<i>viini sai</i>), pulla
salat	salaatti ◇ <i>toorsalat</i> tuoresalaatti <i>köögiljasalat</i> vihannessalaatti, <i>kartulisalat</i> perunasalaatti
serveerida	tarjota, tarjoilla ◇ <i>hommikusöök serveeritakse kell 7</i> aamiainen tarjoillaan kello 7; <i>vein serveeritakse toatemperatuuril</i> viini tarjotaan huoneenlämpöisenä
sink	kinkku
sisefilee	sisäfile
soolane	suolainen
soovida	haluta ◇ <i>kas te sooviksite kohvi kohe praegu?</i> haluaisitteko kahvin nyt heti?
soovitada	suositella ◇ <i>mida soovitaksite?</i> mitä suosittelisitte?
suitsetada	tupakoida, polttaa (kõnek.) ◇ <i>kas siin tohib suitsetada?</i> saako täällä tupakoida/polttaa?
suitsutada	savustaa
supp	keitto, soppa
söögikord	ateria
sütel küpsetada	hiillostaa
süüa	syödä
šampinjon	herkkusieni
šnitsel	leike ◇ <i>vasikašnitsel</i> vasikanleike
šokolaad	suklaa ◇ <i>tume šokolaad</i> tumma suklaa
taimetoidurestoran	kasvisravintola
taimetoit	kasvisruoka
taimetoitlane	kasvissyöjä, vegetaari; vegaani (<i>ei söö mingisugust loomset toitu</i>)
tantsurestoran	tanssiravintola
tee	tee
tellida	tilata
uba	papu
ulukiliha	riista ◇ <i>pearoaks oli ulukiliha</i> pääruokana tarjottiin riistaa
vaarikas	vadelma
vaht	vahto ◇ <i>marja-kohupiima vaht</i> marja-rahkavahto
vahuvein	kuohuviini
valge vein	valkoviini
valida	valita
vein	viini
vesi	vesi ◇ <i>allikavesi</i> lähdevesi, <i>mineraalvesi</i> kivennäisvesi
viil	viipale ◇ <i>juustuviilud</i> juustoviipaleet
viiner	nakki
vorst	makkara
vähk	rapu
välisfilee	ulkofile
õhtueine	iltapala
õhtusöök	illallinen ◇ <i>kutse õhtusöögile</i> illalliskutsu
õllerestoran	olutravintola

õlu	olut, kalja (<i>kõnek.</i>) ♦ hele õlu vaalea olut, tume õlu tumma olut
õun	omena
ülemkelner (Soomes)	hovimestari

Vaatamisväärsused, programmiteenus

aerutada	melota
ajalehekiosk	lehtikiosk
ajaloomuuseum	historiallinen museo
alata	alkaa ♦ mis kell etendus algab? moneltako näytös alkaa?
alkoholimüügi luba (kogu sortiment)	täydet anniskeluoikeudet, A-oikeudet
antiik	antiikki
apteek	apteekki
ausammas	muistomerkki
ausammas	patsas
autorent	autovuokraamo
barokkstiil	barokkityyli ♦ barokkstiilis ehitatud kirik barokkityyliin rakennettu kirkko
botaanikaaed	kasvitieteellinen puutarha
bussiekskursioon	bussikierros
butiik	butiikki, muotiliike
ehitada	rakentaa ♦ kirik on ehitatud aastal... kirkko on rakennettu vuonna ...
ekskursioon	kierros
esietendus	ensi-ilta
evangeelne-luteri (kirik)	evangelis-luterilainen (kirkko)
festival	festivaali
funktsionalistlik (arhit.)	funktsionalistinen, funktistyylinen (<i>kõnek.</i>)
giid	opas
giidi valve (nt hotellis kindlal kellaajal)	oppaan päivystys
golf	golf
hobusekasvandus	hevossiittola
hoiukapp	tallelokero
huvitav	mielenkiintoinen
ilusalong vt kosmeetikasalong	
jalgrattalaenus	[polku]pyörävuokraamo
jalgsiekskursioon	kävelykierros
juugend	jugend ♦ mööbel oli juugendstiilis kalusteet olivat jugendia
juveel	jalokivi
jõusaal	kuntosali
kaasaegse kunsti muuseum	nykytaiteen museo
kalastada	kalastaa
kasiino	kasino
katoliiklik	katolinen
kaubamaja	tavaratalo
keemiline puhastus	kemiallinen pesu
kesta	kestää ♦ kui kaua linnaekskursioon kestab? kauanko kaupunkikierros kestää?
kiirpuhastus	pikapesu

kindlus	linna
kirik	kirkko
klassistsitlik	klassisistinen ◇ klassistsitlik peahoone klassisistinen päärakennus
klooster	luostari
koduloomuuseum	kotiseutumuseo
kohalik	paikallinen ◇ kohalik käsitöö paikallinen käsityö
koht	paikka
kollektsioon	kokoelma
kontsert	konsertti
koobas	luola
kosmeetikasalong	kauneussalonki
kreeka-katoliku	kreikkalais-katolinen
kulttuurisündmus	kulttuuritapahtuma
kunst	taide
kunstigalerii	taidegalleria
kunstimuuseum	taidemuseo
käsitöö	käsityö ◇ rahvuslik käsitöö perinteinen käsityö
käsitöökoda	käsityöläisten paja
laat	markkinat (<i>pl</i>)
leiubüroo	löytötavaratoimisto
linnaekskursioon	kaupunkikierros
linnus	linnoitus
loomaaed	eläintarha
loomapark	eläinpuisto
loss	palatsi, linna
lõbustuspark	huvipuisto
lõppeda	päätyä ◇ õhtune programm lõpeb kontserdiga iltaohjelma päättyy konserttiin mis kell balletietendus lõpeb? moneltako balettiesitys päättyy?
majamuuseum	kotimuseo
massaaž	hieronta
meene	matkamuisto
meestejuuksur	parturi
meremuuseum	merimuseo
mungaklooster	munkkiluostari
muul, -i	aallonmurtaja
muuseum	museo
mõis	kartano
mäesuusatamine	laskettelu
mängukava (teatri)	ohjelmisto
mänguväljak	leikkikenttä
naistejuuksur	kampaamo
nunnaklooster	nunnaluostari
näitus	näyttely
ostukeskus	ostoskeskus
pakkida	pakata ◇ kas te pakiksite selle kinkepakki? pakkaisitteko sen lahjapakkaukseen
pankrannik	rantatörmä
parlamendihoone	eduskuntatalo
pilet	lippu ◇ kust saab kontserdipileteid osta? mistä voi ostaa konserttilippuja mitu piletit soovite? montako lippua haluatte? piletid on välja müüdnud liput on loppuunmyyty

presidendiloss	presidentinlinna
programm	ohjelma
raamatukogu	kirjasto
raekoda	raatihuone
rahvusmuuseum	kansallismuseo
rahvuspark	kansallispuisto
rajada	perustaa ♦ <i>linn on rajatud aastal ...</i> kaupunki on perustettu vuonna...
ratsutada	ratsastaa
reket	tennismaila
restaureerida	entisöidä ♦ <i>ehitis on restaureeritud aastal...</i> rakennus on entisöity vuonna ...
seif	turvasäiliö
skulptuur	veistos
solaarium	solarium
spordimuuseum	urheilumuseo
suusalift	hiihtohissi
suusatada (murdmaa)	hiihtää
suveniir	matkamuisto ♦ <i>kas siin müüakse suveniire?</i> myydäänkö täällä matkamuittoja
suveniiripood	matkamuittoymymälä
sõuda	soutaa
tagastada	palauttaa
tal	maatila
telefoniärratus	puhelinherätys ♦ <i>palun äratage mind kell ...</i> olkaa hyvä ja herättäkää minut kello ...
tennis	tennis
tenniseväljak	tenniskenttä
terviserada	kuntopolku
toidupood	ruokakauppa
triikida	silittää
turg	tori
tutvuda	tutustua {illat} ♦ <i>tutvusime vaatamisväärsustega</i> tutustuimme nähtävyyksiin
tuuleveski	tuulimylly
tänavakohvik	katukahvila
ujumisbassein	uima-allas
vaatamisväärsus	nähtävyys
vaateplatvorm	näköalapaikka
vabaõhumuuseum	ulkoilmamuseo
vahetada	vaihtaa {illat} ♦ <i>sooviksin vahetada selle suurema numbri vastu</i> haluaisin vaihtaa se suurempaan kokoon
vanalinn	vanha kaupunki
varemed (pl)	rauniot (pl)
varustus	varusteet (pl)
vesijalgratas	polkuvene
väljak	aukio
väljasõit (pikem ekskursioon	retki
peatuskohast kaugemale)	
õigeusu	ortodoksi
õlle ja veinimüügi luba	olut- ja viinioikeudet, B-oikeudet
ärikeskus	liikekeskus

äärelinn	lähiö; laitakaupunki ♦ <i>see asub äärelinnas</i> se sijaitsee kaupungin
ööklubi	laidalla
ülikool	yökerho
	yliopisto

Loodusturism

aastaringelt	ympäri vuoden, vuoden ympäri
aer	airo
ahven	ahven
ait	aitta
allikas	lähde
alpinism vt	
mägironimine	
angerjas	ankerias
ankur	ankkuri
aul	alli
ehe, -da	aito
eravaldus	yksityisalue
faasan	fasaani
fjord	vuono
graniit	graniitti
haab	haapa
haavariisikas	haaparusku
haavlipüss	haulikko
habesamblik	naava
hahk	haahka
hakk (lind)	naaka
hall, -a	halla
halljänes	rusakko
hallrastas	räkättirastas
hani	hanhi
hapupiim	piimä
harakas	harakka
harpuun	harppuuna
haug	hauki
hauskar	äyskäri
hein	heinä
heinaküün	heinälato
heinamaa	niitty
heinaritsikas	hepokatti
herilane	ampiainen
hernes	herne
hiir	hiiri
hingamistoru	snorkkeli
(sukeldumisel)	
hobune	hevonen
hoov	piha
hoovus	vuolas
hunt	susi
hõrnas vt jõeforell	

hüdroenergia	vesivoima
hüppepukk (nt ujulas)	hyppyteline
ilm	sää
ilves	ilves
jaanalind	strutsi
jahiloom vt uluk	
jahiluba	metsästyslupa
jaht	metsästys
jalgrattatee	[polku]pyörätie
jalgrattur	[polku]pyöräilijä
jalgsimatk	kävelyretki, patikkaretki
jõeforell	purotaimen
jõgi	joki
jänes	jänis
järsk	jyrkkä
järsult sügav (veekogu)	äkkisyvä
järv	järvi
järveaur	kuikka
jääaeg	jääkausi
jäär vt oinas	
kaalikas	lanttu
kaarditasku	karttalaukku
kaaren vt ronk	
kaart (nt geograafiline)	kartta
kadakas	kataja
kaer	kaura
kaev	kaivo
kajakas	lokki
kala	kala
kalakasvatus	kalanviljely
kalaluu	ruoto
kalamari	mäti
kalapüügiluba	kalastuslupa
kalapüügivahend	kalastusväline
kalastada	kalastaa
kalastusala	kalastusalue
kalastusinspektor	kalastuksenvälvoja
kalatõke	katiska
kalauim	evä
kaldtee (ratastoolis liikumiseks)	liuska
kalju	kallio
kalkun	kalkkuna
kaminatuba	takkahuone
kana	kana
kanakull	kanahaukka
kanarbik	kanerva
kangasteljed (pl)	kangaspuut (pl)
kanuu	kanootti
kanuumatk	kanoottiretki
kapsas	kaali
kari vt madalik	

karikakar	päivänkakkara
karpkala	karppi
kartul	peruna
karu	karhu
karusmari	karviainen
kaseriisikas	karvarousku
kask	koivu
kass	kissa
kassikakk	huuhkaja
katusealune	laavu
kelk	kelkka
kelts (jäätunud maa)	routa
keskkond	ympäristö
keskkonnakahjulik	ympäristölle haitallinen
keskkonnasõbralik	ympäristöystävällinen
keskkonnasäästlik	ympäristöä säästävä
kevadkorgits	korvasieni
kihulane	mäkäpäinen
kiil	sudenkorento
kiisk	kiiski
kiiver	kypärä
kilu	kilohaili
kimalane	kimalainen
kirss	kirsikka
kirves	kirves
kits	vuohi
kitsetall	kili
kivipuravik	herkkutatti
kobras	majava
kodujänes vt küülik	
koduloom	kotieläin
koer	koira
koger	ruutana
koha	kuha
kombain	puimuri
kompass	kompassi
konks	koukku
konn	sammakko
konserv	säilyke
koovitaja	kuovi
korjata (marju, seeni)	poimia (marjoja, sieniä)
kormoran	merimetso
kosk	koski
kruus, -a	sora
kruusatee	soratie
kukk	kukko
kuldnokk	kottarainen
kullerkupp	kullero
kult	karju
kummikud (pl)	kumisaappaat
kuu	kuu

kuum	kuuma
kuupaiste	kuutamo
kuusk	kuusi
kõnnumaa	erämaa
kõrkjastik	kaislikko
kõrvits	kurpitsa
kägu	käki
käia jahil	metsästää
kämping	leirintäalue
kärbes	kärpänen
kärbeseen	kärpässieni
kärnkonn	rupikonna
kärp	kärppä
köis	köysi
kühmnokk-luik	kyhmyjoutsen
külm	kylmä
külmakreem	pakkasrasva
künnivares	mustavaris
küps	kypsä
kütta	lämmittää
küttepuu	polttopuu
küülik	kaniini, kani (kõnek)
küün, -i	lato
küüslauk	valkosipuli
laagriplats	leirintäalue
laas vt põlismets	
laht	lahti
laid	luoto
lambatall	karitsa
lammas	lammas
lant	uistin, viehe
latikas	lahna
laululuik	laulujoutsen
laut	navetta
lehis	lehtikuusi
lehm	lehmä
lehtpuu	lehtipuu
lepatriinu	leppäkerttu, leppäpirkko
lepp	leppä
lest (kala)	kampela
libiseda (nt suusad)	luistaa
libisemismääre	luistovoide
liblikas	perhonen
liiv	hiekk
linask	suutari
linavästri	västäräkki
lind	lintu
linnu(vaatlus)torn	lintutorni
looduskaitse	luonnonsuojelu
looduskaitseala	luonnonsuojelualue
looduskaitsealune	rauhoitettu

looduskaunis	luonnonkaunis
looduspark	luonnonpuisto ◇ <i>suvel peab looduspargis liikuma mööda märgistatud radu</i> kesällä on luonnonpuistossa kuljettava merkittyä polkuja pitkin
loodusturism	luontomatkailu
loom	eläin
loomapark	eläinpuisto
luik	joutsen
lumi	lumi
luts	made
lõhe	lohi
lõke	nuotio
lõkkekoht	nuotiopaikka
lõkkel valmistatud lõhe	loimulohi
lõoke	leivonen, kiuru
lõpus	kidus
lähim	lähin
lähiümbrus	lähiympäristö
lõrts	räntä
lüpsik	kiulu
lüpsta	lypsää
maakitsus	kannas
maasikas	mansikka
maastik	1. maisema ◇ <i>maastik jaguneb loodus- ja kultuurimaastikuks</i> maisema jaetaan luonnon- ja kulttuurimaisemaan 2. maasto (sport) ◇ <i>kergelt läbitav</i> <i>maastik</i> helppokulkuinen maasto
maastikujalgratas	maastopyörä
maaturism	maatilamatkailu
madal	matala
madalik	kari
magada	nukkua
magamisalus	makuualusta
magamiskott	makuupussi
mahepõllumajandus	luomuviljely
maikelluke	kielo
maitsta	maistaa
mardikas	kovakuoriainen
masin	kone
masinakuur	konevaja
mask (nt sukeldumisel)	naamari
matka	retki
matkakatel	retkikeitin
matkamoon	retkimuona, retkievää (pl)
matkaonn	retkeilymaja
matkarada	retkipolku
matkasaapad	vaelluskengät
matkaseljakott	rinkka
matkata	patikoida, retkeillä
meri	meri
meriforell	taimen
merikajakas	merilokki
merikotkas	merikotka
meritint	kuore

mesilane	mehiläinen
metsis	metso
metskits	metsäauris
metsloom	villieläin
mets	metsä
metsmaasikas	ahomansikka, metsämansikka
metspart	sorsa
metssiga	villisika
metsvint	peippo
moon	unikko
muld	multa
murakas	hilla
mustikas	mustikka
mõla	mela
mõrd	merta
mäenõlv	rinne
mäeseljandik	harju
mäestik	vuoristo
mägi	mäki
mägironimine	vuoristokiipeily
mürgine	myrkyllinen
mürk	myrkky
mürkel	huhtasieni
naat	vuohenputki
nahkhiir	lepakko
nastik	rantakäärme
neem	niemi
niit	niitty
nirk	lumikko
nisu	vehnä
noot (kalastusvahend)	nuotta
nõges	nokkonen
nõmm	kangasmetsä
nõmmelõoke	kangaskiuru
oder	ohra
ohakas	ohdake
ohtlik	vaarallinen
oinas	pässi
oja	puro
okaspuu	havupuu
orav	orava
orienteeruda	suunnistaa
paadikuur	venevaja
paadisadam	venesatama, venevalkama
paadisild	venelaituri
padrun	patruuna
paju	paju
pakane	pakkanen
pakiraam	tavarateline
palu vt nõmm	
park	puisto

parm	paarma
part	ankka
peet	punajuuri
peremees	isäntä
perenaine	emäntä
pesitseda	pesiä
pesitsuskoht	pesimisalue, reviiri
pidamismääre <i>(suuskadel)</i>	pitovoide
pihlakas	pihlaja
piiritaja	tervapääsky
piirkond	alue, seutu
pilliroog	(järvi)ruoko
pilvik	hapero
plastikkelk <i>(jalasteta, nn salvokas)</i>	pulkka
pohl	puolukka
poi	poiju, kelluke
polaarjoon	napapiiri
polaarpäev	yötön yö
polaaröö	kaamos
porgand	porkkana
porrulauk	purjo
puhkelaager	leirintä-alue
pull	sonni
purjelaud	purjelauta
purre	porras, porraspuut (pl)
pussnuga	puukko
putukas	hyönteinen
puu	puu
puudutada	koskea
puuk	puutiainen
põder	hirvi
põdrakärbes	hirvikärpänen
põdrasamblik	poronjäkäle
põhjapõder	poro
põhjapõder <i>(kodustamata)</i>	peura
põhjapõdrasaan	ahkio
põld	pelto
põlismets	korpi
põllumajandus	maatalous
põrsas	porsas, possu (<i>kõnek</i>)
päevalill	auringonkukka
pähkel	pähkinä
päike	aurinko
pärn	lehmus
päästerõngas	pelastusrengas
päästevest	pelastusliivi
püstkoda	kota
raba	räme
rabakana	riekko

rabasammal	rahkasammal
rada	polku
rahe	rae ◇ <i>sajab rahet</i> sataa rakeita
rahvuspark	kansallispuisto
rakend	valjakko
rakmed (pl)	valjaat (pl)
raskus	paino
raskusvöö	painovyö
ratsamatk	ratsastusretki
ratsutada	ratsastaa
rebane	kettu
relv	ase
relvaluba	aseenkantolupa
riietumiskabiin (nt rannas)	uimakoppi
ristikhein	apila
rohutirts	heinäsirkka
ronida	kiipeillä
ronimissaapad (pl)	kiipeilykengät (pl)
ronk	korppi
ronimisvarustus	kiipeilyvarusteet (pl)
roomaja	matelija
roostik	(pilli~) ruovikko, (kõrkjastik) kaislikko
rott	rotta
rukis	ruis
rukkilill	ruiskaunokki
rukkirääk	ruisrääkkä
räim	silakka
rändrahn	siirtolohkare, siirtokivi
rästas	rastas
rästik	kyykäärme
rääbis	muikku
räästapääsuke	räystäspääsky
saar	saari
saar(epuu)	saarni
saarestik	saaristo
saarmas	saukko
sadul	satula
sarapuu	pähkinäpensas, pähkinäpuu
segamets	sekametsä
seljakott	reppu
sig	sika, possu
siig	siika
siil	siili
sikuti	pilkki
silin, -u	nahkiainen
sinikaelpart	heinäsorsa
sinilill	sinivuokko
sinivetikas	sinilevä
sipelgas	muurahainen
sisalik	sisilisko

soe	lämmin
soo	suo
sookail	suopursu
sookurg	kurki
soomurakas	suomuurain
spinning	virveli
suitsupääsuke	haarapääsky
suitsusaun	savusaun
sukelduda	sukeltaa
sukeldusballoon	sukelluslaite
sulailm	suojakeli, suojasää
sulalumi	nuoskalumi
sulg (aedik)	karsina
sulgpall	sulkapallo
supelrand	uimaranta
suur-kirjurähn	käpytikka
suusamüts	pipo
suusarada	latu
suusatada	hiihtää
suusatõstuk	hiihtohissi
suusk	suksi
suvelaager	kesäleiri
suvemaja(ke)	mökki
suvila	mökki
sõidujuhis	ajo-ohje
sõita jalgrattaga	pyöräillä
sõita paadiga	veneillä
säinas	säyne
särg	särki
sääsetõrjekreem	hyttysvoide
sääsevõrk	hyttysverkko
sääsk	hyttynen
sügav	syvä
sügavus	syvyys
süst, -a	kajakki
tall, -i	talli
talu	maatila, tila
talumajutus	maatilamajoitus
talumuuseum	maatilamuseo
tamm, -e	tammi
tamm, -i	pato
taskulamp	taskulamppu
tee (näit rada)	tie
teeharu	tienhaara
teeviit	opaste
tegeleda	harrastaa {part.}
tehisjärv	tekojärvi
telk	telta
telkida	teltailla
telkimisplats vt	
laagriplats	
termospudel	termospullo

tiik	lampi
tikker vt karusmari	
toidumoon	eväät (pl)
toita (loomi)	ruokkia (<i>eläimiä</i>)
tomat	tomaatti
toomingas	tuomi
toores	raaka
torm	myrsky
traditsioon	perinne
traditsiooniline	perinteinen
traktor	traktori
tross	vaijeri
tuletikud (pl)	tulitikut (pl)
tuli	tuli
tullid (pl)	hankaimet (pl)
turismitalu	matkailumaatila
tursk	turska
turvas	turve
tuul	tuuli
tuulehaug	nokkakala
tuuleveski	tuulimylly
tähistada (märkida)	merkitä
uba	papu
udu	sumu
ujuda	uida
ujulestad (pl)	räpylät (pl)
ujumisbassein	uima-allas
ujumiskoht	uimaranta
ujumismüts	uimalakki
ujumistrikoo	uimapuku
uluk	riistaeläin
vaarikas	vadelma
vaateplats	näköalapaikka
vahter	vaahtera
vaikne	hiljainen
vaikus	hiljaisuus
valge toonekurg	kattohaikara
valgustada	valaista ♦ valgustatud suusarada valaistu latu
vapsik vt herilane	
varblane	varpunen
varsakabi	rentukka
varss	varsa
vaskuss	vaskitsa
vesiliugmägi	vesiliukumäki
vesiroos	lumme
vesiveski	vesimylly
veski	mylly
vetikas	levä
vihm	sade
vikerforell	kirjolohi
vimb	vimpa

vintpüss	kivääri
virtualised (pl)	revontulet (pl)
vool	virta
voolata	virrata
võilill	voikukka
võrendik	suvanto
võsa	vesakko
väin	salmi
väligrill	ulkogrilli
välikäimla	ulkovessa, huussi (kõnek)
õng	onki
õngekork	koho
õngitseda	onkia
õu	piha
õun	omena
ökoturism	ekomatkailu, ekoturismi
ööbik	satakieli
ürgmets	aarnimetsä

Terviseturism

ainevahetus	aineenvaihdunta
akuutne	akuutti
alakaal	alipaino
alakaaluline	alipainoinen
allergia	allergia
allergiline	allerginen
apteek	apteekki
operatsiooniarm, -i	leikkausarpi
armkude	arpikudos
aroomimassaaž	aromahieronta
aroomiteraapia	aromaterapia
aroomõli	aromaöljy
arst	lääkäri
arsti vastuvõtt	lääkärin vastaanotto
arstlik kontroll	lääkärintarkastus
arter	valtimo
astma	astma
bronh	keuhkoputki
bronhiit	keuhkoputkitulehdus
depressioon	masennus
diabeet vt suhkrutõbi	
dieet	ruokavalio
dietoloog	ravitsemusterapeutti
duss	suihku
düsenteeria	punatauti
ehhokardiograafia	sydämen kaikukuvaus, ekokardiografia
ekseem	ihottuma
elavdada	elvyttää

elektriravi
 elektrokardiogramm
 elustamine
 ennetada
 ennetamine
 ergutada
 eriarst
 esmaabi
 funktsionaalhäire
 funktsioon
 füsioteraapia
 galvanoteraapia
 gluteen
 gluteenivaba
 gripp
 haige
 haigestuda
 haigla
 haigus
 haiguskolle
 haiguslugu
 halvatus
 hambaarst
 hambavalu
 hapnik
 hapnikusisaldus
 hepatiit
 herpes vt ohatis
 hingamisorgan
 hingamistee
 hingata
 iiveldada (*süda on paha*)
 iiveldus
 ilusalong
 inhalatsioon
 jahe
 jõusaal
 järelravi
 jääkaine
 kahjulik
 kasu
 kasulik
 kasvaja
 keha
 keppkõnd
 kesknärvisüsteem
 kiirendada
 kohalik tuimestus
 kokku tõmbuda
 kolesterool
 koolera

sähköhoito
 elektrokardiogrammi, sydänsähkökäyrä
 elvytys
 ehkäistä
 ehkäisy
 virkistaa
 erikoislääkäri
 ensiapu
 toimintahäiriö
 toiminta
 fysikaalinen hoito, fysioterapia
 sähköfreesi
 gluteeni
 gluteeniton
 influenssa, flunssa (kõnek)
 sairas
 sairastua
 sairaala
 tauti, sairaus
 tautipesäke
 sairaukset
 halvaus
 hammaslääkäri
 hammassärky
 happi
 happipitoisuus
 keltatauti

 hengityselin
 hengitystie
 hengittää
 voida pahoin
 pahoinvointi
 kauneussalonki, kauneushoitola
 inhalaatio
 viileä
 kuntosali
 jälkihoito
 kuona-aine
 haitallinen
 hyöty
 hyödyllinen
 kasvain
 ruumis, keho
 sauvakävely
 keskushermosto
 nopeuttaa, vilkastuttaa
 paikallispuudutus
 supistua
 kolesteroli
 kolera

koormus
 koormustest
 kops
 kosmeetik
 krooniline
 kude
 kuum
 kõhukinnisus
 kõhulahtisus
 kõrgvererõhutõbi
 kõrvalmõju
 külm
 külmetushaigus
 laktoos
 laktoosivaba
 laserravi
 leevendada
 lihaspinge
 liiges
 liigesehaigus
 liikumispuue

liikumisravi
 lokaalne
 lõõgastada
 lõõgastuda
 lööve
 lümfimassaaž
 lümfiringe
 lümfoterapia
 magnetravi
 maksapõletik vt hepatiit
 maniküür
 marutaud
 mask
 massaaž
 massaaživann
 masseerida
 massöör
 menopaus
 merehaigus
 mineraal
 mineraalveevann
 minestada
 mudaravila
 muda
 mudaravi

mullivann
 mõju

rasitus
 rasiustesti
 keuhko
 kosmetologi
 krooniline
 kudos
 kuuma
 ummetus
 ripuli
 vererõhutaust
 sivuvaikutus
 külmä
 flunssa
 laktoosi
 laktoositon
 laserhoito
 lievittää
 lihaskännitus
 nivel
 niveltauti

liikuntavamma ◇ *sanatooriumis on kaheksa tuba*
liikumispuudega klientidele kylpylässä on kahdeksan huonetta
 liikuntavammaisille asiakkaille
 liikehoito
 paikallinen, paikallis-
 rentouttaa
 rentoutua
 ihottuma
 lymfahieronta
 lymfakierto
 lymfaterapia
 magneettihoido

käsihoito
 vesikauhu
 naamio
 hieronta
 hierova kylpy, turbokylpy
 hieroa
 hieroja
 vaihdevuodet (pl)
 merisairaus
 mineraali
 mineraalikälypy
 pyörtyä
 mutakälypylä
 muta
 mutahoido (Eesti sanatooriumites), savihoito (Soome
 sanatooriumites)
 porekälypy
 vaikutus

mädanik	märkäpesäke
mähis	pakkaus, kääre
mähkida	kiedota ◇ ravitav piirkond mähitakse kaitsekillesse hoitoalue
	kiedotaan suojakalvoon
nahahaigus	ihotauti
nahapuhastus	ihonpuhdistus
nahk	iho
naistearst	naistentautilääkäri, gynekologi
nakkus	tartunta, infekcio
narkoos	nukutus
narkoosi anda	nukuttaa
niiske	kostea
niisutada	kosteuttaa
nõelravi	akupunktio
nägu	kasvot (pl)
näohooldus	kasvohoito
närv	hermo
närvisüsteem	hermosto
ohatis	rohtuma
operatsioon	leikkaus
organ	elin
organism	elimistö
osaline massaaž (<i>teatud kehapiirkonnale</i>)	osahieronta
paistetus	turvotus
palavik	kuume
palavik	kuume
parafango (<i>parafiini, muda ja magneesiumi segu</i>)	parafango (<i>parafiinin, saven ja magnesiumin seos</i>)
parafangoravi	parafangohoito
parafiin	parafiini
parafiinravi	parafiinihoito, parafiinihaude
patsient	potilas
peaarst	ylilääkäri
peapööritus	huimaus ◇ mul käib pea ringi minua huimaa.
pediküür	jalkahoito
pimesool	umpilisäke
plaaster	laastari
poolmassaaž (<i>kas üla- või alakehale</i>)	puolihieronta
prillid	silmälasit
profülaktika vt ennetamine	
protseduur	toimenpide, hoito(kerta)
psühholoog	psykologi
psüühika	psyhyke
psüühiline	psyhykinen
puhkekuurort	lomakylpylä
põdeda	sairastaa
põletik	tulehdus
põletikuvastane valuvaigisti	tulehduskipulääke
päevaoperatsioon	päiväleikkaus
pärgarter	sepelvaltimo
pärlivann	helmikylpy

rasedus	raskaus
ratastool	pyörätuoli
ravi	hoito
ravida	hoitaa, lääkitä
ravikulud	lääkintäkulut.
ravikuur	hoitokuuri, hoitajakso
ravimeetod	hoitomenetelmä
ravim	lääke
raviosakond	hoito-osasto
ravipakett	hoitopaketti
raviprogramm	hoito-ohjelma
raviraamat (<i>patsiendi meelespea</i>)	hoitokirja
ravivõimlemine	lääkintävoimistelu, kuntovoimistelu
retsept	resepti
retseptiravim	reseptilääke
saatekiri	lähete
sanatoorium	(terveys)kylpylä
seade	laite
soe	lämmen
solaarium	solarium
soojusravi	lämpöhoito
soolakamber	suolakammio
soovitada	suositella
stress	stressi
suhkrutõbi	sokeritauti
survedušš	painesuihku
süda	sydän
südamehaigus	sydäntauti
sügeleda	kutiaa, kutista
sümptom	oire
taastuda	palautua
taastusravi	kuntoutus
taastusravikeskus	kuntoutuskeskus
teetanus	jäykkäkouristus
temperatuur	lämpötila
tervis	terveys
tervislik	terveellinen
trauma	vamma
tsellulliit	sellulliitti
tsirkulaardušš	pyörösuihku
tsooniteraapia	vyöhyketerapia
tsöliaakia (<i>allergia enamikus</i>)	keliakia
teraviljades sisalduva gluteenhappe suhtes)	
tuimestada	puuduttaa
tuimestus	puudutus
turbaravi (<i>Soome sanatooriumides tehtav protseduur</i>)	turvehoito
tuulerõuged	vesirokko
täismassaaž (<i>kogu kehale</i>)	kokohieronta
ultraheli	ultraääni
unehäire	unihäiriö

uriiniproov	virtsakoe
uurida	tutkia
uuring	tutkimus
vaktsineerida	rokottaa
valgusravi	valohoito
valu	kipu, särky
alus	kipeä, kivulias
valutada	särkeä, olla kipeä, pakottaa ◇ hammas valutab hammasta pakottaa; pea valutab päätä särkee
valuvaigisti	särkylääke, kipulääke
vann	kylpy
vastunäidustus	vastasy
veen	laskimo
venitus	venytys
venitusravi	venytyshoito
vereproov	verikoe
vereringe	verekierto
vererõhk	verenpaine
veresoon	verisuoni
veresoonelaiend	suonikohju
veresuhkur	verensokeri
vesimassaaž	vesihieronta
vesivõimlemine	vesivoimistelu, allasvoimistelu
vigastus	vamma
vill, -i	rakkula
võimlemissaal	voimistelusal
äge (haiguse kulg)	akuutti
ärritada	ärsyttää
ärritus	ärsytys
ülekaal	ylipaino
ülekaaluline	ylipainoinen
ülekoormus	ylirasitus
ületundlikkus	yliherkkyys
ürdivann	yrttikylpy

Konverentsiturism

abstrakt	abstrakti, yhteenvedo esitelmäaiheesta
ajagraafik	aikataulu
ajakirjandus	lehistö
ajakirjanik	lehtimies
ajakirjanike ruum	lehistöhuone
ajurünnak	aivoriihi
akrediteerida	akkreditoida, rekisteröidä
aktuaalne	ajankohtainen
alfabeet	aakkoset (pl) ◇ osavõtjad on alfabeetilises järjestuses osallistujat ovat aakkosjärjestyksessä
algne eelarve	alustava budjetti
ametlik	virallinen
ametnik	virailija
andmeside	tietoliikenne
arvuti	tietokone

arvutivõrk	tietokoneverkko
audioseade	äänentoistolaite
auditoorium	auditorio (<i>luentosali, kuulijakunta</i>)
auliige	kunniajäsen
avada	avata
avakõne	avajaispuhe
avaldada	julkaista (kirjana); ilmaista (mielipidettä) ◇ heaks kiidetud kokkuvõttes ja ettekanded avaldatakse teaduslikus erialaajakirjas hyväksytyt tiivistelmät ja esitelmät julkaistaan alan tieteellisessä aikakauslehdessä; ülddiskussiooni ajal avaldas oma seisukoha kohal viibinud 60 inimesest 15 yleiskeskustelussa ilmaisi mielipiteensä läsnäollista 60 henkilöstä 15
avamine	avajaiset
bankett	banketti, juhla-ateria
blankett	lomake, kaavake ◇ kas te täidaksite selle blanketi? täyttäisittekö tämän lomakkeen (kaavakkeen)?
buffet-õhtusöök vt õhtusöök	
rootsi lauas	
CD-plaat	CD-levy
datakahur	datatykki
dataprojektor	dataprojektori
debatt	debatti, vapaa keskustelu
delegaat	edustaja, delegaatti
diaprojektor	diaprojektori
digitaalne	digitaalinen
diktofon	sanelin, sanelukone ◇ intervjuud lindistati diktofoniga haastattelut nauhoitettiin sanelimella (sanelukoneella)
diplomaadistiil (<i>istekohtade paigutus</i>)	diplomaattinen pöytäjärjestys, diplomaattityyli (kokoustilojen sisustuksessa)
dokument	asiakirja, dokumentti
dokumenteerida	dokumentoida
edasi lükata	siirtää ◇ koosolek lükati edasi järgmisele nädalale kokous siirrettiin ensi viikolle
eelarve	budjetti, talousarvio
eelregistreerimine	ennakkorekisteröinti
ekraan	valkokangas, (<i>television</i>) kuvaruutu, (<i>laskimen</i>) näyttöruutu
ekspert	asiantuntija
eksponendi käsiraamat	näytteilleasettajan käsikirja
eksponent	näytteilleasettaja
elektronpost	sähköposti
erakorraline (koosolek)	ylimääräinen (kokous)
esindaja	edustaja
esitleda	esitellä
esmaklassiline	ensiluokkainen
ettekannet pidada	esitelmöidä
ettepanek	ehdotus
ettepanekut teha	ehdottaa
ettevalmistus	valmistelu
faks	faksi
filmiprojektor	elokuvaprojektori, filmiprojektori
finantseerida	rahoittaa
foorum	foorumi

formaalne	muodollinen
fotograaf	valokuvaaja
fotografeerida	valokuvata, ottaa valokuvia
galalõuna	juhlapäivällinen
grafoprojektor	piirtoheitin
grafoprojektori kile	piirtoheitinkalvo
heli	ääni
heli kvaliteet	äänen laatu
heliisolatsioon	äänieristys
hää	ääni
hääletada	äänestää
hääletus	äänestys
hääletusviis	äänestystapa
hääleõigus	äänivalta, äänioikeus
induktsioonsilmus	induktiosilmukka
(vaegkuuljatele)	
infolaud	info[rmaatio]pöytä, info[rmaatio]tiski
internetiühendus	internet-yhteys
interpreteerida vt tõlgendada	tulkita
ISDN-ühendus	
	ISDN-yhteys
isoleerida	eristää
istekoht	istumapaikka
jagada	jakaa ♦ ruumi saab jagada kaheks osaks tila voidaan jakaa kahteen osaan; osavõtjatele jagati juhatuse tegevusaruanne osallistujille
	jaettiin hallituksen toimintakertomus
juhtmeta mikrofoni	langaton mikrofoni
järeltõlge	jälkitulkkaus, konsekutiivitulkkaus
järgida (nõudeid, määrusi, lepingutingimusi vms)	noudattaa (<i>vaatimuksia, määräyksiä, sopimusehtoja yms</i>) ♦ otsuseid järgitakse päätöksiä noudatetaan
kaasaegne	nykyaikainen
kandidaat	ehdokas
kapatsiteet	kapasiteetti
kassett	kasetti
kassettmagnetofon	kasettinauhuri
kasutada	käyttää
kasutuseesmärk	käyttötarkoitus
katkestada	keskeyttää ♦ koosolek katkestati kokous keskeytettiin
kiirkuller	pikalähetti, kuriiri
kirjalik	kirjallinen
klassistiil (istekohtade paigutus)	luokkamuoto
kohtvõrk (kohalik, harilikult firmasisene arvutivõrk)	paikallisverkko (LAN)
kohvipaus	kahvitauko
kokkulepe	sopimus
komisjon	toimikunta
komitee	valiokunta
kongressikeskus	kongressikeskus
kongressiportfell	kongressisalkku
kontrollida	tarkistaa, tarkastaa
konvent (ühingu või teatud	konventti (<i>yhdistyksen tai tietyn ryhmän määräaikainen kokous</i>)

<i>rühma korraline koosolek</i>	
konverents	konferenssi
konverentsiturism	kokousmatkailu
koopia	kopio, moniste (paljundusmasinal); jäljennös
koopiat teha	monistaa, ottaa kopio, tehdä kopio
koosolek	kokous
koosoleku juhataja	kokouksen puheenjohtaja
koosolekuruum	kokoushuone
koosolekutehnika (<i>seadmed, vahendid jms</i>)	kokoustekniikka, kokousvälineistö, kokouslaitteet
koostada	laatia ♦ koostati protokoll laadittiin pöytäkirja
korraldada	järjestää
korraldaja	järjestäjä
korraline (üld)koosolek	sääntömääräinen (yleis)kokous
kuller	lähetti
kulleriteenus	lähettipalvelu
kuvar	näyttöruutu
kõlar	kaiutin
kõne	puhe
kõneleja	puhuja
kõnepult	puhuja[n]koro
kõnet pidada	pitää puhe
kõrgetasemeline	korkeatasoinen
kõrvaklapid (<i>pl</i>)	kuulokkeet (<i>pl</i>)
küsimustik	kysely, kysymyslomake
lahendada	ratkaista ♦ protseduurivaidlus lahendati menettelytapakiista ratkaistiin
<i>laptop</i> vt sülearvuti	
lava	näyttämö
leping	sopimus
leppida	(<i>kokku ~</i>) sopia; (<i>muganeda</i>) sopeutua; (<i>rahulduda</i>) tyytyä ♦ leppisime tasu suuruses kokku sovimme palkkion määrästä
liige	jäsen
lilleseadja	floristi
lindistada	nauhoittaa
loeng	luento
loož	aitio
lõpetada	päättää
lõppeda	päättyä {illat} ♦ kõne lõppes aplausiga puhe päättyi aplodeihin; konverents lõppes lahkumisõhtusöögiga konferenssi päättyi jäähyväisillalliseen
lõppraport	loppuraportti, yhteenveto
lõpuloeng	päätösluento
lõputseremoonia	päätöstilaisuus
lõunasöök	lounas
lappar (kõnek) vt sülearvuti	
lüümik vt grafoprojektori	
kile	
magnetofon	nauhuri
mahutavus	kapasiteetti
maks (rah)	maksu
mapp	kansio
mess	messut (<i>pl</i>) ♦ rahvusvaheline mess kansainväliset messut

messihall	messuhalli
mikrofon	mikrofoni
mitteametlik	epävirallinen
 mobiiltelefon	matkapuhelin, kännykkä (<i>kõnek</i>)
märkmik	muistikirja
nimekiri	nimilista
nimesilt	nimilappu
nimetada	nimittää
nõuda	vaatia ♦ nõuda koosoleku kokkukutsumist vaatia kokous koolle
nõupidamine	palaveri
nõupidamisruum	neuvottelutila
näitus	näyttely
näituse kataloog	näyttelyluettelo
näitusehall	näyttelyhalli
ooteruum	odotushuone
osa võtta	osallistua
osavõtja	osallistuja, osanottaja
osavõtumaks	osallistumismaksu
otsevalimine (telefonil)	suoravalinta
otsevalimisega telefon	suoravalintapuhelin
otsustuspädev	päätösvaltainen
otsustusõigus	päätösvalta, päättämisoikeus
pabertahvel	paperitaulu, fläppitaulu
paljundusmasin	kopiokone, monistuskone
paneeldiskussioon	paneelikeskustelu
peasekretär	päsihteeri
personaalne	henkilökohtainen
pimenduskardinad	pimennysverhot
pistikupesa	pistorasia
plenaaristung	täysistunto, päälluento
podium	koroke
poster	juliste, poster
posteritekanne	posterisitys
pressikeskus	lehdistökeskus
pressikonverents	lehdistötilaisuus
printer	tulostin, printteri (<i>kõnek</i>)
printida	tulostaa, printata (<i>kõnek</i>)
programm	ohjelma
projitseerida	heijastaa
protseduur (koosoleku kord)	kokousjärjestys, menettelytapa
päevakord	esityslista, päiväjärjestys ♦ päevakord kinnitati esityslista hyväksyttiin
päevakorrapunkt	esityslistakohta
päevavalgus	päivänvalo
raadiokohtvõrk (WLAN)	langaton paikallisverkko (WLAN)
rahastada	rahoittaa
rahvusvaheline	kansainvälinen
registreerida	rekisteröidä
registreerimisblankett	rekisteröintikaavake, rekisteröintilomake
registreerimismaks	rekisteröintimaksu
registreeruda	ilmoittautua, rekisteröityä
reguleerida	säätää

repliik	repliikki
resolutsioon (koosolekul)	päätös, päätöslauselma
ruumi rent	tilavuokra
ruumilahendus	tilaratkaisu
ruumiplaneering	tilasuunnitelma
rühmatöö	ryhmätö
saal	sali
saata (kirja, faksi, arvet jms)	lähettää
salvestada	tallentaa, taltioida
satelliit	satelliitti
satelliitühendus	satelliittiyhteys
seaduslik	laillinen
seisukoht (veendumus)	kanta
sekretariaat	sihteeristö
sekretär	sihteeri
seminar	seminaari
smoking	smokki
standardvarustus	vakiovarusteet (pl)
suuline	suullinen
sõna saada	saada puheenvuoro
söögisaal	ruokasali
sülearvuti	syylimikro, salkkumikro, kannettava tietokone, läppäri (kõnek)
sümposion (sama teemat käsitlevatest ettekannetest koosnev eriteadlaste koosolek)	symposium (samaa aihetta käsittelevistä esitelmistä koostuva asiantuntijakokous)
sünkroontõlge	simultaanitulkkaus
sünkroontõlkesüsteem	simultaanitulkkausjärjestelmä
tagasi lükata	hylätä ◇ ettepanek lükati tagasi ehdotus hylättiin
tagastada	palauttaa
tahvel	taulu
tase	taso
taskutelefon	matkapuhelin, kännykkä (kõnek)
teaduslik	tieteellinen
teatada	ilmoittaa
teatristiil (istekohtade paigutus)	teatterimuoto, teatterityyli
teema	aihe, teema
teema	aihe, teema ◇ meie seminari teema on seminaarimme aiheena/teemana on
tees	tiivistelmä ◇ ettekannete teesid esitelmien tiivistelmät
teisaldada	siirtää
tervik	kokonaisuus
tervitusüritus	tervetuliaisjuhla, tervetuliaistilaisuus
tipp	huippu
tippnõupidamine	huippukokous
tipptase	huipputaso
toimetada	toimittaa
traadita kohtvõrk (WLAN)	langaton paikallisverkko (WLAN)
turvakontroll	turvataarkastus
turvamees	turva[llisuus]mies, järjestysmies
tutvustada	esitellä
TV-monitor	TV-monitori

tõlgendada	tulkita
tõlk	tulkki
tõlkeaparatuur vt	tulkkauslaitteet
tõlkeseadmed	
tõlkida	kääntää (kirjal); tulkata (suul.)
täisistung	täysistunto
töökord	työjärjestys
töörühm	työryhmä
U-stiil (<i>istekohtade paigutus</i>)	U-muoto
vaatleja	tarkkailija
vaba mikrofoni	vapaa mikrofoni
vaba riietus	vapaamuotoinen pukeutuminen
valgustada	valaista
valgustus	valaistus
valida	valita
valjuhääldi	kovaääninen
vastuettepanek	vastaehdotus
vastuvõtulaud	vastaanottopöytä, vastaanottotiski
ventilatsioon	ilmastointi
ventilatsioonisüsteem	ilmastointijärjestelmä
vestelda	keskustella
vestlusring	paneeli ♦ <i>vestlusring lõppes publikuküsimustega</i> paneelikeskustelu päätyi yleisökysymyksiin
videokahur	videotykki
videokonverents	videokonferenssi
videomagnetofon	videonauhuri
videoprojektor	videoprojektori
viia	viedä, (ellu ~) toteuttaa
workshop vt õpikoda	työpaja, workshop
võimaldada	mahdollistaa ♦ <i>paindlikud ruumilahendused võimaldavad korraldada bankette isegi 1500 inimesele</i> joustavat tilaratkaisut mahdollistavat bankettien järjestämisen jopa 1 500 henkilölle.
väljavõte	ote ♦ <i>väljavõte protokollist</i> ote pöytäkirjasta
õhtukleit	iltapuku
õhtusöök	illallinen
õhtusöök rootsi lauas	<i>buffet</i> -illallinen
õpikoda	työpaja, workshop
ära jätta	peruuttaa
ühendada	yhdistää
üleriigiline	valtakunnallinen

Reisibüroo

annulleerida vt tühistada	
arve	lasku
arveldada	laskuttaa
<i>back to back väljumine (pakettreise teenindav lendude väljumine: eelmine rühm saabub koju sama lennuga, millega uus rühm viiakse sihtpunkti)</i>	peräkkäiset lennot (<i>seuramatkasarjan lähdöt toteutetaan back to back: edellinen ryhmä palaa samalla lennolla, jolla uusi ryhmä menee kohteeseen</i>)
broneerida	varata
broneering	varaus

broneeringunumber
broneeringutasu

edasimüüja
ettemaks
formaalsus
giid

hilineda
hind
hinnakalkulatsioon
hinnakiri
hulgihind
kajut
kasutada
kehtiv

kinnitada

klassiekskursioon
klient
kokkuleppehind
komisjonitasu
kontrollida
kvoot
käibemaks

lahtine pilet (*reisi eest on marsruudile vastavalt makstud, kuid koht on broneerimata*)

lennufirma
lennujaamamaks
lennuliiklus

lisamaks
lõbureis
majutada
makseviis
meeskond
muuta

nimekiri
ootenimekiri
otselend

pagas
pakettreis vt rühmareis
pardakaart (*laevas, lennukis*)

piir
pilet
pileti registreerimine
praam
preemiareis
puhkereis
püsiklient
registreeritud pagas

varausnumero

varausmaksu ◇ *reisikorraldaja poolt määratud broneeringutasu* matkajärjestäjän määrämä

varausmaksu
jälleenmyyjä
ennakkomaksu
muodollisuus

matkaopas, opas ◇ *reis giidi juhendamisel* opastettu matka

myöhästyä
hinta
hintalaskelma
hinnasto
tukkuhinta
hytti

käyttää

voimassa oleva ◇ *kehtiv kindlustus* voimassa oleva vakuutus

vahvistaa ◇ *broneering on kinnitatud* varaus on vahvistettu

luokkaretki; leirikoulu

asiakas
sovittu hinta
myyntipalkkio, provisio, provikka (*kõnek.*)
tarkastaa

kiintiö

arvonlisävero

avoin lippu (*matka on reitin mukaan maksettu, mutta paikkavarausta ei ole tehty*)

lento-yhtiö

lento-kenttävero, lähtövero

lento-liikenne

lisämaksu

risteily

majoittaa

maksutapa

miehistö

muuttaa

nimilista

odotuslista

suora lento

matkatavarat (pl)

maihinnousukortti (*laivassa, lentokoneessa*)

raja

lippu

lähtöselvitys

lautta

palkintomatka, kannustematka

lomamatka

kanta-asiakas

kirjattu matkatavara

reis
reisiagent
reisibüroo (*müüb reisikorraldaja koostatud pakettreise, vahendab reisiteenuseid*)
reisida
reisija
reisikorraldaja

reisipakett
reisiprogramm
reisitutvustus (*näit. brošüür*)
rühm
rühmareis

saabuda

sadam
sihtkoht
soodushind
suurklieent
teenus
teenustasu
tellida
transiit
transport
turistiklass
turvajuhised
täiskasvanu
täituvus (*nt hotelli*)
tühistada

tühistamismaks
vahemaandumine
vahendada
vahendustasu
valida
valuuta
viisa
volikiri
volitada
volitus
välja registreerida

väljuda
ärikläss
ärireis
ühe suuna (*pilet*)

matka
myyntiedustaja, matka-agentti
matkatoimisto (*myy matkanjärjestäjän laatimia valmismatkoja, välittää matkapalveluita*)
matkustaa
matkustaja
matkanjärjestäjä ♦ **reisikorraldajal on õigus täiendada pakettreisei üldtingimusi**
matkanjärjestäjällä on oikeus täydentää yleisiä valmismatkaehtoja
valmismatka
matkaohjelma
matkaesite
ryhmä
pakettimatka

saapua ♦ **saabumine sihtkohta** saapuminen
kohteeseen
satama
kohde
alennus
suurasiakas
palvelu
palvelumaksu
tilata
kauttakulku
kuljetus
turistiluokka
turvallisuuohjeet
aikuinen
käyttöaste (*esim. hotellin*)

peruuttaa ♦ **reisija peab reisi tühistamisest teatama viivitamatult reisikorraldajale** matkustajan on viivytystä ilmoitettava matkan peruuttamisesta matkanjärjestäjälle
peruutusmaksu
välilasku
välittää
välityspalkkio
valita ♦ **vali makseviis** valitse maksutapa
valuutta
viisumi
valtakirja
valtuuttaa
valtuutus
ulos kirjoittautua ♦ **hotellist tuleb välja registreerida enne keskpäeva** hotellista on kirjoitaututtava ulos keskipäivään mennessä
lähteä
liikemiesluokka
liikematka
yhdensuuntainen (*lippu*)

ülebroneering

ylivaraus, ylibuukkaus (*kõnek.*)

Turismimajandus ja –seadusandlus

aadress

osoite

aktiva

aktiivat

alandada (*hinda*)

alentaa (*hintaa*)

algatus

aloite

algatusvõimeline

aloitekykyinen

alkoholimüügi luba

anniskelulupa

alkoholimüük

anniskelu

alluv

alainen

amet

ammatti

ametireis vt tööreis

ametlik

virallinen ♦ **ametlik esindaja** virallinen edustaja

analüüs

analyyssi

analüüsida

analysoida

andmed (pl)

tiedot (pl) ♦ **need andmed registreeritakse**

kliendiprofiiliandmestik nämä tiedot kirjataan

asiakasprofiilitietoihin

annulleerida

peruuttaa

annulleering

peruutus

apelleerida

vedota

arengukava

kehityssuunnitelma

asukoht

sijainti ♦ **suurepärane asukoht** erinomainen sijainti

asutada

perustaa

avanss (*töötasu osaline ettemaks*)

palkkaennakko

B&B (majutus ja hommikusöök näiteks

aamiaismajoitus (*majoitus ja aamiainen esimerkiksi*

eramajas, talus, mõisas)

üksityiskodissa, maalaistalossa, kartanossa)

broneerida

varata

broneerimissüsteem

varausjärjestelmä

broneering

varaus

broneeringu kinnitus

varausvahvistus

büroo

toimisto

bürookulud

toimistokulut

deebet

debet

delegeerida

delegoida

devalvatsioon

devalvaatio

devalveerida

devalvoida

eelarve

budjetti

eelarvestada

budjetoida

eelarvestus

budjetointi

eelnevalt

etukäteen, ennakoon

eksitav

harhaanjohtava

elatusase

elintaso

erinõue

erikoisvaatimus, erityisvaatimus

eritleda vt spetsifitseerida

ettemaks

ennakko, ennakkomaksu

ettevõte

yritys

ettevõtja

yrittäjä

force majeure
garanteerida
giid
giiditeenus
giid-tõlgiteenus
hilineda

hind
hinnaalandus
hinnavõrdlus
hooaeg
hotellikett
hotellimajandus
hüvitis
incoming vt sissetulev turism
infoühiskond
juhtpositsioon
jõustuda
järelvalve
järk (*nt majutusasutuse*)
keeluseadus
kellaaeg
kindlustada (*kindlustuslepingut sõlmida*)
kindlustusteenus
kirjalik
kirjeldada
kirjeldus
klass (*nt majutusasutuse*)

klassiekskursioon
klassifikatsioon
klassifitseerida
kliendi andmebaas

kliendi rahulolu

kliendikeskne
kliendirühm
klienditeenindus
klient
klientide hulk
klientsus
koht
kohustada
kohustuda
kohustus
komisjonitasu
kompensatsioon vt hüvitis

ylivoimainen este, *force majeure*
taata ◇ **garanteeritud broneering** taattu varaus
[matka]opas
opaspalvelu
opas-tulkkipalvelu
myöhästyä ◇ **rühma hilinemisel kohustub giid ootama vähemalt pool tundi** ryhmän myöhästyessä matkailuopas on velvollinen odottamaan vähintään puoli tuntia
hintaa
alennus
hintavertailu
kausi
hotelliketju
hotelliala
korvaus

tietoyhteiskunta
johtoasema, johtava asema
astua voimaan
valvonta
luokka
kieltolaki
kellonaika
vakuuttaa (*ottaa vakuutussopimus*)
vakuutuspalvelu
kirjallinen
kuvailla
kuvaus ◇ **reisikirjeldus** matkan kuvaus
luokka ◇ **see moodne esimese klassi hotell on kapitaalremonditud 1995.aastal** tämä moderni ensimmäisen luokan hotelli on peruskorjattu vuonna 1995
luokkaretki, leirikoulu
luokitus
luokitella
asiakastietokanta ◇ **kliendi andmebaasis salvestatud andmed** asiakastietokantaan tallennetut tiedot
asiakastytyväisyys ◇ **millised tegurid mõjutavad kliendi rahulolu?** millaiset tekijät vaikuttavat asiakastytyvyyteen?
asiakaskeskeinen
asiakasryhmä
asiakaspalvelu
asiakas
asiakasmäärä
asiakkuus
paikka
velvoittaa
sitoutua
velvollisuus, sitoumus
myyntipalkkio

konkureerida	kilpailla
konkurents	kilpailu
kontaktandmed (pl)	yhteystiedot (pl)
konverentsiteenus	konferenssipalvelu
koostada	koota, laatia
kreedit	kredit
kriteerium	kriteeri
kuupäev	päivämäärä
kvoot (majutusasutuse ja reisibüroo vahelise lepinguga määratletud broneeritavate majutuskohdade arv)	kiintiö
kvooti kehtestada	kiintiöidä
kõrvalteenus (turismitootele lisaks pakutav tasuta teenus)	oheispalvelu (matkailutuotteen myynnin yhteydessä tarjottava ilmainen palvelu)
lennuväljatransfer	lentokenttätransfer ♦ lennuväljatransferi eest makstakse kahe tunni tasu lentokenttätransferista maksetaan kahden tunnin palkkio
leppetrahv	sopimussakko
liik	laji
lisateenus (tasuline teenus, mis on seotud põhiteenusega, näiteks toitlustuse pakumise kampingus ööbijatele)	lisäpalvelu (maksullinen palvelu pääpalvelun yhteydessä, esim. ateriapalvelut leirintäalueella)
loodusturism	luontoturismi
lühipuhkus	lyhytloma
maaturism	maaseutumatkailu
majutada	majoittaa
majutus	majoitus
majutusasutus	majoitusliike
majutusteenus	majoituspalvelu
majutustegevus	majoitustoiminta
makse	maksu, maksusuoritus
maksedokument	maksutosite
maksetingimus	maksuehto
maksetähtaeg	eräpäivä
makseviis	maksutapa
meelelahutusteenus	viihdepalvelu
moodustada	muodostaa
mugavusaste	mukavuustaso ♦ Economy Extra klassis on kõrge mugavusaste Economy Extra –luokassa on korkea mukavuustaso
määratleda	määritellä
määrus	asetus, määräys
müüa	myydä
müük	myynti
nõudlus	kysyntä
nõue	vaatimus
outgoing vt väljaminev turism	
pakettreis (reisipakett, mis sisaldab transporti ja majutust või üht eelmainituist ühendatuna mõne turismiteenusega; kestab üle 24 tunni või sisaldab majutust)	valmismatka (matkapaketti, joka sisältää kuljetuksen ja majoituksen tai toisen näistä liitettynä johonkin matkailupalveluun; kestää yli 24 tuntia tai sisältää majoituksen)
pakkuda	tarjota
pakkumine	tarjonta
palgatase	ansiotaso, palkkataso

pass	passi
personal	henkilöstö
personalikulud (pl)	henkilökustannukset (pl)
poolpansion (hommikusöök ja üks söögikord, tavaliselt lõunasöök)	puolihoito (aamiainen ja yksi ateria, yleensä päivällinen)
positsioon	asema
preemiareis	palkintomatka, kannustematka
printida	tulostaa ♦ prindi saabuvate klientide nimekiri tulosta
	saapuvien asiakkaiden nimilista
prognoos	ennuste
prognoosida	ennustaa, arvioida ♦ arvu prognoositakse tõusvat miljoni reisijani määrän arvioidaan nousevan miljoonaan matkustajaan
programmteenus (juhendatud aktiivne tegevus, tihti seotud looduses liikumisega)	ohjelmapalvelu (ohjattu aktiivinen toiminta, usein luontoon liittyvä)
puhkereis	lomamatka
põhjus	syy ♦ reisija õigus tühistada reis ilma mõjuva põhjuseta matkustajan oikeus peruuttaa matka ilman erityistä syytä
	aiheuttaa
põhjustada	kanta-asiakas
püsiklient	raportti
raport	raportoida
raporteerida	rekisteri
register	rekisteröidä
registreerida	rekisterinúmero, rekisteröintinúmero
registreerimisnumber	matkakohde
reisi sihtkoht	matkatoimisto
reisibüroo	matkustaa
reisida	matkustaja
reisija (isik, kes reisib kahe või enama riigi vahel või kahe või enama koha vahel oma elukohariigi piires)	
reisija (registri)kaart	matkustajakortti
reisijuht (isik, kes tegeleb reisi ajal selle praktilise korraldamisega ja tutvustab marsruudile jäävaid huviväärtsusi)	matkanjohtaja (henkilö, joka hoitaa matkalla kaikki käytännön järjestelyt ja esittelee matkareitin varrella olevia kiinnostavia paikkoja)
reisikirjeldus	matkan kuvaus
reisikorraldaja	matkanjärjestäjä
reisisaatja vt reisijuht	matkanjohtaja
reisiteenus	matkapalvelu
reklaamida	mainostaa
reklaamprospekt	mainosesitys
renditeenus	vuokra[us]palvelu
rent	vuokra ♦ anda rendile antaa vuokralle
rentida (kellelegi)	vuokrata (jollekin)
riik	valtio, maa
riiklik	valtiollinen, valtion -
RKT (rahvamajanduse kogutoodang)	BKT (bruttokansantuote)
rühm	ryhmä
rühmabroneering	ryhmävaraus
sihtkohariik	kohdevaltio, kohdema
sisalduda	sisältyä
siseturism (teatava riigi residentide reisimine üksnes selle riigi piires)	kotimaanmatkailu (tietyn maan asukkaiden matkailu omassa maassaan)

siseturundus	sisäinen markkinointi
sissetulev turism (<i>teatava riigi mitteresidentide reisimine selle riigi piires</i>)	incoming-matkailu
soodusmüük	alennusmyynti
sotsiaalmaks	sosiaaliturvamaksu
spetsiaalriietus	erikoisasuste
spetsifitseerida	eritellä ♦ tasud makstakse spetsifitseerituna
	palkkiot maksetaan eriteltynä
statistika	tilasto
sõitjatevedu	matkustajakuljetus
tagatud broneering	taattu varaus
tarbida	kuluttaa
tarbija	kuluttaja
tase	taso
teave	tieto
teenindus	palvelu
teeninduskultuur	palvelukulttuuri
teenus	palvelu
tegevusala	toimiala
tingimus	ehto
toitlustusteenus	ravitsemispalvelu
transfer (<i>transferi all mõeldakse ülesannet, mis ei sisalda ööbimist ja mille põhieesmärgiks on klientide transportimine</i>)	transfer (transferilla tarkoitetaan tehtävää, johon ei sisälly yöpymistä ja jonka pääasiallisena tarkoituksena on asiakkaiden kuljetus)
transiit	kauttakulku
transiitreisija (<i>ei sisene passikontrolli kaudu ametlikult riiki, näiteks transiitreisil olevad lennureisijad</i>)	kauttakulkumatkustaja (<i>ei saavu passitarkastuksen kautta virallisesti maahan, esimerkiksi kauttakulkumatkalla olevat lentomatkustajat</i>)
transpordivahend	kuljetusväline
turism (<i>inimeste reisimine ja viibimine väljaspool oma igapäevast keskkonda puhkuse, äri või muudel eesmärkidel, kui külastuse kestus ei ületa üht kalendriaastat</i>)	matkailu (<i>matkustaminen ja viipyminen vakinaisen asuinpaikkakunnan ulkopuolella lomanvieton, liikeasioiden tai muiden seikkojen vuoksi</i>)
turismiettevõtlus	matkailuelinkeino
turismiinfo	matkailuinfo
turismiseadus	matkailulaki
turismiteenus	matkailupalvelu
turismitoode (<i>toode, mille turismiettevõtja kujundab ja müüb kindlale sihtrühmale</i>)	matkailutuote (<i>tuote, jonka matkailuyrittäjä kehittää ja myy määrätyle kohderyhmälle</i>)
turismiturundus	matkailumarkkinointi
turist (<i>külastaja, kes veedab vähemalt ühe öö külastatava koha/riigi majutusettevõttes</i>)	matkailija, turisti
turundada	markkinoida
turundus	markkinointi
turunduskett	markkinointiketju
tuumtoode	ydintuote ♦ hotellituba kui tuumtoode hotellihuone
	ydintuotteena
täispansion (<i>hommikusöök ja kaks söögikorda</i>)	täysihoito (<i>aamiainen ja kaksi ateriala</i>)
täita (<i>lepingutingimusi</i>)	noudattaa (<i>sopimusehtoja</i>)
täituvus (<i>majutusasutuses</i>)	käyttöaste (<i>majoitusliikkeessä</i>)
tööreis	työmatka, virkamatka
töötada (<i>süsteemi, masina jms puhul</i>)	toimia ♦ süsteem töötab laitmatult järjestelmä toimii moitteettomasti

tööülesanne	työtehtävä
tühistada	peruuttaa ♦ broneeringu tühistamine varauksen peruuttaminen
vahendada	välittää
vastata (nõuetele)	vastata (<i>vaatimuksia</i>)
vastutada	vastaa, olla vastuussa
vastutus	vastuu
viisa	viisumi
viisateenus	viisumipalvelu
VIP-klient	VIP-asiakas
võimaldada	mahdollistaa, antaa mahdollisuus
võtmeklient	avainasiakas
väliharrastus	ulkoilu
väljaminev turism (kodumaalt välisriiki reisimine)	<i>outgoing</i> matkailu (<i>kotimaasta ulkomaille suuntautuva matkailu</i>), ulkomaamatkailu
väljastada	luovuttaa
väljasõit (ekskursioon)	retki
väljasõit (väljumine)	lähtö
väärtus	arvo
väärtustada	arvostaa
õigus	oikeus
äripartner	liikekumppani
äriregister	kaupparekisteri
äritegevus	liiketoiminta
üksikbroneering	yksittäinen varaus
üldnõue	yleisvaatimus
üldtingimus	yleisehto
ülemus	esimies

Lühendid

A, aisle	vahekäigupoolne istekoht	käytävän puoleinen istumapaikka
ACFT, aircraft	lennuk	lentokone
ADAR, advise arrival	teatage saabumisaeg	ilmoittakaa saapumisaika
ADIN, advise instructions	andke juhised	antakaa ohjeet
ADL, adult	täiskasvanu	aikuinen
ADNO, advise if not ok	teatage, kui asi pole korras	ilmoittakaa, ellei asia ole kunnossa
ADS, address	aadress	osoite
ADV, advise	teatada	ilmoittaa
ADVR, advise rate	hinnaküsimine	hintapyyntö
AGT, travel agent	reisibüroo	matkatoimisto
ALTN, alternative	alternatiiv(ne)	vaihtoehto(inen)
AM	ennelõuna	aamupäivä
AP, airport	lennuväli, lennujaam	lentokenttä, lentoasema
AP, American plan	majutus ja täispansion	majoitus ja täysihoito
AP, via Arlantic and Pacific	lennumarsruut Atlandi ja Vaikse ookeani kaudu	lentreitti Atlantin ja Tyynen valtameren kautta
APEX, advance purchase excursion	ette ostetav spetsiaalhinna edasi-tagasi lennupilet	etukäteen ostettava erikoishintainen, edestakainen lentolippu

fare		
APR, April	aprill	huhtikuu
APROX, approximately	umbkaudu, ligikaudu	likimäärin, noin
ARNK, arrival unknown	saabumisaeg/-viis pole teada	saapumisaika/-tapa ei ole tiedossa
ARR, arrive	saabumine sihtkohta	saapumine kohteeseen
AS, flight open	vabad kohad	paikkoja vapaana
ASAP, as soon as possible	nii ruttu kui võimalik	niin pian kuin mahdollista
ASC, advise of schedule change	teade sõiduplaani muudatusest	aikataulun muutosilmoitus
ASR, advance seat reservation	istekoha eelbroneerimine	istumapaikan etukäteisvaraus
AT, via the Atlantic	lennumarsruut Atlandi ookeani kaudu	lentoreitti Atlantin valtameren kautta
ATT(N), attention	teadmiseks	tiedoksi
AUG, August	august	elokuu
AVBL, available	kasutatav, saada olev	käytettävissä, saatavissa (oleva)
B, bulkhead	lennuki iga seksiooni esimene rida	koneen jokaisen osaston ensimmäinen rivi
BAG, baggage	pagas	matkatavarat
BAR, business account record	lennufirma äriklientide andmebaas	lentoyhtiökohtainen tietojärjestelmä liikematkustajia varten
BBML, infant/baby meal	imikutoit	vauvanruoka
BBR, bankers' buying rate	panga ostukurssi	pankin ostukurssi
BD, bed	voodi	sänky, vuode
BDS vt BD		
BFR, before	enne	ennen
BLND, blind passenger	pime reisija	sokea matkustaja
BRDD, boarded	väljunud	lähtenyt
BRDG, boarding	väljumas	lähdössä oleva
BULK, bulky baggage	suuremõõtmeline pagas	suurikokoinen matkatavara
CAR, car rental	autorent	autonvuokraus
CBBG, cabin baggage	käsipagas	käsimatkatavara
CC, credit card	krediitkaart	luottokortti
CC, flight closed	lend välja müüdud	lento loppuunmyyty
CH, child	laps	lapsi
CHD, child	laps (2-11-aastane)	lapsi (2-11 vuotta)
CHTR, charter	tellimuslend, <i>charter</i> -lend	tilauslento
CK, check	kontrollida	tarkistaa
CNF NO, confirmation number	kinnituse number	vahvistusnumero
CNF, confirmed	kinnitatud broneering	vahvistettu varaus
CNL, cancel	tühistada	peruuttaa
COMM.RATE; commission rate	brutohind, millelt makstakse komisjonitasu ehk müügipreemiat	bruttohinta, josta saa komission eli myyntipalkkion
COND, condition	eeldus, tingimus	edellytys, ehto
CONF, conference	konverents	konferenssi

CP, Continental plan	majutus ja kerge hommikueine	majoitus ja mannermainen aamiaisen
CSML, child meal	lastetoit	lapse ruoka
CT, circle trip	ringreis	kiertomatka
CTC, contact	võtta ühendust	ottaa yhteyttä
CTC, contact	kontaktaadress; palve ühendust võtta	kontaktiosoite; yhteydenottopyyntö
CTCB, business phone	töötelefon	työpaikan puhelinnumero
CTCH, home phone	kodutelefon	kotipuhelinnumero
CUR, currency	valuuta	valuutta
DBLB, double room with bath/shower	kahene tuba vanni/dušiga	kahden hengen huone kylvyllä/suihkulla
DBLN, double room without bath/shower	kahene tuba ilma mugavusteta	kahden hengen huone ilman mukavuuksia
DBLS, double room with shower	kahene tuba dušiga	kahden hengen huone suihkulla
DEAF, deaf passenger	kurt reisija	kuuro matkustaja
DEC, december	detsember	joulukuu
DEL, delay	viivitus, edasilükkamine	viive, lykkäys
DEP, departure	väljumine sihtkohast	lähtö kohteesta
DEP, deposit	ettemaks	ennakkomaksu
DEST, destination	sihtkoht	kohde
DIP, diplomatic mail	diplomaatiline post	diplomaattiposti
DIPB, diplomatic baggage	diplomaadipagas	diplomaattimatkatavara
DIR, direct	otse	suoraan
DLVR, deliver	toimetada kohale	toimittaa perille
DST, daylight saving time	suveaeg	kesäaika
DSU, double as single use	kahene tuba ühe kliendi kasutuses	kahden hengen huone yhdelle
DTE, date	kuupäev	päivämäärä
E, east	ida	Itä
EFF, effective	kehtiv	voimassa
EH, eastern hemisphere	idapoolkera	itäinen pallonpuolisko
EMIG, emigrant	emigrant	siirtolainen
EP, European plan	majutus ilma toitlustamiseta	majoitus ilman aterioita
EP, express train	kiirrong	pikajuna
ETA, estimated time of arrival	arvatav saabumisaeg	arvioitu saapumisaika
ETD, estimated time of departure	arvatav lahkumisaeg	arvioitu lähtöaika
F.I.T., foreign independent traveller	välismaalasest üksikreisija	ulkomaalainen yksittäismatkustaja
FEB, February	veebuar	helmikuu
FHTL, first class hotel	esimese klassi hotell	ensimmäisen luokan hotelli
FIYTO, Federation of International Youth Travel Organizations	rahvusvaheline noorteturismi organisatsioon	kansainvälinen nuorisomatkailujärjestö
FLIFO, flight	broneeringusüsteemis olevad	varauspäätteellä olevat tiedot lennon lähtö-

information	andmed lennu väljumis- ja saabumisaaja kohta	ja saapumisajajaoista
FLR, floor	korrus	kerros
FLT, flight	lend	lento
FRAG, fragile baggage	kergesti purunev pagas	särkyvä matkatavara
FRAV, first available	esimene võimalik	ensimmäinen mahdollinen
FWD, forward	saata edasi	lähettää edelleen
GI, general information system	üldinfo (näiteks linnade, ilmastikuolude jms kohta)	yleistä tietoa mm kaupungeista, säätiiedot yms
GIT, group inclusive tour	rühma pakettreis	ryhmäpakettimatka
GRPS, passenger travelling together	koos reisivad isikud	yhdessä ryhmässä matkustavat henkilöt
GTD vt GTE		
GTE, guarantee	tagatis, garantii	takuu
HK, holds confirmed	kinnitatud koht	vahvistettu paikka
HL, have listed	ootelehel	odotuslistalla
HNML	spetsiaaltoit hinduusulistele (loomaliha keelatud)	erikoisateria hindu-uskontokuntaan kuuluville, ei naudanlihhaa
HTL, hotel accommodation	hotellimajutus	hotellimajoitus
IATA, International Air Transport Association	Rahvusvaheline lennundusorganisatsioon	Kansainvälinen lentoliikennejärjestö
ID, identification	isikutunnistus (kaart)	henkilöllisyyskortti
INAD, inadmissible passenger	soovimatu reisija	ei toivottu matkustaja
INCL, including	kaasa arvatud	sisältäen
INDP, independent	üksikreisija	yksittäismatkustaja
INF, infant	alla 2-aastane laps, kellele ei broneerita lennukis oma kohta	alle 2-vuotias lapsi, jolle ei varata lentomatkan ajaksi omaa lentopaikkaa
IT, inclusive tour	pakettreis	pakettimatka
ITIN, itinerary	reisiprogramm, reisiplaan	matkaohjelma, matkasuunnitelma
JAN, January	jaanuar	tammikuu
JUL, July	juuli	heinäkuu
JUN, June	juuni	kesäkuu
KK, confirming	kinnitus	vahvistus
KL, confirming from waiting list	kinnitus ootelehel	odotuslistalta vahvistaminen
KNG, king size	eriti suur (voodi hotellitoas)	erikoissuuri (vuode hotellihuoneessa)
LTE, late	hilja	myöhään
MAP, modified American plan	majutus ja poolpansion	majoitus ja puolihoito
MAR, March	märts	maaliskuu
MAXR, maximum (superior) room rate desired	hotelli kalleim tuba	hotellin kallein huone
MAY, May	mai	toukokuu
MCO, miscellaneous charges order	maksekupong marsruudimuutustest, lennuklasside hinnavahest või pagasi ülekaalust johtuvate kulude tasumiseks	maksukuponki, jota käytetään reittimuuosten, lentoluokkien hintaerojen tai matkatavaran ylipainon aiheuttamien kustannusten suorittamiseen
MCT, minimum	lühim nõutav ümberistumisaeg ühelt	lyhin vaadittu vaihtoaika lennolta toiselle

connecting time	lennult teisele	
MINR, minimum room rate desired	hotelli odavaim tuba	hotellin edullisin huone
MODR, moderate (medium) room rate desired	keskmise hinnaga tuba	keskihintainen huone
MSCN, misconnect, misconnected, misconnection	reisijatel puudub ümberristumisvõimalus (ebapiisav ümberristumisaeg)	matkustajat menettävät jatkoyhteyden (ei riittävää koneen vaihtoaikaa)
MSG, message	sõnum	viesti
MTO, minimum tour price	väikseim lubatav pakettireisi müügihind	pakettimatkan alin sallittu myyntihinta
N, north	põhi (ilmakaar)	pohjoinen
NM, name	nimi	nimi
NOOP, no operation	lend tühistatud	lento peruutettu
NOSH, no show	broneeringu kasutamata jätnud reisija	paikkavarauksen käyttämättä jättänyt matkustaja
NOV, November	november	marraskuu
NSST, no smoking seat	mittesuitsetaja istekoht	istuinpaikka tupakoimattomille
NT, night	öö	yö
NTD, noted	arvesse võetud	huomioon otettu
OCCUP, occupancy	kvoot	kiintiö
OCT, October	oktoober	lokakuu
OFC, office	büroo, kontor	toimisto
OUT, check-out date (hotel)	hotellist väljaregistreerimise kuupäev	hotellista uloskirjoittautumispäivä
OW, one way	ühe suuna reis (lühend piletil)	lippulyhenne joka tarkoittaa yhdensuuntaista matkaa yhdensuuntainen (lippu)
OW, one way	ühe suuna (pilet)	
PAR, personal account record	andmebaas üksikreisija isikuandmete ja erisoovidega	tiedosto yksittäismatkustajan henkilötiedoista ja erikoistoivomuksista
PCT, percent	protsent	prosentti
PETC, animal in cabin	lemmikloom reisijatesalongis	lemmikkieläin matkustamossa
PH, via Pacific	lennumarsruut Vaikse ookeani kaudu	lentoreitti Tyynen valtameren kautta
PM	pärastlõuna	iltapäivä
PNR, passenger name record	broneeringu number	varausnumero
PO, via North Polar Route	lennumarsruut põhjapooluse kaudu	lentoreitti pohjoisnavan kautta
PR, purser	purser, teeninduspersonali juht lennukis ja laeval	purseri, matkustamohenkilökunnan esimies
PTA, prepaid ticket advice	ettemakstud lennupilet	ennakoon maksettu lentolippu
R.O.H., run of house	mis tahes saadaolev tuba hotellis	mikä tahansa saatavilla oleva huone hotellissa
RCVD, recieved	vastu võetud	vastaanotettu
REF, reference	viide	viite
REQ, request	palve	pyyntö
RES, reservation	broneering	varaus
RM, room	tuba	huone
RMK, remark	märkus	huomautus

RQ, request	kinnitamata broneering	vahvistamaton varaus
RQR, request replay	palutakse vastust	vastausta pyydetään
RQST, seat request	kohabroneeringupalve	paikanavarauspyyntö
RR, reconfirmed	broneeringu kinnitus	varausvarmistus
RT, round trip	edasi-tagasi reis (lühend piletil)	lippulyhenne, joka tarkoittaa meno- paluumatkaa
RTE, rate	hind	hinta
S, south	lõuna (ilmakaar)	etelä
SBML, no lactose added	laktoosivaba toit	laktoositon ateria
SEP, September	september	syyskuu
SGL, single	ühene tuba	yhden hengen huone
SGLB vt SGL		
SGLB, single room with bath	ühene tuba vanniga	yhden hengen huone kylvyllä
SGLS, single room with shower	ühene tuba dušiga	yhden hengen huone suihkulla
SHTL, second class hotel	turistiklassi hotell	turistiluokan hotelli
SKED, schedule	sõiduplaan	aikataulu
SKED, schedule	ajagraafik	aikataulu
SMST, smoking seat	istekoht suitsetajale	istuin tupakoivien osastolla
SNGL, single room without bath/shower	ühene tuba ilma vanni/dušita	yhden hengen huone ilman kylpyä/suihkua
SO, sold out	välja müüdud	loppuunmyyty
SP, via South Polar Route	lennumarsruut lõunapooluse kaudu	lentoreitti etelänavan kautta
SPML, glutein free	menüü, mis ei sisalda viljatooteid (gluteenivaba)	ateria, joka ei sisällä viljatuotteita (gluteeniton)
SPML, special meal	erimenüü, millel pole 4-tähelest koodi, mainida soovivat menüü või menüüpiirangud	erikoisruoka, jolle ei löydy 4-kirjankoodia, mainittava ruokatoivomus tai ruoka-ainerajoitteet
SS, sold	väljamüüdud	myyty
STCR, stretcher passenger	kanderaamipatsient	paaripotilas
STPC, layover at carrier's cost	transpordifirma maksab ööbimiskulud	kuljettava yhtiö maksaa yöpymiskulut
SU, Sunday rule	lennupileti hinnakujundusreegel, mis lubab alustada tagasireisi sihtkohast alles saabumisele järgneval pühapäeval kell 00.01	lentolipun hinnoittelusääntö, joka sallii paluumatkan aloittamisen päätepisteestä takaisin alkupisteeseen aikaisintaa saapumista seuraavana sunnuntaina klo 00.01
SUR, surface	maismaatransport	maakuljetus
SVC, service	teenindus	palvelu
TFC, traffic	liiklus	liikenne
THRU, through	transiit	kauttakulku
THTL, tourist class hotel, vt SHTL		
TKNO, ticket number	pileti number	lipun numero
TKT TOTAL, ticket total	pileti kogumaksumus, pileti lõpphind	lipun kokonaishinta
TOTL, total	kokku	kokonaan, yhteensä
TRPB, triple room	kolmene tuba vanniga	kolmen hengen huone kylvyllä

with bath		
TRPN, triple room without bath/shower	kolmene tuba ilma vanni/dušita	kolmen hengen huone ilman kylpyä/suihkua
TRPS, triple room with shower	kolmene tuba dušiga	kolmen hengen huone suihkulla
TS, via Siberia	lennumarsruut Siberi kaudu	lentoreitti Siperian kautta
TUR, tour	ekskursioon, väljasõit	kiertoajelu, retki
TWN, twin	kahene tuba	kahden hengen huone
TWNB, double room/twin bedded room with bath	kahene tuba vanniga	kahden hengen huone kylvyllä
TWNN, double room without bath/shower, twinbeds	kahene tuba (kahe voodiga) ilma vanni/dušita	kahden hengen huone ilman kylpyä/suihkua, erilliset sängyt
TWNS, twinbedded double room with shower	kahene tuba (kaks voodit) dušiga	kahden hengen huone suihkulla, erilliset sängyt
TWOV, transit without visa	viisata transiitreisija	ilman viisumia jonkin maan kautta matkustava henkilö
TWOV, transit without visa	transiit ilma viisata	kauttakulku ilman viisumia
TX, tax	maksud	verot
UM, unaccompanied minor	üksi reisiv laps	yksinmatkustava lapsi
UM, unaccompanied minor	üksi reisiv alaealine	yksinmatkustava alaikäinen
UMNR, unaccompanied minor	üksi reisiv laps	yksinmatkustava lapsi
UNA, unable	võimatu	mahdoton
UNK, unknown	tundmatu	tuntematon
US, unable to accept sale, flight closed, have waitlisted	lend väljamüüdnud, ootelehekoht aktsepteeritav	lento loppuunmyyty, odotuslistapaikka hyväksytään
VAT, value added tax	käibemaks	arvolisävero
VGML, vegetarian meal	taimetoit	kasvisruoka
VIP, very important person	eriti tähtis isik	erittäin tärkeä henkilö
W, west	lääs	Länsi
W, window (seat request)	aknaalune istekoht	ikkunapaikka
WL, waiting list	ooteleht	jonotuslista
WTL vt WL		
WTO, World Tourism Organization	Maailma Turismiorganisatsioon	Maailman Matkailujärjestö
XBAG, excess baggage	ülekaaluline pagas	ylipainomatkatavara
XSEC, extra section/flight	lisalend	ylimääräinen lentovuoro

Lisa 2. Turismitöötajate küsimustik-test

Lugupeetud ankeedile vastaja,

käesoleva anonüümse küsitluse eesmärgiks on uurida soome keele kui turismialal väga olulise töökeele taset ja koolitusvajadust Eesti turismiettevõtetes ning koguda materjali eesti-soome turismisõnastiku koostamiseks. Teie vastuseid kasutatakse turismisõnavara käsitleva magistritöö koostamisel. Palun püüdke vastata nii täpselt kui võimalik. Ankeedi teine, nn. sõnavara osa nõuab vastamiseks pisut rohkem aega kui esimene. Kuna küsitluse eesmärgiks ei ole Teie keeleoskusele hinde panek, olen väga tänulik tõepärase tulemuse eest. Võimalike keelevigade pärast ei tasu muretseda.

1. Mees/naine
2. Vanus
3. Praegune töökoht
4. Amet
5. Võimalik varasem turismialane töökogemus (töökoht, amet, töötatud aeg)
*
*
*
6. Olen saanud turismi/hotellitöö alase väljaõppe:
 - Õppeasutuses (palun kirjutage õppeasutuse nimi ja õpitud eriala)

 - Töökohal (mis vormis?)

7. Olen õppinud soome keelt

- Õppeasutuses (õppeasutuse nimi, mitme aasta vältel, mitu tundi nädalas, kasutatud õppematerjalid – nii täpselt kui mäletate)

- Kursustel (koolituse läbiviija, kursuste maht (kui pikk kursus ja mitu tundi keeleõpet nädalas) , kasutatud õppematerjalid – nii täpselt kui mäletate)

- Soomes elades/töötades/õppides (kus, kui kaua)

- Iseseisvalt õppides (palun täpsustage)

8. Kasutan soome keelt oma igapäevatöös:

- Iga päev
- Üsna harva
- Väga harva

9. Kasutan soome keelt

- Ainult suuliselt
- Peamiselt suuliselt, harva ka kirjalikult
- Võrdselt nii suuliselt kui kirjalikult
- Peamiselt kirjalikult

10. Hindan oma soome keele oskust

- Väga heaks
- Heaks
- Rahuldavaks
- Ebapiisavaks

11. Minu soome keele oskust on/ei ole kontrollitud/atesteeritud (millega seoses, mis vormis)

12. Millist laadi soome keele õpet sooviksite saada tulevikus?

13. Palun püüdke lisada alljärgnevatele eestikeelsetele sõnadele/väljenditele soomekeelsed vasted:

Ajavahe
Arstlik kontroll
Broneerida
Bussiühendus
Erisoov
Firma jõulupidu
Föön
Grupitoitlustus
Hiljemalt homme
Hinnatase
Ilmateade
Ilus loodus
Infomapp
Interneti-ühendus
Isikuandmed
Jaanilaupäev
Kanuamatk
Kolmandal korral
Koridori lõpus
Kämping
Külastage meid jälle
Liikumispuue
Linnaekskursioon
Maksetähtaeg
Meelelahutus

Minge otse edasi
Mittesuitsetajate tuba
Mullivann
Nelja inimese laud
Novembris
Osavõtjate nimekiri
Pardakaart
Peaukse kõrval
Populaarne ööklubi
Programm
Puhkereis
Pöörake paremale
Püsiklient
Rahvustoit
Registreerimisblankett
Reisikindlustus
Renoveeritud
Rootsi laud
Sisseostud
Sularaha
Tagastada
Tasuta hoiukapp
Tekipilet
Tellida
Toateenindus
Turismitalu
Täispansion
Tühistada broneering
Vaatamisväärsus
Valgustatud suusarada
Valvega parkla
Väljumisaeg
Ärikohtumine
Üldmassaaž

14. Palun kirjutage 10-15 eestikeelset sõna/väljendit, mida oma igapäevatoos sageli vajate, kuid mille soomekeelset tõlget Te ei tea või mille õigsuses Te pole kindel.

Palju tänu kulutatud aja ja suure abi eest!

***Tiina Maripuu
TÜ magistrand***

